

RAPORT O STANIE GMINY SOKOŁY

za 2023 rok

Maj 2024 r.

Spis treści

1.	Wstęp	5
2.	Ogólna charakterystyka gminy Sokoły	5
2.1	Historia gminy.....	5
2.2	Położenie geograficzne.....	9
2.3	Struktura gospodarstw	10
2.4	Sołectwa Gminy	11
2.5	Struktura demograficzna	13
2.6	Statystyki Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych w 2023 roku:.....	14
2.7	Podmioty gospodarcze na terenie gminy.....	16
3.	Organy gminy	17
4.	Informacje finansowe.....	35
5.	Mienie komunalne.....	36
6.	Działania inwestycyjno – rozwojowe	39
6.1	Infrastruktura techniczna	39
6.2	System komunikacji.....	39
6.3	Inwestycje gminne.....	40
6.4	Inicjatywa Mieszkaniowa KZN – Podlaskie Sp. z o.o.....	45
6.5	Spółdzielnia energetyczna	46
7.	Działania gminy w zakresie ochrony środowiska	47
7.1	Program Ochrony Środowiska do 2026 roku z perspektywą do 2030 roku	47
7.2	Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi	48
7.3	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2007-2032	52
7.4	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt ..	53
8.	Oświata i wychowanie.....	54
8.1	Szkoła Podstawowa w Sokołach.....	55
8.2	Szkoła Podstawowa w Kowalewsczyźnie.....	61
8.3	Klub Dziecięcy w Sokołach.....	64
9.	Kultura	66
10.	Działalność z zakresu polityki społecznej.....	71
11.	Ochrona zdrowia	76
11.1	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	76
12.	Pozostałe jednostki działające na terenie gminy.....	81
12.1	Ośrodek Rehabilitacyjno -Edukacyjno – Wychowawczy w Perkach Karpiach.....	81

12.2	Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolektyw w Starych Raciborach	84
12.3	Centrum Rehabilitacji i Adaptacji MD CARE	87
12.4	Zespół Szkół Rolniczych w Krzyżewie	90
12.5	Oddziały Rehabilitacyjne oraz Zakład Aktywności Zawodowej Krzyżewie	90
12.6	Ośrodek Zdrowia w Sokołach	91
13.	Współpraca ze związkami międzygminnymi, stowarzyszeniami i innymi podmiotami	91
13.1	Współpraca ze związkami międzygminnymi i stowarzyszeniami	91
13.2	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	92
14.	Ważne wydarzenia gminne z 2023 r.	93
14.1	Wizyta premiera Mateusza Morawieckiego w Sokołach	93
14.2	Uroczysta przysięga Wojsk Obrony Terytorialnej	93
14.3	Imprezy w Centrum Wystawienniczo-Targowym w Sokołach	94

1. Wstęp

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95 ze zm.) o samorządzie gminnym. Raport podsumowuje działalność wójta i samorządu gminnego w roku poprzednim. Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację budżetu gminy, polityki społecznej, programów, strategii, uchwał rady gminy za rok 2023.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom gminy do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

2. Ogólna charakterystyka gminy Sokoły

2.1 Historia gminy

Rozwój osadnictwa na obszarze obecnej gminy Sokoły, zdominowany przez żywioł polski, nasilił się po zawarciu w 1385 r. unii polsko-litewskiej w Krewie. Wzmógł się również ruch na szlaku komunikacyjnym, a jedna z dogodnych przepraw leżała w rejonie Waniewa. Ten trakt z Mazowsza na Litwę miał istotny wpływ na powstanie wsi Sokoły, która zyskała dogodne połączenia w kierunku Suraza i Tykocina, a w latach późniejszych i z Wysokiem (Mazowieckiem). W następnych wiekach w rejonie Sokół drobnej szlachty nadal przybywało, nie powstawały tu natomiast duże włości magnackie, nie było też w zasadzie własności skarbowych. Wyjątek stanowiła włość waniewska. Cenne były zwłaszcza innowacje wprowadzone w samym Waniewie przez Mikołaja Radziwiłła na początku XVI wieku – lokacja miast, budowa kościoła, parafia od 1511r. i mostu przez Narew.

W 1569 Podlasie zostało przeniesione z Litwy do Korony (Polski).

Pierwsze wzmianki o Sokołach pochodzą z lat czterdziestych XV wieku. Założycielem nowej osady byli bracia Sokół, których wpisuje się w herbarzu do rodu Sokołowskich herbu Gozdawa. Z późniejszych zapisów wynika, że w 1471 roku w Sokołach istniał kościół drewniany p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, świętych Mikołaja Wyznawcy i Doroty oraz w tym roku powstała tu parafia rzymskokatolicka. Stanisław Sokół, Jan Kruszewski i ich bracia, właściciele Sokół i Kruszewa, zapisali na uposażenie świątyni trzy włóki ziemi. Fakt ten walenie przyczynił się do wzrostu znaczenia wsi, uczyniła z niej centrum lokalne, stworzył zachętę do osiedlania się ludności nie związanej bezpośrednio z gospodarowaniem na roli. W 1546 roku kolejny kościół ufundowali „dziedzice Sokołowscy, Kruszewscy i Bruszewscy” a w 1639 roku trzecią z kolei świątynię w Sokołach, jak i poprzednie drewnianą, wzniosł miejscowy pleban ks. Jan Duczyński, dziekan bielski.

Sokoły i okoliczne wsie należały do powiatu suraskiego ziemi bielskiej, zaś parafia wchodziła w skład diecezji łuckiej (Łuck na Wołyniu), a w początkach XVI wieku została zaliczona do dekanatu bielskiego. W akcie erekcyjnym omawianej parafii wymieniono ponad 40 jednostek osiedleńczych, podczas gdy np. w parafii płonkowskiej było ich tylko 6.

Dokonywały się także zmiany własnościowe, w 1676 roku do Sokołowskich należała połowa Sokół, a druga stanowiła własność Kruszewskich herbu Abdanek. Nadzieje na pomyślny rozwój osady przekreśliły ponowne działania wojenne w pierwszym ćwierćwieczu

XVIII wieku i towarzyszące im zarazy morowe. Na domiar złego wybuchł spór między proboszczem sokolskim i Kruszewskimi o prawo pobierania opłat z placu targowego, który stanowił zarówno grunt należący do parafii, jak i do kilku szlacheckich właścicieli ziemskich. Konflikt zakończył się wyrokiem Trybunału Lubelskiego w 1756 roku. Reliktem sporu i w konsekwencji istnienia dwóch odbiorców opłat targowych jest zachowany do dziś podział przedzielonego zabudową placu rynkowego w Sokołach – trójkątnego rynku przykościelnego i prostokątnego na dawnych gruntach szlacheckich.

Znaczące ubytki w sieci osadniczej sprzyjały osadnictwu żydowskiemu, w Sokołach w 1716 roku odnotowano obecność jednego Żyda Dawida, który mieszkał w zniszczonej karczmie. Do końca XVIII wieku liczba Żydów w Sokołach mogła wzrosnąć do około 200 – 250.

Po trzecim rozbiórce Rzeczypospolitej w 1795 roku, Sokoły na krótko znalazły się w zaborze pruskim, włączono je do powiatu suraskiego w departamencie białostockim prowincji Prus Nowowschodnich. Poważne konsekwencje w Sokołach spowodowała konfiskata dóbr kościelnych, gdyż zajmowały one znaczną część osady, pozostałe place i grunty stanowiły własność Marianny z Kruszewskich Markowskiej. Władze pruskie w trosce o stan sanitarny i dla zapobieżenia epidemiom nakazywał otwieranie cmentarzy poza zabudową mieszkalną. Nie wiemy kiedy dokładnie dopełniono tego obowiązku, prawdopodobnie jednak dopiero w drugim dziesięcioleciu XIX wieku. Ponieważ mieszkańcy niechętnie godzili się na grzebanie bliskich w „polu”, nie zaś przy kościele, to na nowych cmentarzach stawiano kaplice. W Sokołach ufundował taką na „Nowej Górze” w 1818 roku Paweł Dworakowski, a jako budulca użyto drewna.

Czasy Napoleońskie przynoszą mieszkańcom Sokół i okolic kolejne zmiany. W wyniku porozumienia w Tylży zawartego pomiędzy cesarzami Francji i Rosji, Sokoły znalazły się w Księstwie Warszawskim i trafiły do nowego powiatu tykocińskiego w departamencie łomżyńskim. Na Podlasiu nie stoczono większych walk, zachowały się jednak napoleońskie opowieści z okolic Waniewa, gdzie rzeczywiście dochodziło do starć zbrojnych na przeprawie przez Narew.

Po Kongresie Wiedeńskim (1815r.) miejsce Księstwa Warszawskiego zajęło Królestwo Polskie połączone unią z Cesarstwem Rosyjskim. Łomża straciła status miasta wojewódzkiego powstało województwo augustowskie z siedzibą w Suwałkach, to dzieliło się na obwody i powiaty sądowe. Sokoły znalazły się w obwodzie łomżyńskim i jak poprzednio w nadgranicznym powiecie tykocińskim. Do podziału administracyjnego dostosowano rozmieszczenie biskupstw katolickich. Parafia Sokoły pozostała w dekanacie tykocińskim, ale już w diecezji augustowskiej ze stolicą w Sejnach.

W autonomicznym Królestwie Polskim dokonywał się szybki wzrost gospodarczy. Okoliczności te sprzyjały staraniom Marii z Kruszewskich Markowskiej (1790 – 1856) o podniesienie Sokół do statusu miasta. 1827 roku Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji postanowiła „wynieść na miasto wieś czyli osadę handlową Sokoły Kościelne do dóbr Kruszewo Głomby (Głąby) należące, nadając oney nazwisko Sokoły i przypuszczając takowe do wszelkich praw miastom prywatnym w Królestwie Polskim służącym...”. Nowe miasto pozostało miasteczkiem, nic nie wiadomo o znaczących w nim inwestycjach, jedynie w 1830 roku wzniesiono drewniany budynek szkolny i z tego okresu pochodzi zachowany do dziś spichlerz plebański, murowany w stylu klasycystycznym. Tendencje rozwojowe zahamował wybuch powstania listopadowego i wojny polsko-rosyjskiej lat 1830-1831.

Nie są znane bliżej okoliczności spłonięcia w 1830 roku kaplicy cmentarnej. Trzy lata później na jej miejsce przeniesiono świątynię z Tykocina. Jest to zachowany do dziś drewniany kościół, wcześniej cerkiew unicka, wzniesiony w 1758 roku.

Miasto Sokoły, choć pozbawione przemysłu, szybko zwiększało liczbę mieszkańców. Statystyki podają, że w 1857 roku ich liczba wynosiła ponad 1,5 tysiąca, naliczono wówczas 80 domów drewnianych i 3 murowane. Napływali licznie do Sokół wyznawcy mojżeszowi, którzy zajmowali się drobnym handlem, czemu sprzyjały miejscowe targi i jarmarki.

Początek lat sześćdziesiątych XIX wieku pokazał, że ludność mieszkająca pomiędzy Narwią a Śliną nie wyrzekła się przywiązania do wiary i przechowała pamięć o państwie polskim. Inspiracje do zakładania w rejonie Sokół ogniw konspiracji wyszły z Łomży. W ramach powstańczego powiatu łomżyńskiego powstał okrąg V sokolski, który następnie został połączony z okręgiem tykocińskim. Do osób najbardziej zaangażowanych w działalność niepodległościową należeli: duchowni (miejscowy proboszcz ks. Walenty Osiński – zesłany na Sybir, wikary ks. Stanisław Jamiołkowski – późniejszy badacz i autor prac historycznych), osoby wywodzące się z drobnej szlachty (Walenty Dworakowski, Feliks Zdrodowski), zarządcy, strażnicy, zatrudnieni w administracji dworskiej i terenowej (wójt gminy Kowalewszczyzna Adolf Kamiński).

Już w pierwszych dniach powstania styczniowego w kilku miejscach na pograniczu mazowiecko – podlaskim doszło do wystąpień oddziałów zbrojnych. 23 stycznia 1863 roku oddział pod dowództwem geometry Leopolda Chrzanowskiego na krótko zajął Sokoły. Jednak dość szybko Rosjanie zdobywali przewagę i terroryzowali ludność cywilną. 29 grudnia 1863 roku w Sokołach powieszono powstańczego żandarma Jana Konopkę. Upadek powstania wywołał kolejne represje, dotknęły one przede wszystkim Kościół katolicki (ograniczenie swobody księży, konfiskata majątku parafialnego – zachowały się opisy licytacji w Sokołach), drobną szlachtę (pominięta została w procesie uwłaszczeniowym). Za formę represji uznaje się również decyzje władz zaborczych odebranie praw miejskich aż 334 miejscowościom, w tym Sokołom w 1870 roku.

Sokoły po roku 1870 były już tylko osadą parafialną z domem przytułkiem dla ubogich, z siedzibą władz gminnych z wójtem na czele, sądem pokoju, posterunkiem straży ziemskiej (lokalna policja) oddziału poczty, szkół (z żydowskimi chederami włącznie) i bibliotek. Tu odbywały się targi i wielkie jarmarki, na których handlowano głównie bydłem. Istotnym zdarzeniem stało się powołanie w Sokołach w 1898 roku Ochotniczej Straży Ogniowej, w 1905 roku zezwolono na tworzenie różnorodnych stowarzyszeń świeckich oraz kościelnych, a w 1912 roku zainicjowano działalność kasy oszczędnościowo – pożyczkowej. Ważnym wydarzeniem w życiu parafii była budowa w latach 1906-1912 nowej neogotyckiej świątyni.

W 1913 roku rozpoczął się w Krzyżewie pierwszy kurs rolniczy, na który ściągali kandydaci z wielu regionów Kongresówki i z tak zwanych ziem zabranych. Początek istniejącej do dzisiaj szkoły rolniczej dała Stefania Karpowicz, która przy wsparciu matki Bronisławy własnym sumptem wybudowała nowoczesny gmach, a z pomocą Centralnego Towarzystwa Rolniczego zapewniła kadrę i program nauczania. W szkole dbano o poziom nauczania oraz o wychowanie patriotyczne.

Na te oznaki rozwoju osady Sokoły i terenów przyległych, wpływ miało otwarcie w listopadzie 1893 roku Kolei Nadnarwiańskiej, z Łap przez Śniadowo do Ostrołęki, a jeszcze bardziej wybudowanie szosy z Białegostoku przez Sokoły i Wysokie do Zambrowa. Według spisu opublikowanego w 1891 roku gmina Sokoły liczyła 53 miejscowości z czego 40 zamieszkała ludność drobnoszlachecka.

Wybuch I wojny światowej przyniósł nadzieje na odzyskanie niepodległości ale i trwożył. W 1915 roku do kilku krwawych starć po których pozostały mogiły, doszło m.in. w Rusi Starej, Bruszewa, koło stacji Racibory i na przeprawach przez Narew. Od sierpnia 1915 r. trwała trzyletnia okupacja niemiecka. W 1918 r. wraz z odzyskaniem niepodległości ustanowiono władze lokalne, w 1919 przywrócono prawa miejskie, był to nadal ośrodek parafialny i gminny w powiecie wysokomazowieckim, województwie białostockim.

Według danych pierwszego spisu z 1921 roku gmina Sokoły liczyła 5051 mieszkańców, a miasto Sokoły – 2171 osób. W skład gminy weszły 53 wsie, folwarki, kolonie: Borkowizna, Bruszewo, Bujny Biszewo, Drągi Kosuty, Drągi Wypychy, Faszce, Gąsówka Osse Bagno, Gąsówka Skwarki, Gąsówka Somachy, Idźki Młynowskie, Idźki Średnie, Idźki Wykno, Jamiołki Godzieby, Jamiołki Kłosa, Jamiołki Kowale, Jamiołki Piotrowięta, Jamiołki Rawki, Jamiołki Świetliki, Kruszewo Brodowo, Kruszewo Głąby, Kruszewo Wypychy, Mazury, Mazury folwark, Noski Śnietne, Pęzy, Perki Bujenki, Perki Franki, Perki Karpie, Perki Lachy, Perki Mazowsze, Perki Wypychy, Płonka Kozły, Płonka Matyski, Racibory Stare, Roszki Bierki, Roszki Chrzczony, Roszki Karolin Folwark, Roszki Leśne, Roszki Sączki, Roszki Włodki, Roszki Wodźki, Ruś Nowa, Ruś Stara folwark, Rzące, Sokoły Jaźwiny, Sokoły Nowosiółki, Trojany Ochale kolonia, Truskolasy Lachy, Truskolasy Niwisko, Truskolasy Olszyna, Truskolasy Stare, Truskolasy Wola. Mniejsze zaludnienie miała gmina Kowalewsczyzna.

Okres drugiej wojny światowej przyniósł kolejno okupację sowiecką i niemiecką. Po oszukańczych wyborach w dniu 22 października 1939 roku, tereny gminy Sokoły zostały włączone do Zachodniej Białorusi. Tylko w Sokołach i Stelmachowie oficjalnie przyznano się do przegranej narzuconych kandydatów. Odbyło się powtórne głosowanie, tym razem ponoć kandydat w obwodzie nr 8 okręgu w Sokołach otrzymał 54% głosów, na co trzeciej jednak karcie wyborcy dopisywali hasła: „Niech żyje Polska, nie chcę władzy radzieckiej, chcę polskiej, warszawskiej” i tym podobnie.

Natomiast pierwszym celem nazistów, którzy wrócili w 1941 roku, była całkowita eksterminacja ludności żydowskiej. 2 listopada 1942 roku do obozu zagłady w Treblince wywieziono mieszkańców Sokół wyznania mojżeszowego.

Dzięki solidarnej postawie zdecydowanej większości społeczeństwa powstał ruch oporu. Na terenie nadnarwiańskim miejscowi akowcy przyjmowali zrzucone broń i szkolono z myślą o odtworzeniu w ramach planu powstańczego „Burza” związków 76 pułku piechoty. Dla powstrzymania terroru przeprowadzono akcje doraźne, m.in. w lutym 1943 roku zniszczono w Sokołach kartoteki osób przeznaczonych na roboty do III Rzeszy i zastrzelono w kwietniu schutzmana Konopkę. Wyróżniły się w tych działaniach oddział „Kedywu” dowodzony przez Tadeusza Westwala „Karasia” i oddział dywersyjny dowodzony przez por. Kazimierza Kamińskiego „Huzara”. ZWZ-AK Sokoły wraz z Tykocinem, Stelmachowem, Kobylinem i Kowalewsczyzną wchodziły w skład I rejonu obwodu Wysokie Mazowieckie; komendantem rejonu był Bronisław Perkowski „Gniazdo” ze wsi Roszki Wodźki. W lipcu 1943 r. do siatki akowskiej weszła i grupa Stanisława Janeczko z Waniewa.

II wojna światowa zmieniła całkowicie oblicze Sokół, zamknęły się dzieje społeczności żydowskiej. Ogromne straty ponieśli i miejscowi Polacy, także w latach powojennych, kiedy nadal toczyła się walka zbrojna pomiędzy tak zwaną władzą ludową i siłami niepodległościowymi.

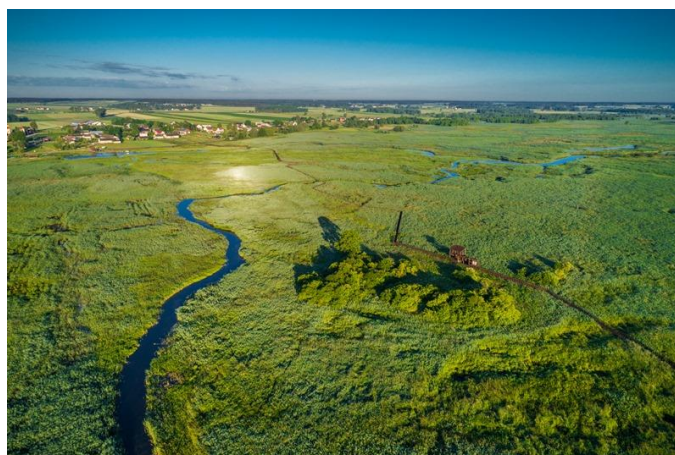
2.2 Położenie geograficzne

Gmina Sokoly położona jest na Wysoczyźnie Wysokomazowieckiej w obrębie tzw. „Zielonych Płuc Polski”. Teren gminy w znacznej części przylega do obszaru Narwiańskiego Parku Narodowego uznanego w Europie za najciekawszy region bagienny – rzeczny.

Krajobraz jest typowy dla Wysoczyzny Wysokomazowieckiej. Teren jest lekko pagórkowaty, pocięty szachownicą pól i łąk. Przeważają tu lasy iglaste, bogate w grzyby i jagody. Wszystko to urozmaiczone jest nurtem rzek: Śliny i Awissy i Narwi. Często wyznaczają granicę wsi. Tak jest w Dworakach, Perkach, Jamiołkach. Na rzece można zobaczyć żeremia bobrów. To znak, że woda jest czysta i przyroda nie skażona chemią.

Narew stanowi osobliwy przykład rzeki wielokorytowej. Jest to labirynt wodny, z całą siecią rozgałęziających się i łączących koryt o nieregularnym układzie, z mozaikowym układem rozlewisk, siedlisk lądowych i bagiennych. W parku można znaleźć następujące typy roślinności: szuwały właściwe i trawiaste, szuwały wielkoturzycowe, torfowiska mszystemurzycowe, łąki i pastwiska, murawy napiaskowe i bliźniczkowe.

Rzeka Narew, Kładka edukacyjna, Gmina Sokoly

Wśród licznych gatunków roślin występujących w NPN 20 jest objętych ścisłą ochroną: kosaciec syberyjski, wielosił błękitny, fiołek torfowy, rosiczka okrągłolistna, stopławiek krwisty. Fauna Parku, a szczególnie ptactwo wodno-błotne, stanowi istotny walor przyrodniczy. Najczęściej spotykanymi gatunkami są dzik i sarna, mniej liczny łoś a także jeleń europejski. Licznie reprezentowane są tu ssaki drapieżne: lis, jenot, borsuk, wydra, kuna leśna i kuna domowa, tchórz zwyczajny, gronostaj, łasica łaska, norka amerykańska, ponadto bóbr europejski i piżmak.

Obserwacji i podglądaniu przyrody sprzyja „Kładka” o długości około 1200 m łącząca Waniewo i Śliwno leżące po przeciwnej stronie rzeki.

Waniewo może stanowić początek dla pieszych i rowerowych wycieczek szlakami: im. Włodzimierza Puchalskiego, im. Zygmunta Glogera, Pogranicza Mazowiecko-Podlaskiego, Podlaskim Szlakiem Bocianim i kajakowym „Narwiańskim Labiryntem”.

Natomiast duża wieś Jeńki położona jest na szlaku prowadzącym do siedziby Narwiańskiego Parku Narodowego i ma szansę, podobnie jak pobliskie Waniewo, stać się popularnym ośrodkiem turystycznym. Rozwija się tu agroturystyka. Widać stąd panoramę doliny Narwi, w oddali kościół w Waniewie. Można tu spotkać koniki polskie, stada kóz, uprawę wikliny oraz ziół.

Mało intensywny rozwój przemysłu, który cechował północno-wschodnią Polskę pozwolił zachować tutaj przyrodę w stanie zbliżonym do naturalnego. Walory turystyczne gminy podnosi bliskość pięknych, lesistych terenów, a także imprezy kulturalno-sportowe prowadzone od szeregu lat związane z Narwią i pograniczem województwa.

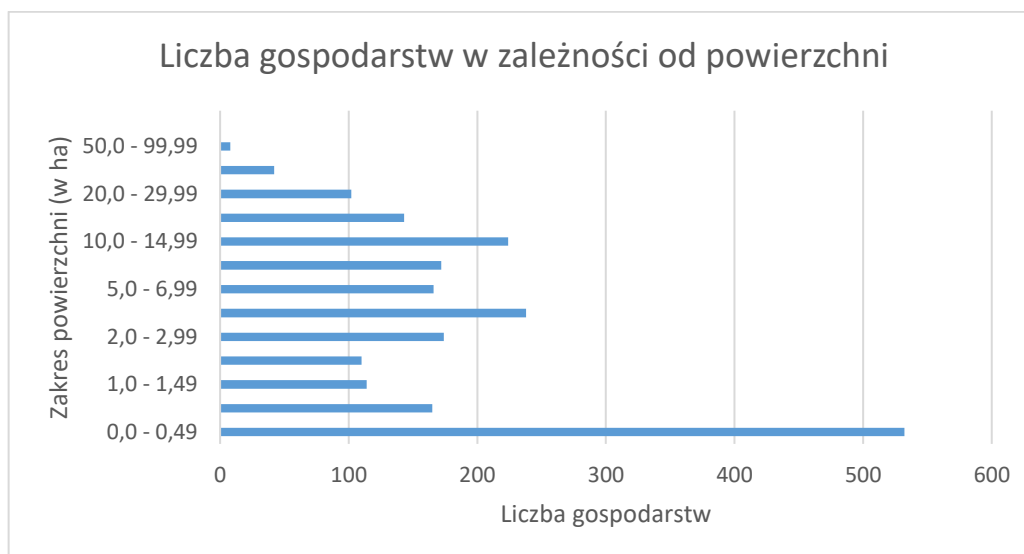
2.3 Struktura gospodarstw

Liczba gospodarstw w gminie Sokoły w zależności od powierzchni gospodarstwa

Zakres powierzchni (w ha)	Liczba gospodarstw
0,0 - 0,49	532
0,5 - 0,99	165
1,0 - 1,49	114
1,5 - 1,99	110
2,0 - 2,99	174
3,0 - 4,99	238
5,0 - 6,99	166
7,0 - 9,99	172
10,0 - 14,99	224
15,0 - 19,99	143
20,0 - 29,99	102
30,0 - 49,99	42
50,0 - 99,99	8
100,0 i powyżej	0

W gminie Sokoły zdecydowanie najwięcej jest gospodarstw najmniejszych o powierzchni do 1 ha. Oznacza to, że najwięcej jest niewielkich gospodarstw niespełniających kryteriów powierzchniowych, by zostać gospodarstwami rolnymi

(powierzchnia poniżej 1ha). Mieszkańcy tych gospodarstw najczęściej wykonują zawody niezwiązane z rolnictwem.

Liczba gospodarstw w zależności od powierzchni gospodarstwa

Wśród gospodarstw będących rolniczymi, od 2023 r. dominują gospodarstwa o powierzchni od 5 ha do 15 ha, jest ich 562. Nieco mniej, bo 522 gospodarstw ma powierzchnię do 5 ha. Jest to trend, który zmienił się w ostatnich latach na korzyść średnioobszarowych. Jeszcze w 2022 r. więcej było gospodarstw do 5 ha powierzchni.

Najmniej jest gospodarstw wielkoobszarowych, powyżej 15 ha. Jest ich tylko 295, z czego 8 gospodarstw (przyrost od 2022 r. o 5 jednostek) ma powierzchnię mieszczącą się w przedziale 50-99,99 ha. W gminie Sokoły nie ma gospodarstw równych i większych 100 ha.

2.4 Sołectwa Gminy

Ze względu na przeprowadzoną i zakończoną w listopadzie 2023 r. przez Starostwo Powiatowe w Wysokiem Mazowieckiem modernizację ewidencji gruntów i budynków na obszarze 39 obrębów ewidencyjnych położonych na terenie Gminy Sokoły, zmianie uległa powierzchnia większości sołectw gminy. Modernizacja polegała na ponownych pomiarach działek leżących na terenie gminy, żadne dodatkowe tereny nie zostały przyłączone do powierzchni terytorialnej jednostki.

W wyniku przeprowadzonych prac łączna powierzchnia gminy zwiększyła się z 15 577,9317 ha w 2022 r. do 15 579,2560 ha w 2023 r.

Powierzchnia i dane demograficzne sołectw gminy Sokoły, stan na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Nazwa sołectwa	Powierzchnia [ha]	Stan ludności
1.	Bruszewo	1096,8905	309
2.	Bruszewo-Borkowizna		26
3.	Bujny	213,8633	84
4.	Chomice	247,6524	53
5.	Czajki	755,9640	110
6.	Drągi	400,9913	86

7.	Dworaki-Pikaty	275,2287	65
8.	Dworaki-Staški	415,3363	81
9.	Idźki Młynowskie	130,2472	69
10.	Idźki Średnie	163,9695	51
11.	Idźki-Wykno	156,1622	57
12.	Jabłonowo-Kąty	289,5876	79
13.	Jabłonowo-Wypychy	325,2504	40
14.	Jamiołki-Godzieby	272,9709	58
15.	Jamiołki-Kowale	159,3798	74
16.	Jamiołki-Piotrowięta	495,8913	120
17.	Jamiołki-Świetliki	118,5785	25
18.	Jeńki	1235,5483	364
19.	Kowalewszczyzna	569,4638	190
20.	Kowalewszczyzna-Folwark	338,9166	102
21.	Kruszewo-Brodowo	325,8910	195
22.	Kruszewo-Głąby	224,5706	49
23.	Kruszewo-Wypychy	190,6675	109
24.	Krzyżewo	411,0606	130
25.	Mojsiki	566,6260	63
26.	Noski Śnietne	278,1642	82
27.	Nowe Racibory	428,2338	199
28.	Perki-Bujenki	109,3239	29
29.	Perki-Franki	212,0675	56
30.	Perki-Karpie	138,1482	49
31.	Perki-Lachy	217,2858	40
32.	Perki-Mazowsze	186,7513	47
33.	Perki-Wypychy	239,6324	54
34.	Pęzy	169,0054	26
35.	Porośl-Kije	279,3070	76
36.	Roszki-Chrzczone	205,3691	32
37.	Roszki Leśne	181,1358	31
38.	Roszki-Sączki	63,9789	38
39.	Roszki-Ziemaki	399,7609	113
40.	Rzące	243,3000	75
41.	Sokoły M	43,6032	1486
42.	Sokoły S	278,7033	
43.	Stare Racibory	175,8423	20

44.	Stare Truskolasy	206,7995	47
45.	Truskolasy-Lachy	501,4937	98
46.	Truskolasy-Niwisko	276,9474	64
47.	Truskolasy-Olszyna	352,6390	83
48.	Truskolasy-Wola	225,1088	42
49.	Waniewo	785,9463	117
	Razem:	15 579,2560	5493

2.5 Struktura demograficzna

Gminę Sokoły zamieszkuje 5 493 mieszkańców na obszarze 15 579,26 ha skupionych w 48 wsiach. W okresie ostatnich 25 lat odnotowano spadek liczby ludności gminy.

W 1998 liczba ludności wynosiła 6392 osoby.

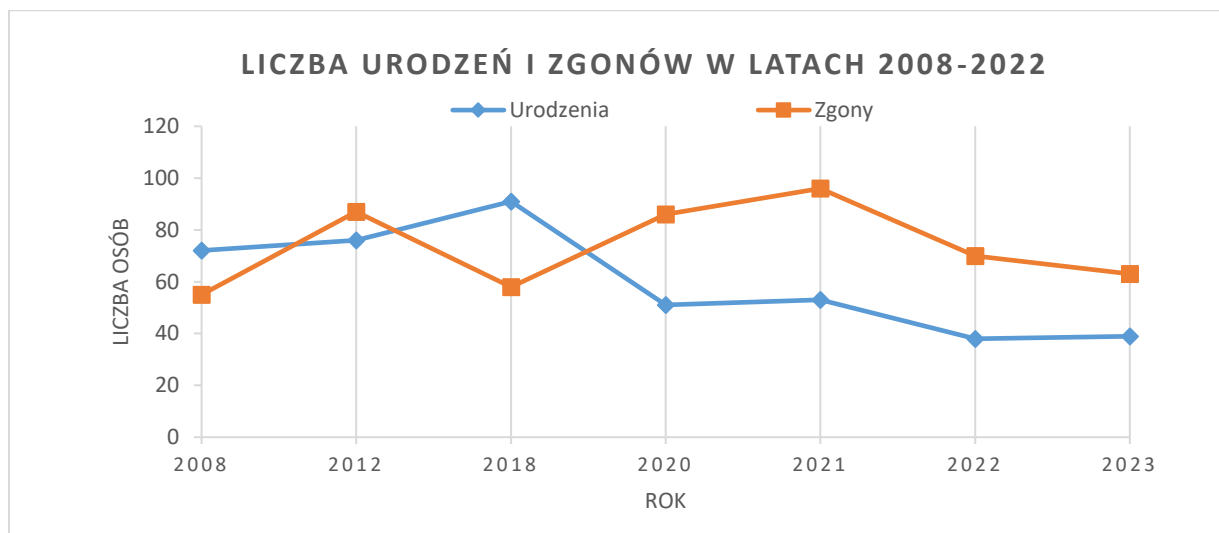
W 2023 liczba ludności wynosiła 5493 osób. W 2022 r. ubyły 52 osoby.

Zmiany liczby ludności

	Rok						
	2008	2012	2018	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców gminy	6088	5985	5827	5712	5608	5545	5493
Liczba mężczyzn	3045	2999	2924	2875	2833	2811	2782
Liczba kobiet	3043	2986	2903	2837	2775	2734	2711
Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym	1345	1240	1188	1164	1160	1161	1141
Mieszkańcy w wieku produkcyjnym	3645	3668	3542	3423	3341	3268	3206
Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym	1098	1077	1097	1125	1107	1116	1146

Dzieci urodzone w latach 2008-2023 (zameldowane w naszej gminie) oraz osoby zmarłe w latach 2008-2023 z terenu Gminy Sokoły.

Rok	Urodzenia	Zgony
2008	72	55
2012	76	87
2018	91	58
2020	51	86
2021	53	96
2022	38	70
2023	39	63

Porównanie liczby urodzeń i zgonów na przestrzeni lat 2008-2023 w gminie Sokoły

2.6 Statystyki Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych w 2023 roku:

Ogółem liczba ludności na dzień 31.12.2023 r. w tym: Mężczyzn: Kobiet:	5 493 2 782 2 711
Urodzenia w 2023 roku: w tym: dziewczynki chłopcy	39 23 16
Zgony w 2023 roku: w tym: kobiety mężczyźni	63 39 34
Liczba przyjętych wniosków na dowody osobiste	380

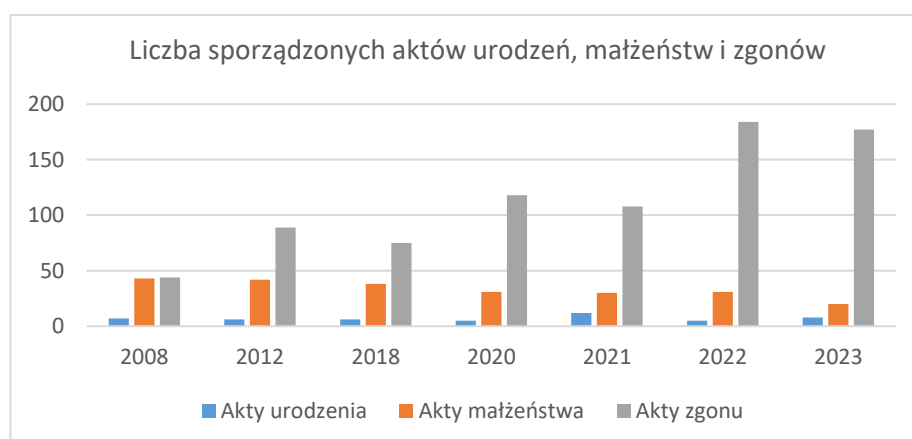
Statystyki Urzędu Stanu Cywilnego Sokoły w 2023 roku

Sporządzone akty urodzenia, w tym: dzieci urodzone na terenie gminy Sokoły dzieci urodzone za granicą (transkrypcje)	8 0 8
Sporządzone akty małżeństwa w tym: konkordatowe cywilne zagraniczne (transkrypcje)	20 16 4 0
Sporządzone akty zgonu na terenie gminy Sokoły	177
Dokonano migracji aktów stanu cywilnego do Rejestru Stanu Cywilnego w ilości	261
Wydano odpisów aktów stanu cywilnego (skrótowych, zupełnych, wielojęzycznych)	673

W 2023 roku dla 9 par małżeńskich przyznano Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Akty urodzenia, małżeństwa i zgonów sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Sokołach w latach 2008-2023. Urodzenie, małżeństwo oraz zgon rejestruje Kierownik USC właściwy ze względu na miejsce urodzenia, miejsce zawarcia małżeństwa, miejsce zgonu albo miejsce znalezienia zwłok.

Rok	Sporządzone akty urodzenia	Sporządzone akty małżeństwa	Sporządzone akty zgonu
2008	7	43 w tym: - konkordatowe 34 - cywilne 4 - zagraniczne 5	44
2012	6	42 w tym: - konkordatowe 32 - cywilne 3 - zagraniczne 7	89
2018	6	38 w tym: - konkordatowe 34 - cywilne 3 - zagraniczne 1	75
2020	5	31 w tym: - konkordatowe 22 - cywilne 7 - zagraniczne 2	118
2021	12	30 w tym: - konkordatowe 25 - cywilne brak - zagraniczne 5	108
2022	5	31 w tym: -konkordatowe 25 - cywilne 6 - zagraniczne brak	184
2023	8 w tym: Wielka Brytania -2 Szwajcaria – 1 Belgia – 1 Dania – 1 USA - 3	20 w tym: -konkordatowe 16 - cywilne 4 - zagraniczne brak	177 w tym: 29 mieszkańców 1 transkrypcja 147 – pacjenci MD CARE

Porównanie liczby wydanych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów na przestrzeni lat 2008-2023 w gminie Sokoły.

2.7 Podmioty gospodarcze na terenie gminy

Gmina Sokoły to typowa gmina rolnicza. Na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie gminy działają następujące instytucje i zakłady: Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, Centrum Kulturalno-Biblioteczne, dwie szkoły podstawowe, Klub Dziecięcy, Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Bank Spółdzielczy, Ośrodek Zdrowia, Urząd Pocztowy, Zespół Szkół Rolniczych w Krzyżewie, Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Krzyżewie, Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy MD Care sp. z o. o. w Dworakach Staśkach, Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolektyw w Starych Raciborach, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy w Perkach Karpiach, Oddziały w Krzyżewie: Rehabilitacji Ogólnoustrojowej i Pulmonologiczny Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Krzyżewie i inne.

Liczba wpisów według sekcji działalności gospodarczej w gminie Sokoły, stan na dzień 31.12.2023 r.

L.p.	Kod sekcji	Nazwa sekcji	Ilość działalności
1.	A	Rolnictwo. Leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5
2.	C	Przetwórstwo przemysłowe	29
3.	F	Budownictwo	64
4.	G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	55
5.	H	Transport i gospodarka magazynowa	20
6.	I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6
7.	J	Informacja i komunikacja	4
8.	K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3
9.	L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1
10.	M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13
11.	N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	11
12.	P	Edukacja	5
13.	Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5
14.	R	Działalność związana z kulturą , rozrywką i rekreacją	1
15.	S	Pozostałe działalności usługowe	18
	SUMA		240

W 2023 roku w Urzędzie Gminy złożono i przetworzono 44 wnioski w systemie CEiDG.

L.p.	Rodzaj wniosku	Liczba wniosków
1.	założenie	6
2.	zmiana	19
3.	zmiana z zawieszeniem	6
4.	zmiana ze wznowieniem	4
5.	zakończenie	9
	razem	44

W gminie Sokoły najwięcej osób pracuje w sektorze rolnictwa, ale również w handlu, usługach, oświacie i administracji samorządowej. Działają również zakłady produkcyjne związane z branżą rolniczą lub budowlaną. Dobrze działające firmy handlowe i usługowe nie tylko na terenie naszej gminy ale obsługujące kilka powiatów to między innymi: Firma Trans - Rol Kruszewo–Wypychy, PHU Ziempol Kruszewo-Brodowo i Bruszewo–

Borkowizna, PHU Rolteks Sokoły, Firma Roltoma Sokoły, Firma AG Chemia Sp. z o.o. Sp. K. Sokoły, Firma TOMIL Jeńki, Firma REM-BUD Obsługa Budownictwa i inne.

3. Organy gminy

Wójt Gminy Sokoły

Od 1 lipca 1991 r. do 7 maja 2024 r. funkcję Wójta Gminy Sokoły pełnił Pan dr inż. Józef Zajkowski.

W wyborach powszechnych przeprowadzonych w dniu 7 kwietnia 2024 r. na Wójta Gminy Sokoły został wybrany Pan Radosław Choiński.

Wójt jest organem wykonawczym gminy. Zapewnia wykonanie uchwał Rady i realizację zadań gminy określonych przepisami prawa i w tym celu kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Zadania wykonuje przy pomocy Urzędu Gminy i jest jego kierownikiem. Wójt, jako organ wykonawczy, podejmuje rozstrzygnięcia o charakterze ogólnym w drodze zarządzeń. W roku 2023 Wójt Gminy Sokoły wydał 76 zarządzeń.

W tym samym okresie, w Urzędzie Gminy zatrudnionych było 35 pracowników, w tym 27 osób zatrudnionych było na stanowiskach urzędniczych, 8 pracowników na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

Rada Gminy Sokoły kadencji 2018-2023 (VIII kadencja)

1. Grabowski Krzysztof - Przewodniczący Rady
2. Czajkowski Wojciech - Wiceprzewodniczący Rady
3. Cimaszewski Tomasz
4. Czajkowski Marek
5. Czarnowski Adam
6. Grabowski Janusz
7. Idźkowski Grzegorz
8. Komar Piotr
9. Kruszewski Tomasz
10. Krysiewicz Maria
11. Łapiński Piotr
12. Sieniawska Jadwiga
13. Szorc Kacper
14. Truskolawski Radosław
15. Zarzecka Hanna

W 2023 r. Rada Gminy Sokoły obradowała na 10 sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady w dniach: 14 lutego 2023 r., 6 marca 2023 r., 28 marca 2023 r., 25 kwietnia 2023 r., 20 czerwca 2023 r., 22 sierpnia 2023 r., 6 października 2023 r., 16 listopada 2023 r., 30 listopada 2023 r., i 28 grudnia 2023 r. Sesje zwoływane były w miarę potrzeb i uwzględniały tematykę określoną w ramowym planie pracy rady oraz inne zagadnienia wynikające z bieżących potrzeb, które wymagają określonego stanowiska, opinii

lub uchwały rady. W 2023 roku Rada Gminy Sokoły podjęła 76 uchwał, które dotyczyły następujących spraw:

- 1) zmieniającej uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie;
- 2) udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu na 2023 rok;
- 3) zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 4) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031;
- 5) utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”;
- 6) rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sokoły;
- 7) ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły;
- 8) Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok;
- 9) zmiany uchwały nr XXXV/232/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych;
- 10) wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość;
- 11) zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły;
- 12) podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 13) określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 14) zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej KZN – Podlaskie Sp. z o.o. z siedzibą w Łapach;
- 15) wyboru przedstawiciela Gminy Sokoły do Zgromadzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Łomżyńskie Forum Samorządowe”;
- 16) Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły;
- 17) wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Sokoły na lata 2023-2027 oraz zasadach wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy;
- 18) wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego;
- 19) likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie;
- 20) określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych;

- 21) pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 22) zmieniającą uchwałę w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły;
- 23) udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Sokoły;
- 24) zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Sokoły za 2022 rok;
- 25) określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych;
- 26) ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w klubie dziecięcym prowadzonym przez Gminę Sokoły;
- 27) zmiany statutu Klubu Dziecięcego w Sokołach;
- 28) przyjęcia Statutu Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awisą”;
- 29) uchylająca uchwałę Nr XXXII/164/2010 Rady Gminy Sokoły z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie określenia zasad i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Sokoły oraz o przebiegu wykonania planu finansowego gminnej instytucji kultury za I półrocze;
- 30) ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły, a także inne organy;
- 31) ustalenia sieci oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły, a także inne organy oraz innych form wychowania przedszkolnego;
- 32) określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez gminę Sokoły;
- 33) trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego;
- 34) wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników;
- 35) regulaminu określającego zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników w wyznaczonym miejscu;
- 36) pozbawienia kategorii drogi gminnej poprzez wyłączenia jej z użytkowania jako drogi publicznej;
- 37) udzielenia dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków;
- 38) udzielenia pomocy finansowej Związkowi Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego z przeznaczeniem na zakup autobusu;
- 39) powołania zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników;
- 40) zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania;
- 41) zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu;
- 42) zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach

- wpisanych do rejestru, usytuowanych w granicach administracyjnych gminy Sokoły i będących własnością podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych;
- 43) określenia zasad wnoszenia, cofania oraz zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Wójta Gminy Sokoły;
  - 44) wyrażenia zgody na wniesienie nieruchomości jako wkładu niepieniężnego (aportu) do spółki;
  - 45) Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok;
  - 46) uznania skargi za bezzasadną;
  - 47) rozpatrzenia wniosku o utworzenie Punktu Przedszkolnego w Bruszewie;
  - 48) obniżenia średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2024 r.;
  - 49) obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna przyjętej za podstawę obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy w 2024 roku;
  - 50) określenia stawek podatku od nieruchomości;
  - 51) uchwalenia budżetu Gminy Sokoły na 2024 rok;
  - 52) uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sokoły na lata 2024-2032;
  - 53) uchwalenia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
  - 54) podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028;
  - 55) określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku oraz w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych pomocą wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
  - 56) wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie do spółdzielni energetycznej o nazwie "Spółdzielnia Energetyczna Sokoły" z siedzibą w Sokołach;
  - 57) pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
  - 58) udzielenia dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków;
  - 59) zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych;
  - 60) przyjęcia zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania;
  - 61) opinii dotyczącej zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły;
  - 62) ustalenia ramowych planów pracy stałych komisji Rady Gminy Sokoły na 2024 rok;
  - 63) ustalenia ramowego planu pracy Rady Gminy Sokoły na 2024 rok.

Podczas obrad sesji wiele miejsca poświęcono gospodarce finansowej gminy, realizacji zadań inwestycyjnych, przygotowaniu infrastruktury na nowe inwestycje, utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy, opiniowaniu wniosków niezbędnych do realizacji zadań wynikających z bieżących potrzeb, ochronie zdrowia, edukacji publicznej, kultury, kultury fizycznej, zagospodarowaniu mienia komunalnego oraz przywrócenia praw miejskich miejscowości Sokoły.

Organem pomocniczym gminy są rady sołeckie, które działają poprzez sołtysów. Sołtysi uczestniczą w obradach sesji i są uprawnieni do zgłaszania wniosków i postulatów swoich mieszkańców. Obecność sołtysów na sesji umożliwia bieżące przekazanie informacji mieszkańcom o podejmowanych działaniach rady związanych z gospodarką finansową gminy, realizacją wszelkiego rodzaju zadań własnych gminy, zadań wynikających z potrzeb społeczności gminy oraz zadań powierzonych gminie do wykonania przez administrację rządową.

W pierwszym półroczu 2023 roku Rada Gminy Sokoły obradowała na 5 sesjach, na których podjęto 36 uchwał. Przepisy prawa miejscowego i zmiany w budżecie zawarte były w 21 uchwałach i zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wszystkie uchwały były przekazywane organom sprawującym nadzór merytoryczny. Organem takim, z wyłączeniem spraw budżetowych jest Wojewoda Podlaski, natomiast w zakresie spraw dotyczących budżetu – Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku.

W I półroczu 2023 r. realizowane były zarówno ubiegłoroczne uchwały, jak i uchwały podjęte w latach poprzednich. Natomiast znaczna część uchwał podjętych na sesjach pod koniec okresu sprawozdawczego wykonywana jest do chwili obecnej. Sytuacja taka dotyczy uchwał, które ustaliły prawo miejscowe, zmieniały budżet gminy na 2023 rok oraz ustalały wieloletnie plany i programy.

Realizacja uchwał w I półroczu 2023 r. przedstawiała się w następujący sposób:

1. Prawo miejscowe:

- 1) Uchwała Nr XXXVI/242/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły – diety wypłacane są zgodnie z postanowieniami uchwały;
- 2) Uchwała Nr XXXVI/243/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok – współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizowana jest zgodnie z postanowieniami programu;
- 3) Uchwała Nr XXXVI/244/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXV/232/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych – określone w uchwale ceny paliwa są stosowane do określenia wielkości zwrotu kosztów rodzicom realizującym samodzielnie dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół, przedszkoli, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych;
- 4) Uchwała Nr XXXVI/247/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych

- w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – pomoc potrzebującym udzielana jest na zasadach i w zakresie przewidzianym w uchwale;
- 5) Uchwała Nr XXXVI/248/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – pomoc potrzebującym udzielana jest na zasadach i w zakresie przewidzianym w uchwale;
  - 6) Uchwała Nr XXXVIII/252/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły – opieka nad zwierzętami bezdomnymi sprawowana jest zgodnie z przyjętym programem;
  - 7) Uchwała Nr XXXVIII/253/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Sokoły na lata 2023-2027 oraz zasadach wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy – program mieszkaniowy stosowany jest zgodnie z postanowieniami uchwały;
  - 8) Uchwała Nr XXXIX/255/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie – z dniem 31 sierpnia 2023 r. dokonano likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie;
  - 9) Uchwała Nr XXXIX/257/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych – opłaty stosowane są zgodnie z postanowieniami uchwały;
  - 10) Uchwała Nr XXXIX/259/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie zmieniająca uchwałę w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły – opieka nad zwierzętami bezdomnymi sprawowana jest zgodnie z przyjętym programem;
  - 11) Uchwała Nr XL/263/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych – zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych wydawane są zgodnie z wymaganiami określonymi w uchwale;
  - 12) Uchwała Nr XL/264/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – pomoc potrzebującym udzielana jest na zasadach i w zakresie przewidzianym w uchwale;
  - 13) Uchwała Nr XL/265/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w postaci świadczenia pieniężnego w formie zasiłku

celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – pomoc potrzebującym udzielana jest na zasadach i w zakresie przewidzianym w uchwale;

- 14) Uchwała Nr XL/266/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w klubie dziecięcym prowadzonym przez Gminę Sokoły – stawki opłat stosowane są zgodnie z postanowieniami uchwały;
- 15) Uchwała Nr XL/267/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany statutu Klubu Dziecięcego w Sokołach – Klub Dziecięcy w Sokołach prowadzony jest zgodnie z postanowieniami uchwały.

2. Uchwały dotyczące zmian w budżecie i wieloletniej prognozie finansowej gminy Sokoły:

- 1) Uchwała Nr XXXVI/238/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 2) Uchwała Nr XXXVI/239/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031;
- 3) Uchwała Nr XXXVIII/250/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 4) Uchwała Nr XXXIX/256/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 5) Uchwała Nr XL/269/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 6) Uchwała Nr XL/270/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031.

3. Pozostałe uchwały:

- 1) Uchwała Nr XXXVI/236/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie – uchwała została przekazana Podlaskiemu Kuratorowi Oświaty i organizacjom związkowym celem wydania opinii;
- 2) Uchwała Nr XXXVI/237/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu na 2023 rok – przekazano środki finansowe na zadanie określone w uchwale;
- 3) Uchwała Nr XXXVI/240/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą” - uchwała formalna;
- 4) Uchwała Nr XXXVI/241/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sokoły – skarga została rozpatrzona negatywnie;
- 5) Uchwała Nr XXXVI/245/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość – zawarto umowy na dzierżawę na dzierżawę nieruchomości wskazanych w uchwale;
- 6) Uchwała Nr XXXVI/246/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły – dokonano zbycia nieruchomości wskazanej w uchwale;
- 7) Uchwała Nr XXXVII/249/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 6 marca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju

Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej KZN – Podlaskie Sp. z o.o. z siedzibą w Łapach – złożono wnioski o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej KZN;

- 8) Uchwała Nr XXXVIII/251/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie wyboru przedstawiciela Gminy Sokoły do Zgromadzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Łomżyńskie Forum Samorządowe” – przedstawiciel gmin wskazany w uchwale reprezentuje gminę Sokoły na zgromadzeniach związku;
- 9) Uchwała Nr XXXVIII/254/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego – w budżecie gminy na 2024 r. zostanie wyodrębniony fundusz sołecki;
- 10) Uchwała Nr XXXIX/258/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – w trakcie realizacji;
- 11) Uchwała Nr XL/260/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Sokoły – rada gminy udzieliła wotum zaufania wójtowi;
- 12) Uchwała Nr XL/261/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Sokoły za 2022 rok – rada gminy rozpatrzyła i zatwierdziła sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2022 rok;
- 13) Uchwała Nr XL/262/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia absolutorium wójtowi gminy – udzielono absolutorium wójtowi gminy z tytułu wykonania budżetu gminy za 2022 rok;
- 14) Uchwała Nr XL/268/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Statutu Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą” – uchwała formalna;
- 15) Uchwała Nr XL/271/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 20 czerwca 2023 r. uchylająca uchwałę Nr XXXII/164/2010 Rady Gminy Sokoły z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie określenia zasad i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Sokoły oraz o przebiegu wykonania planu finansowego gminnej instytucji kultury za I półrocze – uchwała formalna.

W drugim półroczu 2023 roku Rada Gminy Sokoły obradowała na 5 sesjach, na których podjęto 40 uchwał. Przepisy prawa miejscowego, budżet gminy i zmiany w budżecie zawarte były w 24 uchwałach i zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wszystkie uchwały były przekazywane organom sprawującym nadzór merytoryczny. Organem takim, z wyłączeniem spraw budżetowych jest Wojewoda Podlaski, natomiast w zakresie spraw dotyczących budżetu i finansów – Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku.

W II półroczu 2023 r. realizowane były uchwały podjęte zarówno w I półroczu 2023 r., jak i w latach poprzednich. Natomiast znaczna część uchwał podjętych na sesjach pod koniec okresu sprawozdawczego wykonywana jest do chwili obecnej. Sytuacja taka dotyczy uchwał,

które ustaliły prawo miejscowe, zmieniały lub uchwały budżet gminy oraz wprowadzały wieloletnie plany i programy.

Realizacja uchwał podjętych w II półroczu 2023 r. przedstawiała się w następujący sposób:

1. Prawo miejscowe:

- 1) Uchwała Nr XLI/272/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły, a także inne organy – w ustalonej sieci szkół publicznych określono granice obwodów dla uczniów z terenu gminy Sokoły;
- 2) Uchwała Nr XLI/273/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia sieci oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły, a także inne organy oraz innych form wychowania przedszkolnego – ustalono sieć oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły, a także inne organy oraz innych form wychowania przedszkolnego;
- 3) Uchwała Nr XLI/274/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Gminę Sokoły – wymiar godzin określony jest zgodnie z postanowieniami uchwały;
- 4) Uchwała Nr XLI/275/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego – Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach sprawuje nadzór na realizacją postanowień uchwały, zespół interdyscyplinarny został powołany zgodnie z postanowieniami uchwały;
- 5) Uchwała Nr XLI/277/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników – gmina zapewnia miejsce do handlu bezpośredniego;
- 6) Uchwała Nr XLI/278/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie regulaminu określającego zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników w wyznaczonym miejscu – gmina sprawuje nadzór nad postanowieniami uchwały, regulamin został wywieszony na tablicy ogłoszeń na placu targowym;
- 7) Uchwała Nr XLI/279/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej poprzez wyłączenie jej z użytkowania jako drogi publicznej – działki wskazane w uchwale wyłączone z użytkowania publicznego;
- 8) Uchwała Nr XLII/285/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 6 października 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania – uchwała została uchylona przez organ nadzoru;
- 9) Uchwała Nr XLII/287/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 6 października 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, usytuowanych w granicach administracyjnych gminy Sokoły

- i będących własnością podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych – zasady i postanowienia realizowane są zgodnie z przyjętymi regułami;
- 10) Uchwała Nr XLIII/288/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad wnoszenia, cofania oraz zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Wójta Gminy Sokoły – zasady wnoszenia, cofania oraz zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego stosowane są zgodnie z postanowieniami uchwały;
  - 11) Uchwała Nr XLIII/290/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok – współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizowana jest zgodnie z postanowieniami programu;
  - 12) Uchwała Nr XLIV/293/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2024 r. – podatek pobierany jest zgodnie z postanowieniami uchwały;
  - 13) Uchwała Nr XLIV/294/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna przyjętej za podstawę obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy w 2024 roku – podatek pobierany jest zgodnie z postanowieniami uchwały;
  - 14) Uchwała Nr XLIV/295/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości – podatek pobierany jest zgodnie z postanowieniami uchwały;
  - 15) Uchwała Nr XLV/300/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – pomoc potrzebującym udzielana jest na zasadach i w zakresie przewidzianym w uchwale;
  - 16) Uchwała Nr XLV/301/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 – pomoc potrzebującym udzielana jest na zasadach i w zakresie przewidzianym w uchwale;
  - 17) Uchwała Nr XLV/302/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – pomoc potrzebującym udzielana jest na zasadach i w zakresie przewidzianym w uchwale;
  - 18) Uchwała Nr XLV/307/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych – sprzedaż nieruchomości będzie odbywać się zgodnie z postanowieniami uchwały;
  - 19) Uchwała Nr XLV/308/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania – dotacje spółkom wodnym będą przekazywane zgodnie z postanowieniami uchwały.

2. Uchwały dotyczące uchwalenia budżetu Gminy Sokoły lub jego zmian:

- 1) Uchwała Nr XLI/276/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 2) Uchwała Nr XLII/283/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 6 października 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 3) Uchwała Nr XLIV/296/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
- 4) Uchwała Nr XLV/297/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Sokoły na rok 2024;
- 5) Uchwała Nr XLV/299/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.

3. Wieloletnie Prognozy Finansowe Gminy Sokoły lub jej zmiany:

Uchwała Nr XLV/298/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sokoły na lata 2024-2032

4. Pozostałe uchwały:

1. Uchwała Nr XLI/280/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków – przekazano dotację parafii Wniebowzięcia NMP w Sokołach z przeznaczeniem na wykonanie prac konserwatorskich przy kościele na cmentarzu grzebalnym;
2. Uchwała Nr XLI/281/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość – zawarto umowę dzierżawy na nieruchomość wskazaną w uchwale;
3. Uchwała Nr XLI/282/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Związkowi Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego z przeznaczeniem na zakup autobusu – przekazano dotację celową na zakup autobusu;
4. Uchwała Nr XLII/284/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 6 października 2023 r. w sprawie powołania zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników – powołano zespół opiniujący kandydatów na ławników w następującym składzie: Jadwiga Sieniawska, Wanda Barbara Idźkowska, Marek Czajkowski i Krzysztof Grabowski. W gminie Sokoły nie było kandydatów na ławników i nie dokonano wyboru ławnika.
5. Uchwała Nr XLII/286/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 6 października 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu – przekazano dotację Powiatowi Wysokomazowieckiemu z przeznaczeniem na wykonanie inwestycji drogowych wskazanych w uchwale;
6. Uchwała Nr XLIII/289/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie nieruchomości jako wkładu niepieniężnego (aportu) do spółki – w trakcie realizacji;
7. Uchwała Nr XLIII/291/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie uznania skargi za bezzasadną – uchwała wraz z uzasadnieniem została przekazana skarżącemu;

8. Uchwała Nr XLIII/292/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie rozpatrzenia wniosku o utworzenie Punktu Przedszkolnego w Bruszewie – uchwała wraz z uzasadnieniem została przekazana wnioskodawcy;
9. Uchwała Nr XLV/303/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie do spółdzielni energetycznej o nazwie "Spółdzielnia Energetyczna Sokoły" z siedzibą w Sokołach – w trakcie realizacji;
10. Uchwała Nr XLV/304/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – pokryto część kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych gminy;
11. Uchwała Nr XLV/305/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków – przekazano dotację parafii Wniebowzięcia NMP w Sokołach z przeznaczeniem na wykonanie prac konserwatorskich przy kościele na cmentarzu grzebalnym;
12. Uchwała Nr XLV/306/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość – przedłużono umowy dzierżawy na nieruchomości wskazane w uchwale;
13. Uchwała Nr XLV/309/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie opinii dotyczącej zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły – w trakcie realizacji;
14. Uchwała Nr XLV/310/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia ramowych planów pracy stałych komisji Rady Gminy Sokoły na 2024 rok – plan pracy realizowany jest zgodnie z podjętą uchwałą;
15. Uchwała Nr XLV/311/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia ramowego planu pracy Rady Gminy Sokoły na 2024 rok – plan pracy realizowany jest zgodnie z podjętą uchwałą.

Frekwencja radnych podczas obrad sesji wynosiła w minionym okresie 94,67 %.

Do dnia 30 kwietnia 2024 r. Radni ósmej kadencji pełnili swoje funkcje.

W wyborach powszechnych przeprowadzonych w dniu 7 kwietnia 2024 r. na Radnych Gminy Sokoły kadencji 2024-2029 zostali wybrani:

1. Tomasz Gosk - Przewodniczący Rady
2. Piotr Łapiński - Wiceprzewodniczący Rady
3. Cimaszewski Tomasz
4. Czajkowski Jan
5. Czajkowski Marek
6. Czajkowski Wojciech
7. Frankowski Adam
8. Gierłachowski Paweł
9. Grabowski Krzysztof
10. Jabłonowski Mariusz
11. Jankowski Jarosław

12. Kłoskowska Anna
13. Kruszewski Marcin
14. Pietruczak Emilia
15. Sarnacki Grzegorz

Organem pomocniczym gminy są rady sołeckie, które działają poprzez sołtysów. Sołtysi uczestniczą w obradach sesji i są uprawnieni do zgłaszania wniosków i postulatów swoich mieszkańców. Obecność sołtysów na sesji umożliwia bieżące przekazanie informacji mieszkańcom o podejmowanych działaniach rady związanych z gospodarką finansową gminy, realizacją wszelkiego rodzaju zadań własnych gminy, zadań wynikających z potrzeb społeczności gminy oraz zadań powierzonych gminie do wykonania przez administrację rządową.

Frekwencja sołtysów podczas obrad sesji wyniosła 79,66 %.

Na podstawie Uchwały Nr XXXI/197/2018 Rady Gminy Sokoły z dnia 9 października 2018 r. w sprawie statutu Gminy Sokoły zostały powołane następujące stałe komisje Rady Gminy Sokoły:

1. **Komisja Rewizyjna** – do opiniowania opracowanego projektu budżetu i jego realizacji oraz kontroli działalności Wójta i podporządkowanych mu jednostek organizacyjnych.
2. **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji** – do analizy i opiniowania skierowanych do Rady Gminy skarg na działalność Wójta Gminy i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, wniosków, petycji składanych przez obywateli.
3. **Komisja Finansowo-Gospodarcza i Rozwoju Gminy** działa w zakresie:
  - 1) finansowania zadań, budżetu, podatków i opłat;
  - 2) planów społeczno-gospodarczych i rozwoju gminy;
  - 3) planów zagospodarowania przestrzennego gminy;
  - 4) drogownictwa, komunikacji i środków łączności;
  - 5) działalności gospodarczej;
  - 6) organizacji jednostek samorządowych pod kątem ich celowości i sprawności w realizacji zadań.
4. **Komisja Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych** działa w zakresie:
  - 1) oświaty;
  - 2) rozwoju kultury i sztuki;
  - 3) ochrony zdrowia;
  - 4) kultury fizycznej, sportu i turystyki;
  - 5) gospodarki komunalnej i mieszkaniowej;
  - 6) pomocy społecznej;
  - 7) ochrony przeciwpożarowej;
  - 8) ładu i porządku.
5. **Komisja Rolna** – do opiniowania i rozpatrywania spraw w szczególności w zakresie: rolnictwa, ochrony środowiska, ekologii, melioracji, leśnictwa, łowiectwa, gospodarki gruntami.

W 2023 r. odbyło się **18 posiedzeń komisji** w tym:

- 15 wspólnych posiedzeń wszystkich komisji Rady Gminy Sokoły,
- 1 samodzielne posiedzenie Komisji Rewizyjnej,
- 2 samodzielne posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Posiedzenia komisji zwoływane były w miarę potrzeb i uwzględniały tematy określone w rocznym planie pracy oraz inne zagadnienia wynikające z realizacji bieżących zadań nieprzewidzianych w planie, a wymagające opinii komisji.

Frekwencja członków komisji podczas posiedzeń wyniosła 91,60 %.

W miesiącach styczeń - marzec 2023 r. odbyło się sześć wspólnych posiedzeń wszystkich stałych komisji Rady Gminy Sokoły i jedno samodzielne posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. We wspomnianym okresie zajmowano się następującymi sprawami:

- 1) zapoznano się z informacją na temat funkcjonowania Ośrodka Zdrowia w Sokołach;
- 2) omówiono sprawy związane z dostępem do Internetu na terenie gminy Sokoły;
- 3) przedstawiono informację dotyczącą działań ratowniczo-gaśniczych;
- 4) omówiono zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie;
- 5) pozytywnie rozpatrzono wnioski w sprawie zmiany zasad wypłaty diet sołtysom;
- 6) negatywnie rozpatrzono wniosek o nagrywanie i transmitowanie posiedzeń komisji Rady Gminy Sokoły;
- 7) zapoznano się z informacją na temat funkcjonowania spółdzielni energetycznych;
- 8) omówiono i pozytywnie zaopiniowano projekty uchwał w następujących sprawach:
  - a) zmian w budżecie gminy na 2023 rok,
  - b) udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu na 2023 rok,
  - c) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031,
  - d) ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły,
  - e) Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok,
  - f) ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych,
  - g) wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość,
  - h) zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły,
  - i) utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awisą”,
  - j) zmieniającej uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie,
  - k) ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły,
  - l) podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
  - m) określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim

- rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- n) zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej KZN – Podlaskie Sp. z o.o. z siedzibą w Łapach,
  - o) wyboru przedstawiciela Gminy Sokoły do Zgromadzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Łomżyńskie Forum Samorządowe”,
  - p) określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych,
  - q) Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły,
  - r) wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Sokoły na lata 2023-2027 oraz zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.
- 9) skargę złożoną na Wójta Gminy Sokoły uznano za bezzasadną;
- 10) wystąpiono z wnioskiem o utworzenie Punktu Przedszkolnego w Bruszewie,
- 11) rozstrzygnięto o wyodrębnieniu środków na utworzenie funduszu sołectkiego w 2024r.
- 12) omówiono i ustalono warunki oddania w użyczenie wieczyste nieruchomości zajmowanej przez WTZ Kolektyw w Starych Raciborach dla Stowarzyszenia Pomocy Szansa;
- 13) zapoznano się z następującymi sprawozdaniami:
- a) sprawozdaniem z realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
  - b) sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2022,
  - c) sprawozdaniem z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach za 2022 rok oraz potrzebami w zakresie pomocy społecznej,
  - d) sprawozdaniem z działalności stałych komisji Rady Gminy Sokoły za 2022 rok.

W miesiącach kwiecień – czerwiec 2023 r. odbyły się dwa wspólne posiedzenia wszystkich stałych komisji Rady Gminy Sokoły i jedno samodzielne posiedzenie Komisji Rewizyjnej. We wspomnianym okresie zajmowano się następującymi sprawami:

1. omówiono organizację Ośrodka Zdrowia w Sokołach;
2. omówiono system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokoły;
3. omówiono i pozytywnie zaopiniowano projekty uchwał w następujących sprawach:
  - a) określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych,
  - b) pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
  - c) określenia zasad wnoszenia, cofania oraz zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Wójta Gminy Sokoły,

- d) likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie,
  - e) zmieniającej uchwałę w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły,
  - f) określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych,
  - g) określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
  - h) podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
  - i) ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w klubie dziecięcym prowadzonym przez Gminę Sokoły,
  - j) zmiany statutu Klubu Dziecięcego w Sokołach,
  - k) przyjęcia Statutu Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awisną”,
  - l) zmian w budżecie gminy na 2023 rok,
  - m) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031,
4. zapoznano się z oceną zasobów pomocy społecznej;
  5. omówiono projekt organizacji Punktu Przedszkolnego w Bruszewie;
  6. przeprowadzono dyskusję w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników;
  7. zapoznano się ze sprawozdaniem o współpracy z organizacjami pozarządowymi za 2022 r.;
  8. zapoznano się z informacją z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2022 r.;
  9. rozpatrzono:
    - a) sprawozdanie finansowe,
    - b) sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2022 rok wraz z opinią RIO o tym sprawozdaniu,
    - c) informacją o stanie mienia Gminy Sokoły;
  10. wydano pozytywną opinię o wykonaniu budżetu gminy za 2022 rok i wystąpiono z wnioskiem do Rady Gminy o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy.
  11. zapoznano się z informacją na temat ulg i umorzeń w podatkach w 2022 r.;
  12. omówiono zasady funkcjonowania oraz organizację wydarzeń na terenie Centrum Wystawienniczo-Targowego w Sokołach;
  13. omówiono inwestycje rozpoczęte i będących w trakcie realizacji;
  14. omówiono umowę zawartą pomiędzy Gminą Sokoły, a Spółdzielnią Kółek Rolniczych w Sokołach na dostarczenie wody i odbiór nieczystości;
  15. omówiono zasady uczestnictwa radnych w świętach narodowych i uroczystościach organizowanych przez gminę;
  16. przedyskutowano wykonanie wniosków i postulatów zgłaszanych przez radnych;

W miesiącach lipiec – wrzesień 2023 r. odbyły się dwa wspólne posiedzenia wszystkich stałych komisji Rady Gminy Sokoły. Przedmiotem tych posiedzeń były następujące zagadnienia:

- 1) negatywnie rozpatrzono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy podwyżki opłaty za odbiór osadu z przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 2) omówiono i pozytywnie zaopiniowano projekty uchwał w następujących sprawach:
  - a) ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły, a także inne organy,
  - b) ustalenia sieci oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokoły, a także inne organy oraz innych form wychowania przedszkolnego,
  - c) określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez gminę Sokoły,
  - d) trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego;
  - e) zmian w budżecie gminy na 2023 rok,
  - f) wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników,
  - g) regulaminu prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników w wyznaczonym miejscu,
  - h) regulaminu korzystania z kładki edukacyjnej oraz dostrzegalni ornitologicznej położonych w miejscowości Waniewo, gm. Sokoły,
  - i) pozbawienia kategorii drogi gminnej poprzez wyłączenia jej z użytkowania jako drogi publicznej,
  - j) udzielenia dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,
  - k) wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość,
  - l) udzielenia pomocy finansowej Związkowi Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego z przeznaczeniem na zakup autobusu,
  - m) zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania,
  - n) zmiany uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu.
- 3) zapoznano się z informacją na temat przygotowania Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Sokołach do roku szkolnego 2023/2024;
- 4) przedstawiono projekt zarządzenia Wójta Gminy Sokoły w sprawie stawek czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących zasób Gminy Sokoły;
- 5) zapoznano się z informacją o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2022/2023,
- 6) omówiono wniosek Spółdzielni Kótek Rolniczych w Sokołach w sprawie zmiany wysokości opłaty za nieczystości z oczyszczalni przyzagrodowych i dyskusja na ten temat,

- 7) zapoznano się z informacją na temat funkcjonowania Klubu Dziecięcego w Sokołach,
- 8) negatywnie rozpatrzono wniosek Gminnej Spółki Wodnej „Krzewina” w sprawie poręczenia kredytu na zakup koparki,
- 9) omówiono sprawy z zakresu zbycia nieruchomości komunalnych,
- 10) pozytywnie rozpatrzono wniosek Ministerstwa Spraw Zagranicznych w sprawie podjęcia uchwały wyrażającej poparcie dla starań zmierzających do uzyskania odszkodowań za straty wojenne;
- 11) omówiono założenia do projektu budżetu gminy na 2024 rok.

W miesiącach październik - grudzień 2023 r. odbyło się pięć wspólnych posiedzeń wszystkich stałych komisji Rady Gminy Sokoły i jedno samodzielne posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. We wspomnianym okresie zajmowano się następującymi sprawami:

- 1) rozpatrzono i pozytywnie zaopiniowano propozycję stawek podatków i opłat lokalnych na 2024 r.;
- 2) zapoznano się z informacją na temat funkcjonowania Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej „KZN-Podlaskie” Sp. z o.o.;
- 3) omówiono i pozytywnie zaopiniowano projekty uchwał w następujących sprawach:
  - a) zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, usytuowanych w granicach administracyjnych gminy Sokoły i będących własnością podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych,
  - b) określenia zasad wnoszenia, cofania oraz zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Wójta Gminy Sokoły,
  - c) wyrażenia zgody na wniesienie nieruchomości aportem do SIM KZN-Podlaskie Sp. z o.o.,
  - d) Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok,
  - e) zmian w budżecie gminy na 2023 rok,
  - f) przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Sokoły na lata 2023-2026,
  - g) uchwalenia budżetu Gminy Sokoły na 2024 rok,
  - h) uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sokoły na lata 2024-2032,
  - i) uchwalenia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
  - j) podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028,
  - k) określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku oraz w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych pomocą wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
  - l) wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie do spółdzielni energetycznej o nazwie "Spółdzielnia Energetyczna Sokoły" z siedzibą w Sokołach,

- m) pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
  - n) udzielenia dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,
  - o) wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość,
  - p) zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych,
  - q) przyjęcia zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania,
  - r) opinii dotyczącej zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły.
- 4) ustalono ramowe plany pracy komisji i Rady Gminy na 2024 rok;
  - 5) zapoznano się z propozycją współpracy Kurneńskiej Terytorialnej Hromady z Gminą Sokoły;
  - 6) wniosek o utworzenie Punktu Przedszkolnego w Bruszewie uznano za niezasługujący na uwzględnienie,
  - 7) skargę w sprawie bezczynności w realizacji zadania własnego gminy uznano za bezzasadną.

Koszty związane z finansowaniem działalności Rady Gminy, komisji i sołtysów to przede wszystkim diety radnych za udział w sesji lub komisji oraz diety sołtysów za udział w sesji. Przewodniczący Rady otrzymywał w 2023 r. miesięczny ryczałt w wysokości 1.600,00 zł. Wiceprzewodniczący Rady 1.300,00 zł, Przewodniczący stałej komisji – 1.100,00 zł, a pozostali radni 1.000,00 zł. Za nieobecność diety były potrącane procentowo. Za jedną nieobecność 25 %, za dwie 50 %, a za trzy lub więcej diety nie wypłacano. Od 1 stycznia do 10 marca 2023 r. sołtysi otrzymywali dietę wyłącznie za udział w sesji i jej wysokość wynosiła 250,00 zł za posiedzenie. W przypadku nieobecności sołtysa na sesji diety nie wypłacano. Od 10 marca 2023 r. sołtysi otrzymują zryczałtowaną miesięczną dietę w wysokości 350 zł. Za jedną nieobecność w danym miesiącu dietę potrąca się o 150 zł. W przypadku drugiej i kolejnej nieobecności w danym miesiącu diety nie wypłaca się.

4. Informacje finansowe

Podstawą prowadzenia gospodarki finansowej gminy Sokoły na rok 2023 była Uchwała Nr XXXV/229/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Sokoły na rok 2023, która zakładała:

- dochody budżetu w wysokości 27 424 254,12 zł,
- wydatki budżetu w wysokości 33 614 048,68 zł,

Po dokonanych zmianach plan budżetu na rok 2023 wynosił:

- dochody budżetu w wysokości 33 325 836,01 zł
- wydatki budżetu w wysokości 35 958 169,43 zł

Na dzień 31.12.2023 roku zobowiązanie z tytułu zaciągniętych kredytów wynosiło 2 371 600,00 zł.

Nie pozostały zobowiązania wymagalne na 31.12.2023 roku.

Dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 33 325 836,01 zł a ich realizacja stanowiła 96,65% planu wynoszącego 32 210 698,05 zł.

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 35 958 169,43 zł a ich realizacja stanowiła 91,10% planu wynoszącego 32 759 098,52 zł.

Wydatki przeznaczone były na realizację zadań określonych w ustawach, a w szczególności są wyrazem realizacji zadań społecznych, gospodarczych i administracyjnych gminy, zarówno własnych jak i zleconych.

Wydatki bieżące gminy w 2023 r. skierowane były na działalność Urzędu Gminy, szkół, ośrodka opieki społecznej, instytucji kultury, Klubu Dziecięcego.

5. Mienie komunalne

Gmina Sokoły posiada mienie komunalne, w skład którego wchodzi:

- grunty
- budynki
- budowle i urządzenia techniczne
- środki transportowe.

1. Grunty stanowiące własność komunalną gminy zajmują obszar 353,0015 ha, w skład których wchodzi:

- tereny mieszkaniowe – 0,8574 ha
- tereny przemysłowe – 1,5879 ha
- inne tereny zabudowane – 11,5892 ha
- zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy – 0,0308 ha
- grunty rolne zabudowane – 1,3916 ha
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 3,5239 ha
- droga – 293,1132 ha
- użytki kopalne – 4,9384 ha
- grunty zakrzewione i zadrzewione – 2,3438 ha
- lasy – 4,2112 ha
- łąki trwałe – 0,2495 ha
- nieużytki – 15,8256 ha
- pastwiska trwałe – 2,4617 ha
- grunty orne – 8,2600 ha
- inne tereny komunikacyjne – 0,4191 ha
- grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych – 1,2364 ha
- grunty pod rowami – 0,1122 ha

- grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi – 0,2878 ha
- grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi – 0,5618 ha

Gmina Sokoły w roku 2023 r. skomunalizowała trzy działki:

- działka nr 71/2 o pow. 0,0121 ha, położoną w obrębie Sokoły M (decyzja Nr WG-II.7532.35.2023.AL z dnia 10 sierpnia 2023 r.) - droga
- działka nr 28 o pow. 0,2400 ha, położoną w obrębie Perki-Mazowsze (decyzja Nr WG-II.7523.37.2023.JK z dnia 14 sierpnia 2023 r.) - nieużytek
- działka nr 8 o pow. 0,5130 ha, położoną w obrębie Mojsiki (decyzja Nr WG-II.7532.36.2023.JK z dnia 14 sierpnia 2023 r.) - nieużytek

W 2023 r. Gmina Sokoły sprzedała nieruchomość: Stare Racibory dz. nr 134. Nieruchomość została sprzedana za najwyższą z oferowanych cen w kwocie 86 550,00 zł.

W 2023 r. działki nr 65/7, 65/8, 65/9, 65/13, 65/14, 65/15, 65/16 położone w obrębie Sokoły M zmieniły klasyfikację z „grunty orne” na „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”.

Gmina nabyła: grunty pod drogi gminne przeznaczone pod budowę dróg w związku z modernizacją linii kolejowej E75:

- Dworaki-Staśki dz. nr: 48/8, 69/4, 69/6, 70/4, 70/5, 70/7;
- Porośl-Kije dz. nr: 31/1, 31/2, 32/3, 33/1, 44/5.

Grunty w obrębach: Bruszewo, Idźki-Wykno, Sokoły S zostały przejęte pod grunty pod drogi wojewódzkie (budowa obwodnicy Sokół) w następującym zakresie:

- obręb Bruszewo:
  - działka nr 615 uległa podziałowi na działki nr: 615/1, 615/2, 615/3, 615/4, w tym działki nr 615/1, 615/2, 615/3 zostały przeznaczone pod drogę wojewódzką;
- obręb Idźki-Wykno:
  - działka nr 141 uległa podziałowi na działki nr: 141/1, 141/2, 141/3, w tym działka nr 141/1 została przeznaczona pod drogę wojewódzką;
- obręb Sokoły S:
  - działka nr 113/2 uległa podziałowi na działki nr: 113/3, 113/4, w tym działka nr 113/3 została przeznaczona pod drogę wojewódzką;
  - działka nr 238 uległa podziałowi na działki nr: 238/1, 238/2, 238/3, 238/4, 238/5, w tym działki 238/1, 238/2 zostały przeznaczone pod drogę wojewódzką;
  - działka nr 252/3 uległa podziałowi na działki nr: 252/4, 252/5, 252/6, w tym działki nr 252/4, 252/5 zostały przeznaczone pod drogę wojewódzką;
  - działka nr 253 uległa podziałowi na działki nr: 253/1, 253/2, 253/3, w tym działka nr 253/1 została przeznaczona pod drogę wojewódzką.

W 2024 r. Gmina Sokoły planuje sprzedaż następujących nieruchomości:

- Draży: dz. nr 113/4 o pow. 0,7840;
- Kowalewszczyzna: dz. nr 274 o pow. 0,0470;
- Perki-Lachy: dz. nr 49/1 o pow. 0,3105.

2. Drugim składnikiem mienia komunalnego są budynki, których gmina posiada 34 i ½ szt.

w tym:

- budynki mieszkalne – 6 i ½ szt.
- budynki użytkowe – 20 szt.
- szkoły – 2 szt.
- budynki po szkołach – 4 szt.
- ośrodki zdrowia – 2 szt.

3. W skład grupy obejmującej budowlę i urządzenia techniczne wchodzi:

- drogi gminne o łącznej długości 659,433 km,
- sieci wodociągowe we wszystkich miejscowościach na terenie gminy Sokoły o długości 119,23 km,
- oczyszczalnia ścieków w Sokołach, oczyszczalnia przyzagrodowa przy Szkole Podstawowej w Nowych Raciborach, naturalna oczyszczalnia przy Warsztatach Terapii Zajęciowej w Starych Raciborach oraz oczyszczalnia w Bruszewie,
- sieć kanalizacyjna w miejscowości Sokoły, Kruszewo-Brodowo, Kruszewo-Głąby, Kruszewo-Wypychy, Krzyżewo, Dworaki-Staśki o łącznej długości 33,38 km, z przyłączami do 424 gospodarstw domowych i przepompowniami ścieków w miejscowości Sokoły, Kruszewo-Brodowo, Kruszewo-Głąby i Perki-Karpie w ilości 7 szt.,
- zamknięte gminne wysypisko nieczystości stałych położone w obrębie wsi Nowe Racibory,
- stacja uzdatniania wody – 4 szt.

4. Do środków transportowych będących własnością gminy wchodzi:

- samochód pożarniczy marki "Daimler-Benz";
- samochód ciężarowy marki Volkswagen T4 wykorzystywany jako środek lokomocji przy pracach bieżącego utrzymania budynków i dróg będących na stanie mienia komunalnego;
- samochód ciężarowy CITROEN BERLINGO wykorzystywany jako środek lokomocji przy pracach bieżącego utrzymania budynków i dróg będących na stanie mienia komunalnego
- autobus marki „Autosan” dowożący dzieci do szkół, który oddano w dzierżawę dla PKS Nova S.A. w Białymstoku wraz z obowiązkiem dowożenia uczniów do Zespołu Szkół w Sokołach i Szkoły Podstawowej w Bruszewie;
- przyczepa z zespołem prądotwórczym o wartości nieumorzona;
- przyczepa kempingowa wykorzystywana jako pomieszczenie dla powiatowego lekarza weterynarii na placu targowym w Sokołach;
- kosiarka samojezdna marki John Deere.

Zaplanowane wydatki związane ze sprzedażą mienia komunalnego przeznacza się na koszty związane z organizacją przetargów, opłat dla rzeczoznawców oraz opłaty za usługi geodezyjne.

6. Działania inwestycyjno – rozwojowe

6.1 Infrastruktura techniczna

Gmina Sokoły jest zwodociągowana w 100 %. Funkcjonują cztery stacje wodociągowe: Sokoły, Drągi, Bruszewo i Jeńki. Do 1990 roku na terenie gminy było 43,0 km sieci wodociągowej rozdzielczej. Wodociągi zbiorowe znajdowały się w 17 miejscowościach. W chwili obecnej mamy 119,23 km sieci zlokalizowanej w 48 miejscowościach oraz w większości zabudowań kolonijnych. Do zbiorczej sieci wodociągowej podłączonych jest 1536 budynków mieszkalnych. W gminie jest również dobrze rozwinięta gospodarka ściekowa. Posiadamy nowoczesną oczyszczalnię ścieków. Na przestrzeni lat 1995 – 2020 skanalizowano miejscowości, tj. Sokoły, Kruszewo Brodowo, Kruszewo Głąby, Kruszewo Wypychy, Krzyżewo – ZSR i ZAZ z możliwością podłączenia mieszkańców/sieć ciśnieniowa/Dworaki-Staśki /NZOZ/ i miejscowości w kierunku Sokół – z możliwością podłączenia mieszkańców /sieć ciśnieniowa/. Obecnie łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 33,38 km (456 przyłącza kanalizacyjne). Alternatywą dla pozostałych miejscowości są przydomowe roślinne oczyszczalnie ścieków - jako tani i skuteczny sposób oczyszczania ścieków w gospodarstwach wiejskich. Na dzień 31.12.2023 r. na terenie gminy funkcjonowało 130 przydomowych roślinnych oczyszczalni ścieków.

Przez Gminę Sokoły przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia 250 mm oraz gazociąg tranzytowy 1400mm Rosja – Niemcy.

W wyniku realizowanych inwestycji Gmina jest w całości zwodociągowana i wszystkie drogi dojazdowe do miejscowości gminnych są utwardzone.

6.2 System komunikacji

Na terenie Gminy Sokoły sieć drogową tworzy 659,433 km dróg gminnych publicznych, w tym o nawierzchni bitumicznej 64,341 km, pozostałe to drogi gruntowe wzmocnione żwirem, żużlem itp. o łącznej długości 595,092 km. Przez południową część gminy przebiega linia kolejowa relacji Warszawa – Białystok. Obecnie trwa kompleksowa modernizacja linii kolejowej relacji Warszawa – Białystok E75, co wiąże się z przebudową i częściową likwidacją przejazdów kolejowych, a także wykonaniem dróg serwisowych. Ponadto przez teren gminy przebiega linia, która dzięki staraniom Wójta, Rady Gminy i miejscowych przedsiębiorców w 2017 r. została ponownie uruchomiona, zaś w 2020 r. uroczystie otwarto Punkt Przeładunkowy na Stacji Kolejowej w Kruszewie Brodowie.

Rozpoczęcie prac nad obwodnicą Sokół

W dniu 13 marca 2023 r. miało miejsce symboliczne rozpoczęcie inwestycji budowy obwodnicy Sokół.

W uroczystości wzięli udział m.in. Wicemarszałek Województwa Podlaskiego Marek Olbryś, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Dariusz Piontkowski, Wojewoda Podlaski Bohdan Paszkowski, członek Zarządu Województwa Podlaskiego Marek Malinowski, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Podlaskiego Łukasz Siekierko, radny wojewódzki

Jerzy Leszczyński, Wicestarosta Wysokomazowiecki Waldemar Kikolski, dyrektor Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich Mariusz Nahajewski, Wójt Gminy Sokół Józef Zajkowski oraz lokalni samorządowcy, przedsiębiorcy i mieszkańcy gminy.

Plan powstania obwodnicy objął ciąg drogi 678 na odcinku 4,5 km długości, w tym wybudowanie trzech rond, a także chodników i ścieżek rowerowych. Inwestycja ta znacząco wpłynęła na komfort jazdy, odciążała ruch w miejscowości i zwiększyła bezpieczeństwo mieszkańców Sokół.

Koszt inwestycji oszacowano na blisko 46,4 mln zł z czego 27 mln zł pokryto z dotacji Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, a pozostała część została sfinansowana z budżetu województwa.

Rozpoczęcie prac nad obwodnicą Sokół

6.3 Inwestycje gminne

W 2023 r. zrealizowano przeprowadzono szereg modernizacji dróg i innych zadań infrastrukturalnych, które poprawiły jakość życia mieszkańców gminy. Na ich realizację pozyskiwano zarówno środki zewnętrzne jak i udzielano wkładu własnego z budżetu gminy.

Do ww. inwestycji należą:

1. Realizacja zadania pn. „Budowa kładki edukacyjnej oraz dostrzegalni ornitologicznej w miejscowości Waniewo w formule zaprojektuj i wybuduj”. Zadanie obejmowało:
  - opracowanie dokumentacji projektowej;
  - rozbiórkę istniejącej kładki oraz dostrzegalni ornitologicznej;
  - budowę kładki edukacyjnej na balach (na gruncie) o powierzchni 286,31 m²;
  - budowę kładki edukacyjnej na palach o powierzchni 174,73 m²;
  - budowę trzech platform widokowych oraz platformy pod dostrzegalnią o łącznej powierzchni 132,75 m²;
  - budowę dostrzegalni ornitologicznej o wymiarach zewnętrznych: 6,02m x 5,70m., wysokość: 8,40m

Całkowita wartość zadania: 820.887,72 zł w tym dofinansowane z dotacji budżetu Województwa Podlaskiego w wysokości 500.000,00 zł.

2. Wykonanie placu zabaw przy Centrum Kulturalno-Bibliotecznym w Sokółach w ramach zadania pn. „Rewitalizacja terenów rekreacyjnych – plac zabaw przy Centrum

Kulturalno-Bibliotecznym w Sokołach”, w skład którego wchodzi mała architektura (kosze, ławki) oraz następujące urządzenia:

- zestaw zabawowy
- zestaw sprawnościowy tzw. „drabinki”
- zestaw zabawowy „domek ze zjeżdżalnią”
- zestaw sprawnościowy typu „urządzenie wspinaczkowe”
- huśtawka wahadłowa z siedziskiem typu deska z zabezpieczeniem siedziska
- huśtawka wahadłowa z siedziskiem typu deska
- bujak „Konik”
- bujak „MIŚ”
- trampolina wbudowana w nawierzchnię bezpieczną (2 zestawy)
- piaskownica
- karuzela
- karuzela z trzema krzeselkami

Całkowita wartość zadania: 500.224,45 zł. Na realizację zadania otrzymano dofinansowanie w wysokości 272.841,20 zł brutto z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Działania 8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego.

3. Opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej na terenie gminy Sokoły w miejscowościach Truskolasy-Lachy, Jabłonowo-Kąty, Krzyżewo” – 8.610,00 zł
1. Opracowanie dokumentacji na remont placu manewrowego na dz. o nr ew. 120 i części działki nr 208/1 przy ul. Krótkiej w Sokołach – 4.920,00 zł.
2. Opracowanie projektu zagospodarowania terenu w miejscowości Nowe Racibory (plac zabaw przy budynku po byłej SP w Nowych Raciborach) – 2.900,00 zł
3. Wykonanie remontu chodnika dla pieszych na dz. nr 71/2 i 68/1 w miejscowości Sokoły - 41.496,62 zł.
7. Zrealizowanie zadania pn. „Remont drogi gminnej nr 106369B Perki-Karpie – Roszki-Sączki”. Remont drogi gminnej nr 106369B Perki-Karpie – Roszki-Sączki objął:
  - remont drogi gminnej na odcinku Perki Karpie – Roszki Sączki o długości 1,86 km
  - wykonanie poboczy o szerokości 1 m.

Całkowita wartość zadania 1.373.646,76 zł brutto. Na realizację zadania otrzymano dofinansowanie w wysokości 819.154,05 zł ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

4. Opracowanie koncepcję na budowę, rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Sokołach wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną – 24.600,00 zł.
9. Dostarczenie gruzu betonowego kruszonego w ilości 600 m³ przy wykonywaniu bieżących remontów dróg gminnych i dojazdowych do pól w 2023 r. na terenie gminy Sokoły:
  - Bujny (działka nr 22,23) w ilości 360 m³

- Pęzy (działka nr 101/3) w ilości 240 m³
10. Dostarczenie pospółki sortowanej z kruszywa naturalnego przy wykonywaniu bieżących remontów dróg gminnych i dojazdowych do pól w 2023 roku na terenie gminy Sokoły w łącznej ilości 2320 m³
- Czajki (działki nr 228, 234) w ilości 680 m³
  - Truskolasy - Wola (działka nr 78) w ilości 400 m³
  - Jamiołki - Godzieby (działka nr 161/2) w ilości 80m³
  - Bruszewo (działka nr 578, 580, 590) w ilości 840 m³
  - Jeńki (działka nr 584) w ilości 120 m³
  - Jamiołki - Piotrowięta (działka nr 418) w ilości 40 m³
  - Kowalewszczyzna (działka nr 253) w ilości 160 m³
11. Podpisanie umowy na realizację zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Sokoły”. Wartość umowy: 5.000.200,58 zł.
Zadanie będzie realizowane w dwóch etapach.
Etap 1 obejmuje:
- a) Rozbudowę i przebudowę drogi gminnej w miejscowości Perki Bujenki wraz z rozbudową i przebudową infrastruktury technicznej.
Zadanie obejmuje:
- rozbudowę i przebudowę nawierzchni bitumicznej jezdni drogi gminnej,
  - budowę rowu przydrożnego wzdłuż projektowanego odcinka drogi gminnej nr 106371B,
  - budowę drenaży wzdłuż drogi gminnej,
  - przebudowę skrzyżowań z drogą gminną nr 106371B,
  - dowiązanie wysokościowe zjazdów o nawierzchni kruszywowej,
  - budowę/przebudowę zjazdów o nawierzchni z betonu asfaltowego,
  - budowę przepustu z rur PEHD pod konstrukcją drogi gminnej,
  - wycinkę kolidujących drzew i krzewów,
  - budowę/przebudowę kolidującej infrastruktury technicznej,
  - regulację wysokościową istniejącej infrastruktury technicznej,
  - budowę kanału technologicznego.
- b) Przebudowę drogi gminnej nr 106361B na odcinku od drogi powiatowej nr 2060B do miejscowości Waniewo.
Zadanie obejmuje przebudowę drogi gminnej nr 106361B w dwóch odcinkach:
- pierwszy odcinek o dł. 739,26 m – od drogi powiatowej nr 2060B do miejscowości Waniewo w lokalizacji od km 0+670 do km 1+409,26;
  - drugi odcinek o dł. 135,50 m, stanowiący odgańlenie od odcinka pierwszego w lokalizacji od km 0+000 do km 0+135,50.
- Etap 2 obejmuje:
- a) Rozbudowę i przebudowę drogi gminnej w miejscowości Jabłonowo – Kąty wraz z rozbudową i przebudową infrastruktury technicznej w systemie zaprojektuj i wybuduj o długości ok. 0,14 km.
- b) Rozbudowę i przebudowę drogi gminnej w miejscowości i Kruszewo – Głąby wraz z rozbudową i przebudową infrastruktury technicznej w systemie zaprojektuj i wybuduj o długości ok. 0,27 km.

Inwestycja dofinansowana jest z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wartość dofinansowania: 4.731.000,00 zł.

12. Podpisanie umowy na „Budowę sieci wodociągowej na terenie gminy Sokoły”. Wartość umowy: 1.030.740,00 zł brutto.

Zadanie obejmuje:

- a) Opracowanie dokumentacji projektowej zgodnie z PFU wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę, w tym:
- sporządzenie mapy do celów projektowych,
  - uzyskanie decyzji celu publicznego,
  - uzyskanie decyzji środowiskowej,
  - opracowanie projektu budowlanego w zakresie niezbędnym do otrzymania pozwolenia na budowę,
  - opracowanie projektu technicznego,
  - opracowanie przedmiarów robót,
  - wykonanie badań geologicznych,
  - uzyskanie pozwoleń wodnoprawnych,
  - opracowanie projektów organizacji ruchu na czas budowy,
  - inne wymagane opinie, pozwolenia i uzgodnienia.
- b) Budowę sieci wodociągowej rozdzielczej:
- budowę sieci wodociągowej rozdzielczej z rur PE(RC) 160 mm wraz z armaturą (hydranty Dn100 mm),
  - wcinki projektowanego rurociągu do istniejącego systemu wodociągowego na trójnik 150x150x150 mm wraz z zasuwą Dn150mm w miejscowościach Truskolasy Lachy i Krzyżewo,
  - wcinki – przełączenia istniejących sieci wodociągowych Dn80 mm do projektowanego rurociągu z rur PE(RC)160 mm w miejscowościach Truskolasy Lachy, Jabłonowo Kąty i Krzyżewo (trójniki 150x80x150 mm z zasuwami Dn80 mm oraz hydrantami Dn80 mm),
  - roboty w zakresie odtworzenia terenów i pasów drogowych.

Inwestycja dofinansowana jest z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wartość dofinansowania: 1.010.125,20 zł.

W dniu 10 stycznia 2023 roku Gmina Sokoły podpisała umowę z Powiatem Wysokomazowieckim na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 2063B na odcinku Sokoły – Nowe Racibory”. Gmina udzieli powiatowi pomocy finansowej:

- w 2023 roku – 2.849.658,01 zł,
- w 2024 roku – 2.849.658,00 zł.

**Zestawienie inwestycji realizowanych i planowanych do realizacji w ramach Rządowego Funduszu
Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych**

Lp.	Nazwa inwestycji	Rok zakończenia inwestycji	Wartość inwestycji (w zł)	Wartość dofinansowania (w zł)	Wartość udziału własnego (w zł)
EDYCJA 1					
1.	Budowa boisk sportowych wraz z rozbudową sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Sokołach	2025	8 790 000,00	7 911 000,00	879 000,00
EDYCJA 2					
1.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Sokołach	2025	6 100 000,00	5 795 000,00	305 000,00
2.	Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Sokoły	2024	5 000 200,58 zł	4 731 000,00	269 200,58
EDYCJA 3 (PGR)					
1.	Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Sokoły	2024	1 030 740,00	1 010 125,20	20 614,80
EDYCJA 6 (PGR)					
1.	Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku strażnicy OSP w Bruszewie	2025	2 500 000,00	2 450 000,00	50 000,00
EDYCJA 8					
1.	Rozbudowa, przebudowa i remonty dróg gminnych na terenie gminy Sokoły	2026	7 990 000,00	7 590 500,00	399 500,00
EDYCJA 9 RP					
1.	Wymiana opraw oświetleniowych na terenie gminy Sokoły	2026	1 681 500,00	1 345 200,00	336 300,00
RAZEM			33 092 440,58	30 832 825,20	2 259 615,38

Lista inwestycji planowanych do realizacji w ramach z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

EDYCJA 1 (RPOZ)					
1.	Remont zabytkowego kościoła cmentarnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sokołach	2027	1 100 000,00	1 078 000,00	22 000,00
EDYCJA 2 (RPOZ)					
1.	Remont domu parafialnego w miejscowości Waniewo	2026	490 000,00	480 200,00	9 800,00
RAZEM			1 590 000,00	1 558 200,00	31 800,00

**Lista inwestycji, na które przyznano dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju
Dróg na 2024 rok**

Lp.	Nazwa inwestycji	Rok zakończenia inwestycji	Wartość inwestycji (w zł)	Wartość dofinansowania (w zł)	Wartość udziału własnego (w zł)
1.	Przebudowa drogi gminnej nr 106391B w miejscowości Kruszewo-Brodowo	2025	489 700,00	246 900,00	242 800,00
2.	Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej w miejscowości Idźki Młynowskie	2025	2 773 308,00	1 543 140,00	1 230 168,00
RAZEM			3 263 008,00	1 790 040,00	1 472 968,00

W ramach Kontraktu Programowego dla Województwa Podlaskiego został ujęty do dofinansowania w kwocie **10 mln. euro (wg. kursu euro NBP z dnia 27.02.2024 r. – 43 067 000,00 zł)** projekt pn. „Budowa zintegrowanego zielonego systemu opartego o pilotażowy system zasilania wodorem gospodarstw domowych oraz uzupełniony o system OZE”. Celem projektu jest wdrożenie rozwiązań umożliwiających osiągnięcie przez gminy uczestniczące w projekcie niezależności energetycznej oraz wytwarzanie i dystrybucja taniej energii na potrzeby społeczności lokalnej. Celem projektu jest także unifikacja, certyfikacja i określenie parametrów bezpieczeństwa powstających instalacji.

Elementy projektu:

- a) Zespólna instalacja wytwarzania zielonego wodoru
- b) Instalacja wytwarzania energii elektrycznej z akumulowanego wodoru
- c) Rozproszony system indywidualnych producentów energii z zielonego wodoru (prosumentów)
- d) System dystrybucji wodoru w postaci stacji wodorowych do zasilania pojazdów zielonym wodorem
- e) Turbiny wiatrowe
- f) Centrum Edukacyjne Technologii Wodorowych
- g) Spółdzielnia energetyczna.

6.4 Inicjatywa Mieszkaniowa KZN – Podlaskie Sp. z o.o.

W 2023 r. Gmina Sokoły przystąpiła do Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej KZN-Podlaskie Sp. z o.o. w ramach, której planowana jest budowa bloków mieszkalnych. W pierwszym etapie zaplanowano budowę przy ul. Tykocińskiej w Sokołach nowoczesnego budynku wielorodzinnego o czterech kondygnacjach nadziemnych, w którym powstaną 24 lokale mieszkalne wraz z komórkami lokatorskimi. Na terenie działki przewidziano również 29 miejsc postojowych. Inwestycja realizowana będzie z udziałem dofinansowania rządowego, dlatego też koszt 1 m² będzie niższy od kosztów funkcjonujących na rynku. Zaletą będzie również szacunkowo niski wkład własny. Mieszkania będą przeznaczone na sprzedaż, jak również na wynajem z dojściem do własności.

Blok, który powstanie, będzie nowoczesnym, estetycznym budynkiem, wpisującym się jednocześnie w architekturę Sokół. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2026 roku.

Planowany blok przy ul. Tykocińskiej

6.5 Spółdzielnia energetyczna

W 2023 r. Radni Gminy Sokoły przyjęli uchwałę o utworzeniu i przystąpieniu do spółdzielni energetycznej pod nazwą „Spółdzielnia Energetyczna Sokoły”.

**UCHWAŁA NR XLV/303/2023
RADY GMINY SOKOŁY**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

**w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie do spółdzielni energetycznej o nazwie
"Spółdzielnia Energetyczna Sokoły" z siedzibą w Sokołach**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 oraz art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688), w związku z art. 2 pkt 33a oraz art. 38c, 38e i 38f ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1597 i 1681) Rada Gminy Sokoły uchwala, co następuje:

§ 1. Wyraża się wolę i zgodę na utworzenie i przystąpienie Gminy Sokoły do spółdzielni energetycznej o nazwie "Spółdzielnia Energetyczna Sokoły" z siedzibą w Sokołach.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sokoły.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Grabowski

Gmina Sokoły posiada 86 342 udziałów o łącznej wartości 4 317 104,71 zł i pokrywa je w całości wkładem pieniężnym pochodzącym ze wsparcia, jakie Gmina otrzymała ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju i Mieszkalnictwa 20 marca 2024r. Gmina objęła nowe udziały w spółce poprzez wniesienie aportu gruntu działki nr 341/3 obręb Sokoły „M” o wartości 322 555,20 zł brutto.

Dzięki spółdzielni, jej członkowie zapłacą mniej za energię. „Spółdzielnia Energetyczna Sokoły” będzie drugą w województwie, a 22 w Polsce taką jednostką.

7. Działania gminy w zakresie ochrony środowiska

7.1 Program Ochrony Środowiska do 2026 roku z perspektywą do 2030 roku

W myśl art. 17 ust. 1 i 2 oraz art. 18 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska, w 2022 roku został opracowany nowy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sokoły do 2026 roku z perspektywą do 2030. Dokument ten po pozytywnym zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Wysokomazowieckiego został zatwierdzony uchwałą Nr XXXI/212/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 27 września 2022 roku.

Program Ochrony Środowiska jest podstawowym dokumentem pozwalającym na koordynację działań związanych z ochroną środowiska na terenie gminy. Znajdują się w nim szczegółowe cele i zadania, jakie stoją przed gminą i innymi podmiotami, w odniesieniu do ochrony środowiska. Przygotowane zestawienie wytycznych pozwoli na dążenie do poprawy stanu środowiska w gminie i ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko. Dzięki programowi zwiększy się ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Ponadto przy sporządzaniu projektu programu ochrony środowiska przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, stosownie do postanowień art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie oraz ocenach oddziaływania na środowisko, a w szczególności:

1. Uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

2. Sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko.

3. Uzyskano wymagane ustawą opinie:

a) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku – pismo WOOŚ.410.1.5.2022.JK dnia 15.06.2022 r.;

b) Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku – opinia Nr 91/NZ/2022 z dnia 03.06.2022r.

Program został również pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Powiatu Wysokomazowieckiego - uchwała Nr 110/574/2022 z dnia 06.06.2022 r.

W Programie na lata 2015 – 2018 określono: cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, poziomy celów długoterminowych, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe, tj. wszystkie elementy wymagane art. 17 ust. 1 w związku z art. 14 ust. 1 Prawo Ochrony Środowiska. Program przedstawia wytyczne dla formułowania polityki ochrony środowiska w Gminie Sokoły.

Zgodnie z wymogami określonymi art. 18 ust. 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska co dwa lata jest sporządzany przez Wójta Gminy Sokoły raport z realizacji gminnego Programu Ochrony Środowiska. Ostatni taki dokument został wykonany w marcu 2022 roku za okres 2019-2020 rok i przedstawiony Radzie Gminy Sokoły. Raport przedstawia stopień realizacji zadań zarówno o charakterze organizacyjno-prawnym jak i inwestycyjnym. Zadania inwestycyjne wynikają głównie z konieczności dofinansowania własnych jednostek

organizacyjnych, w celu realizacji zadań nałożonych przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska oraz dyspozycji programów wyższego szczebla. Wyniki dwuletniej oceny stanowią podstawę do aktualizacji listy przedsięwzięć przyjętych w opracowaniu. Dla prawidłowej oceny realizacji Programu przyjęto system mierników jego efektywności. Przedstawione w ostatnim raporcie wskaźniki monitorowania pokazują, że stan środowiska na terenie Gminy Sokoły zmienia się na lepsze, choć zawsze można by było w niektórych obszarach zwiększyć intensywność działań, jak np. edukacja ekologiczna naszych mieszkańców.

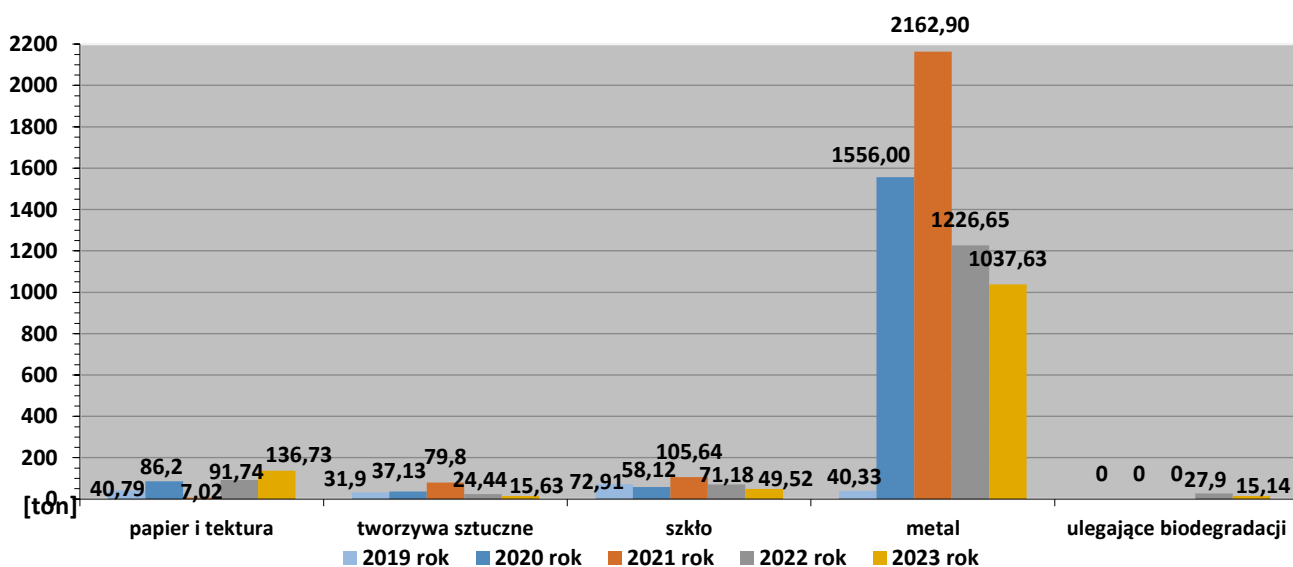
7.2 Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

Obowiązujący system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sokoły oparty jest o akty prawne wymienione w pkt I oraz założenia zapisane w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022. Na mocy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina Sokoły zorganizowała odbiór i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy oraz sprawowała nadzór nad prawidłowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi. W Gminie Sokoły nie została podjęta uchwała przez Radę Gminy Sokoły o przyjęciu do systemu gminnego nieruchomości niezamieszkałych i dlatego w 2023 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, odbiór odpadów komunalnych z takich nieruchomości odbywał się na podstawie indywidualnych umów zawartych przez ich właścicieli z przedsiębiorcami uprawnionymi do świadczenia usług w tym zakresie.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez Gminę Sokoły na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorstwem wyłonionym w przetargu nieograniczonym, którym w 2023 roku było MPO Sp. z o.o. Białystok.

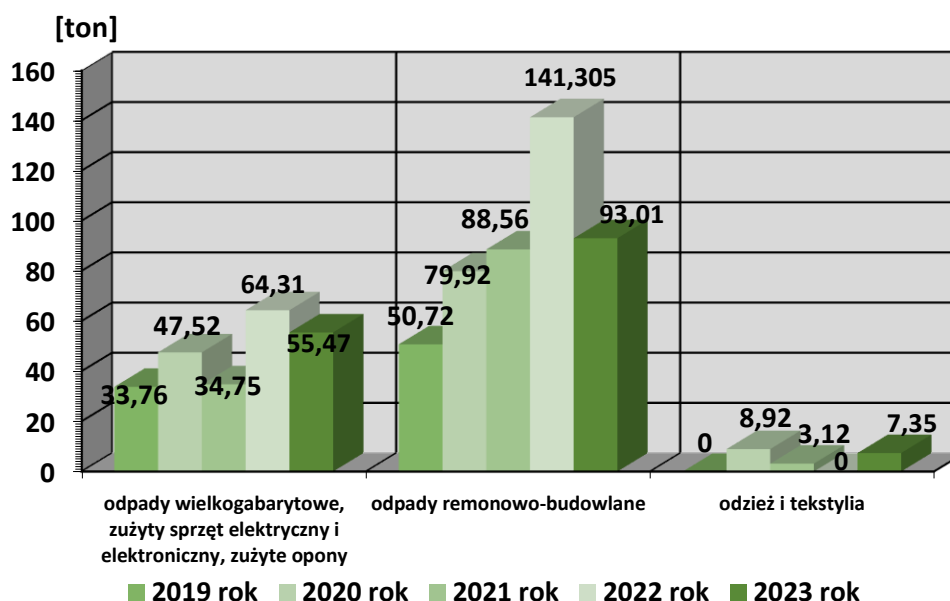
Ze złożonych tzw. deklaracji śmieciowych odpady biodegradowalne, w tym zielone w ok. 90% są zagospodarowywane przez mieszkańców Gminy Sokoły we własnym zakresie i na własne potrzeby, poprzez kompostowanie w przydomowym kompostowniku. Na 1351 wszystkich gospodarstwach domowych 1204 zadeklarowało kompostowanie bioodpadów w przydomowym kompostowniku.

Porównanie ilości selektywnie odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Sokoły poddanych recyklingowi w latach 2019-2023.

Porównanie ilości pozostałych selektywnie odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Sokoły poddanych różnym procesom zagospodarowania w latach 2019-2023.

Gmina Sokoły osiągnęła w 2023 roku następujące poziomy:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – **8,04 %**;
- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – **55,39 %** przy minimalnym 35%;
- poziom składowania odpadów komunalnych – **7,18 %**.

Z przedstawionych w analizie informacji wynika, że obowiązujący system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokoły funkcjonuje poprawnie, a wymagane przepisami prawa odpowiednie poziomy zostały osiągnięte i to z dużą nadwyżką, co zostało przedstawione w części III w punkcie 8 niniejszej analizy. Dodatkowo wprowadzona od 1 stycznia 2022 roku obowiązkowa selektywna zbiórka popiołu na terenie Gminy Sokoły miała pozytywny wpływ na osiągnięty przez gminę m.in. poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Jedyną firmą, która odbierała odpady komunalne zarówno z nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych było przedsiębiorstwo MPO z Białegostoku. Wszystkie odebrane i zebrane odpady komunalne z terenu Gminy Sokoły poddane zostały innym niż składowanie procesom przetwarzania. Jedynie 1,16 % odpadów budowlanych i rozbiórkowych, które od stycznia 2022 roku nie są już traktowane jako odpady komunalne i nie są uwzględniane do wyliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poddane zostały składowaniu na składowisku w procesie D5. Ustawodawca nadal daje możliwość zbierania tych odpadów przez gminy zwłaszcza poprzez przyjmowanie ich w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) co Gmina Sokoły realizuje.

Zestawienie kosztów i wydatków poniesionych przez gminę Sokoły w roku 2023 r., w związku z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi		
Lp.	Wyszczególnienie	Koszty i wydatki poniesione w 2023 roku [zł] (stan na 31.12.2023r.)
1.	Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wynikające z umowy zawartej z MPO Białystok Nr 1 ODP/2022 z 14.10.2022r.	1.056.035,75
2.	Wydatki administracyjne obsługi systemu: Usługi informatyczne, oprogramowanie	0,00
	Prowizja dla inkasentów	24.459,68
	Koszty egzekucji	109,06
	Koszty pracownika	51.981,18
	Inne koszty (przesyłki listowne)	3.381,00
	Ważenie odpadów w firmie Trans-Rol w Kruszewie Wypychach na podstawie umów (ważenie pojazdów odbierających odpady komunalne na terenie gminy Sokoły)	35.706,90
	Suma kosztów:	115.637,82
3.	Wydatki poniesione w 2023 roku na rzecz firm odbierających odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych: MPO Sp. z o.o. w Białymstoku odbierającej odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych w 2023 roku na podstawie zawartej umowy Nr 1 ODP/2022 z 14.10.2022r. (za styczeń-listopad 2023 rok)	953.194,47
	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej w Wysokiem Mazowieckiem odbierającej odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych w 2023 roku na podstawie umowy Nr 1 ODP/2021 z 16.12.2021r. (za grudzień 2022 rok)	78.521,08
4.	WYDATKI RAZEM (odbiór i zagospodarowanie odpadów + obsługa administracyjna systemu)	1.147.353,37
5.	Należności wynikające ze złożonych deklaracji śmieciowych przez mieszkańców gminy Sokoły w okresie rozliczeniowym od 01.01.20123r. do 31.12.2023r. (przypis minus odpis)	1.010.368,00
6.	Rzeczywiste wpłaty otrzymane z tytułu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2023 roku: Wpłaty (bieżące i zaległe)	1.010.034,54
	odsetki	6.511,59
	upomnienia	8.414,58
7.	kary umowne nałożone na Wykonawcę	0,00
	łącznie:	1.024.960,71
	Zaległości (stan na dzień 31.12.2023r.)	136.608,81

Analizując koszty i wydatki jakie Gmina Sokoły poniosła w 2023 roku na obsługę systemu gospodarki odpadami komunalnymi należy zwrócić uwagę, że zobowiązania finansowe właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Sokoły, z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (tzw. przypis minus odpis) na 2023 rok są niższe o 136.985,37 zł niż łączne wydatki jakie gmina poniosła z tego tytułu w 2023 roku. W związku z tym gmina Sokoły musi dopłacać z budżetu gminy do całego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Taki trend utrzymuje się już od kilku lat. Ponadto należy również zauważyć, że wydatki poniesione w 2023 roku na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zwiększyły się w stosunku do 2022 roku o około 2,4% (24.157,40 zł), z 1.007.558,15 zł brutto w 2022 roku do 1.031.715,55 zł brutto w 2023 roku, przy jednoczesnym zmniejszeniu ilości odbieranych odpadów komunalnych o ok. 5,50% (49,923 ton), z 907,19 ton zebranych w 2022 roku do 957,113 ton zebranych w 2022 roku. dodatkowo cena za odbiór i zagospodarowanie jednej tony odpadów komunalnych w 2023 roku wyniosła 1092,96 zł brutto i wzrosła tylko o 0,962% w stosunku do 2022 roku (1082,57 zł brutto). W 2024 roku Gmina Sokoły płaci firmie odbierającej odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych 1.179,36 zł brutto za jedną tonę odpadów komunalnych i jest to wzrost o około 7,9 % w stosunku do 2023 roku.

W związku ze znacznym wzrostem kosztów odbioru odpadów w 2024 roku należy przyjąć, że w kolejnych latach mogą nastąpić kolejne wzrost cen za odpady. Tutaj należy zwrócić uwagę o bardzo dużych wzrostach w 2023 roku cen za przyjęcie i zagospodarowanie odpadów komunalnych na instalacji w Czerwonym Borze gdzie trafiają głównie odpady z terenu naszej gminy. Pamiętać również należy o coraz wyższych kosztach ponoszonych przez firmy odbierające odpady, w tym związane z podwyżką płac dla pracowników, paliwa, podatki czy składki na ubezpieczenie społeczne. Dodatkowo dochodzą coraz wyższe koszty energii elektrycznej. Te wszystkie składowe będą miały bardzo duży wpływ na koszty gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych w przyszłym 2025 roku.

Istotne jest również to, że przy zmniejszeniu się w 2023 roku liczby osób zamieszkujących nieruchomości zamieszkałe na terenie Gminy Sokoły o 56 mieszkańców, w stosunku do 2022 roku, zwiększyła się masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2023 roku o 49,923 ton (z 907,19 ton w 2022 roku do 957,113 ton w 2023 roku). Jest to wzrost o 5,5%. Niełatwo jest znaleźć tego przyczynę, zwłaszcza że w roku 2022 nastąpił bardzo duży spadek ilości odbieranych i zbieranych odpadów komunalnych w stosunku do 2021 roku i to aż o 235,408 ton czyli 20,6%.

Ponadto analizując cały gminny system gospodarki odpadami komunalnymi należy również zaznaczyć, że w 2023 roku zwiększyła się ilość odpadów komunalnych odbieranych z nieruchomości niezamieszkałych w stosunku do 2022 roku i to aż o 51,10 ton, co daje wzrost o 14,97% (z 341,28 ton w 2022 roku do 392,38 ton w 2023 roku). Jest to kolejny rok wzrostu masy odbieranych odpadów komunalnych z firm prywatnych i instytucji. W 2022 roku miał miejsce wzrost o 47,38 ton. Na te wzrosty mas odbieranych odpadów komunalnych miały zapewne wpływ nowo podpisywane umowy firm odbierających odpady z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych.

Podsumowując powyższe można stwierdzić że cały system gospodarki odpadami komunalnymi funkcjonuje prawidłowo pomimo iż się nie bilansuje, tzn. należności za odpady

ponoszone przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych nie pokrywają w całości wydatków jakie gmina Sokoły ponosi na funkcjonowanie systemu. Należy zastanowić się nad podniesieniem stawki opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Ponadto chcąc ograniczyć koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, w pierwszej kolejności należy kłaść nacisk na uświadamianie mieszkańców gminy Sokoły w zakresie właściwej gospodarki odpadami komunalnymi w celu przede wszystkim ograniczenia ilości ich wytwarzania w gospodarstwie domowym. W tym celu należy również współpracować ze szkołami przekazując im m.in. materiały edukacyjne w tym zakresie. W 2024 roku firma odbierająca odpady komunalne przeprowadzi akcję promującą ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów w domach. Poza tym gmina Sokoły planuje w 2024 roku rozpocząć budowę gminnego Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Sokołach (na terenie oczyszczalni ścieków w Sokołach). W ramach tej inwestycji na terenie punktu ma powstać ścieżka edukacyjna, która umożliwi prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami i tym samym pozwoli m.in. podnieść świadomość naszych mieszkańców, a także kreować postawy proekologiczne.

By osiągnąć wymagane poziomy odzysku i recyklingu odpadów, a tym samym zmniejszyć koszty ich zagospodarowania konieczne jest uświadamianie mieszkańców w zakresie efektywnego segregowania odpadów. W tym celu, jak to miało miejsce w poprzednich latach, wykonawca odbierający odpady zobowiązany będzie przeprowadzić działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Obowiązek ten został zrealizowany przez Wykonawcę w 2023 roku poprzez przeprowadzenie akcji promocyjno-informacyjnej obejmującej zasięgiem terytorialnym całej gminy polegającej w szczególności na zamieszczeniu plakatów/ulotek w miejscach użyteczności publicznej, takich jak urząd, Ośrodek Zdrowia, apteki, szkoły itp. oraz na tablicach ogłoszeń we wszystkich 49 sołectwa na terenie Gminy Sokoły.

Dodatkowo niezbędne jest uszczelnienie całego gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności wyegzekwowanie od właścicieli nieruchomości uwzględnienia w swoich deklaracjach śmieciowych wszystkich zamieszkałych w danym gospodarstwie domowym osób.

7.3 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2007-2032

Rada Gminy Sokoły 26 czerwca 2007 roku uchwaliła Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Sokoły na lata 2007-2032. Celem Programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia obszaru Gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska,
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm

- postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- pomoc mieszkańcom Gminy w realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo – azbestowych zgodnie z przepisami prawa.

Zadaniem Programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. W Programie zawarte zostały:

- ilości wyrobów azbestowych oraz ich rozmieszczenie na terenie Gminy,
- szacunkowe koszty usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest (płyt azbestowo – cementowych; na terenie Gminy Sokoły nie ma rur azbestowo – cementowych),
- propozycje odnośnie udzielenia przez samorząd pomocy mieszkańcom w realizacji programu.

Gmina Sokoły zakłada usunięcie ze swojego terenu wyrobów zawierających azbest do 2032 roku, dlatego też od kilkunastu lat korzysta z dotacji WFOŚiGW w Białymstoku na ten cel. W 2023 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie tego typu zadań, jednak gminie Sokoły nie przyznano dofinansowania w tym zakresie pomimo złożenia wniosku w terminie, a powodem było wyczerpanie środków finansowych na ten cel.

Według stanu na 31.12.2023 roku na terenie Gminy Sokoły zainwentaryzowanych wyrobów azbestowych (będących w bazie azbestowej) jest łącznie 5319,159 ton z czego 787,511 ton zostało już unieszkodliwionych. Pozostało do unieszkodliwienia 4531,648 ton odpadów azbestowych.

7.4 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt Rada Gminy ma obowiązek wdrożenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły. Program jest przyjmowany przez Radę Gminy Sokoły do końca marca każdego roku po uprzednim przesłaniu do zaopiniowania:

- a) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii;
- b) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy;
- c) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sokoły zawiera zadania wskazane w art. 11a ust. 2 niniejszej ustawy, jakie są wymagane dla realizacji ustawowego minimum.

W 2023 roku odłowiono 1 bezdomnego psa z terenu Gminy Sokoły, który został umieszczony w schronisku dla zwierząt w Kolnie. Ponadto w 2023 roku na koszt gminy Sokoły wykonano zabiegi weterynaryjne trzem bezdomnym psom, które przekazano do adopcji. Wydatki gminy Sokoły na realizację całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt wyniósł w 2023 roku 36 533,96 zł brutto, w tym:

- schroniska dla zwierząt w Kolnie – 25215,00 zł.
- usługi weterynaryjne – 9878,96 zł
- inne (koszty związane z opieką nad zwierzętami gospodarskimi) – 1440,00 zł

8. Oświata i wychowanie

Gmina Sokoły do dnia 31 sierpnia 2023 r. była organem prowadzącym dwóch szkół podstawowych: Szkoły Podstawowej w Bruszewie i Szkoły Podstawowej w Sokołach. Uchwałą Nr XXXIX/255/2023 Rady Gminy Sokoły z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie – z dniem 31 sierpnia 2023 r. dokonano likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie.

Uczniom zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Bruszewie zapewniono kontynuowanie nauki i bezpłatny dowóz do Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Sokołach. Majątek zlikwidowanej szkoły pozostał własnością Gminy Sokoły. Dokumentację zlikwidowanej szkoły przejął Wójt Gminy Sokoły, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przekazano Podlaskiemu Kuratorowi Oświaty. Trwają działania w kierunku zagospodarowania budynku po byłej szkole.

Szkoła Podstawowa w Kowalewszczyźnie prowadzona jest przez Stowarzyszenie Wsi Nadnarwiańskich.

W 2023 r. wydatki w dziale Oświata i wychowanie wyniosły 11 901 521,28 zł.

Stypendia szkolne

W 2023 r. stypendia szkolne przyznano wszystkim uczniom spełniającym kryteria na łączną kwotę 65.472,00 zł (dla 42 uczniów za okres od 1 stycznia do 31 maja 2023 r. na łączną kwotę 37.200,00 zł oraz dla 34 uczniów za okres od 1 września do 31 grudnia 2023 r. na łączną kwotę 28 272,00 zł). Po przedstawieniu rachunków potwierdzających poniesione wydatki wypłacono kwotę 58.029,01 zł. W związku z tym, że nie wszyscy rodzice dostarczyli dowody potwierdzających poniesione wydatki albo przedstawiono je w niewystarczającej wysokości dokonano zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości 11.337,79 zł.

Wkład własny gminy w wykonanie zadania wyniósł 11.605,80, tj. 20 %. Stypendium zostało rozliczone prawidłowo.

Stypendia motywacyjne dla uczniów

W 2023 r. w ramach realizacji lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół na terenie gminy Sokoły, uczniom klas IV-VIII przyznawano stypendia za szczególne osiągnięcia w nauce i szczególne osiągnięcia sportowe w roku szkolnym 2022/2023. Łącznie zostało wyróżnionych 64 uczniów. Koszt stypendiów wyniósł 70.000,00 zł (słownie złotych: siedemdziesiąt tysięcy 00/100).

Wręczenie stypendiów za szczególne osiągnięcia w nauce i osiągnięcia sportowe.

8.1 Szkoła Podstawowa w Sokołach

Historia szkoły w Sokołach

Jak dowiadujemy się z kronik, pierwsza szkoła w Sokołach powstała w 1471 i była szkołą przyparafialną o charakterze religijnym. Nauczycielami byli najczęściej księża lub organści. Najstarsze świadectwo szkolne jakie posiada szkoła pochodzi z 1862 roku. Jest napisane po polsku, wystawione na Władysława Kaczyńskiego i podpisane przez ks. Jamiołkowskiego.

W okresie gubernialnym w Sokołach funkcjonowała szkoła jednoklasowa. Przed rokiem 1830 posiadała własny drewniany budynek przeznaczony dla 48 uczniów, nauczycielem był Stanisław Pogorzelski. W 1898 r. w zrujnowanym już budynku uczyło się 94 uczniów, w wieku 6–16 lat. Szkoła posiadała około 60 akrów ziemi uprawnej, ogród i sad.

W 1905 r. na polecenie władz carskich zbudowano nowy, drewniany budynek kosztem 5 tys. rubli. Jeden nauczyciel uczył wszystkich przedmiotów. Otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 270 rubli rocznie.

W II Rzeczypospolitej w mieście funkcjonowała 7-klasowa szkoła powszechna. Niektórzy nauczyciele pracujący wówczas w szkole: Zofia Perkówna, Zofia Kłoskówna, Zofia Zappowa, Sura Czerwońcowa, Józefa Perkowska, Bronisław Bogaczewicz – kierownik, Leonia Grzywa, Raila Modlińska, Antoni Modliński, Janina Olczak, Aniela Rogińska, Irmina Skalimowska, Stanisław Węglewski.

W 1935 r. oddano nowy budynek z wyposażeniem w sprzęt szkolny, meble i pomoce naukowe. Niestety rok 1939 przyniósł szkole zniszczenie. Stała się siedzibą okupanta. Na terenie gminy działało jednak tajne nauczanie. Po wojnie szkoła rozpoczęła na nowo swoją działalność. W 1944 r. Bronisław Bogaczewicz na nowo organizował pracę w szkole, którą kierował do swojej śmierci w 1952 r. Po nim kierownikiem została Halina Ławnicka.

W roku szkolnym 1971/1972 kierownictwo szkołą objęła Krystyna Knizewska, a od 1973 do 1983 roku dyrektorem Zbiorczej Szkoły Gminnej im. Adama Mickiewicza był Jerzy Krysiński. Po jego śmierci, aż do 2003 r. dyrektorem Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza była Elżbieta Kruszewska. Za czasów jej kadencji, w 1992 r., powstał Społeczny Komitet Rozbudowy Szkoły Podstawowej w Sokołach, a w 1994 r. nastąpiło otwarcie nowej części budynku.

W 1999 r., po wprowadzeniu w życie reformy szkolnictwa, powstaje w Sokołach Gimnazjum, z dyrektorem Jadwigą Sieniawską na czele. W tym samym roku odbyło się otwarcie kompleksu boisk sportowych.

Obydwie szkoły mieściły się w jednym budynku. W 2000 r. oddano do użytku wspólną halę sportową z gabinetami odnowy biologicznej. Był to jeden z nowocześniejszych obiektów sportowych w regionie. W godzinach popołudniowych korzystają z niego bezpłatnie wszyscy chętni mieszkańcy naszej gminy. Poza tym powstały dwie sale komputerowe, dwie świetlice i stołówka. W czytelni biblioteki szkolnej znajdują się stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu.

1 IX 2003 r. rozpoczął się nowy etap historii placówki. Powstał Zespół Szkół w Sokołach, w skład którego weszła Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza oraz

Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II. Dyrektorem został Waldemar Kikolski. W bardzo dobrych warunkach uczyło się w sumie 674 uczniów, których nauczało 55 nauczycieli.

1.09.2017 r. w wyniku reformy edukacji Zespół Szkół w Sokołach przekształcony został w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Adama Mickiewicza z Punktem Przedszkolnym.

Budynek Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Sokołach

Informacja o pracy Szkoły Podstawowej w Sokołach

23 czerwca 2023r. odbyło się zakończenie roku szkolnego 2022/2023. Na koniec roku szkolnego było w szkole 556 uczniów w 2 oddziałach. Realizowano 1041,5 godzin zgodnie z arkuszem organizacyjnym zatwierdzonym przez organ prowadzący. Zatrudniono 54 nauczycieli. Administracja i obsługa zatrudnione 26 osób. Wszystkie dzieci z niepełnosprawnościami objęte były pomocą i wsparciem. W czasie wakacji przez cały lipiec funkcjonował punkt przedszkolny. Podkreślenia wymaga fakt, że wszyscy chętni rodzice mogli posyłać dzieci do punktu przedszkolnego, który funkcjonuje przy naszej szkole. Ważnym działaniem wychowawczym było organizowanie uroczystości szkolnych i udział w imprezach środowiskowych zgodnie z kalendarzem imprez. W szkole funkcjonuje kuchnia i stołówka. Z dożywiania korzystało codziennie ponad 300 dzieci.

Od 1 września w roku szkolnym 2023/24 zgodnie z arkuszem organizacyjnym zatwierdzonym dnia 29.05.2023r realizowano 1107,5 godziny. W nowym roku szkolnym naukę rozpoczęło łącznie 593 dzieci i uczniów w 27 oddziałach. Z tego: SP I-VIII - 371, w 9 OP - 201, w 1 PP – 21. Przybyło dzieci, szczególnie w OP i PP – grupy liczą po 24 - 25 dzieci. Z SP Bruszewo zapisało się 18 uczniów do klas I-VIII oraz 20 dzieci do OP i PP. Zatrudnionych było 56,78 et. ped. – 60 os. nauczycieli, z tego 4 w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz dyrektor i dwóch wicedyrektorów. Trzech nauczycieli przebywało na urlopie dla poratowania zdrowia, dwie nauczycielki na urlopie macierzyńskim oraz jedna na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Jeden nauczyciel nie przyjął propozycji pracy w zmienionym wymiarze czasu pracy i zmiany warunków zatrudnienia i skorzystał z możliwości przejścia w stan nieczynny. Podkreślić należy, że wszyscy zainteresowani nauczyciele z SP Bruszewo kontynuują pracę w Szkole Podstawowej w Sokołach. Od połowy października ub. roku, podobnie jak w latach poprzednich, w szkole w Sokołach zatrudniony był w wymiarze ½ etatu opiekun szkolnego obiektu sportowego.

Od nowego roku szkolnego zatrudnionych jest 25 /23,75 et./ pracowników obsługi i administracji: sekretarki, sprzątaczkę, kucharkę, pomoce nauczyciela, opiekunki dzieci niepełnosprawnych. Jedna osoba przebywa na urlopie macierzyńskim.

Dowożenie uczniów do szkoły odbywało się autobusami PKS Nowa. Wszyscy uczniowie dojeżdżający w oczekiwaniu na autobus mają zapewnioną opiekę w świetlicy szkolnej.

W wakacje jedna nauczycielka awansowała na stopień nauczyciela dyplomowanego. 17.08.2023 r. pięcioro nauczycieli przystąpiło do postępowania na stopień nauczyciela mianowanego.

Do nowego roku szkolnego nasza szkoła była przygotowana dobrze. Z planowanych prac w wakacje wykonano: gruntowny remont czterech klas i dostosowanie dwóch klas do pracy z dziećmi młodszymi. Do odnowionych pomieszczeń zakupiono niezbędne meble i urządzenia. Zagospodarowano teren wokół szkoły. Prace te wykonały panie z obsługi. Częściowo wymieniono uszkodzone elementy na placu zabaw dla dzieci z OP i PP. Pozostałe elementy wymienione będą na metalowe w tym roku. Należy też wymienić na metalowe ogrodzenie placu zabaw.

Od września 2023 r. nasza szkoła przystąpiła do projektu STOP SMOG realizowanego we współpracy z NASC.

Tradycyjnie nasza szkoła uczestniczyła w zawodach sportowych na różnych szczeblach odnosząc liczne sukcesy. W roku 2023 uczniowie brali udział w zawodach sportowych zajmując czołowe miejsca na szczeblu powiatu i województwa.

Zawody sportowe w roku szkolnym 2022/2023 (SP w Sokółkach)

Uczniowie klas młodszych uczestniczyli w programie „Zajęcia sportowe z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej” zrealizowano 320 godzin zajęć.

Działalność wychowawcza szkoły w minionym roku skupiała się na realizacji zadań wychowania do wrażliwości na prawdę i dobro, na kształtowaniu właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego oraz postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji. Poza tym realizowano zadanie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych. Kształtowano krytyczne podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

Natomiast działalność opiekuńcza szkoły skupiała się na dbałości o zdrowie oraz ochronie i wzmacnianiu zdrowia psychicznego dzieci i uczniów poprzez podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom i dzieciom przedszkolnym. W oddziałach przedszkolnych wśród dzieci 6-letnich przeprowadzono diagnozy, które wykazały, że wszystkie dzieci osiągnęły gotowość szkolną. W ciągu roku szkolnego dzieci uczęszczały do biblioteki szkolnej na cotygodniowe spotkania z cyklu

„Przedszkolaki w bibliotece”, uczestniczyły w koncertach organizowanych przez muzyków filharmonii oraz spotkaniach teatralnych, brały udział w ogólnopolskiej akcji uświadamiającej „Kocham słyszeć”, ogólnopolskim projekcie „Tydzień Bajek Polskich”, w konkursach m.in. logopedycznym konkurs plastyczny „Moja ulubiona głoska”, „Turnieju układania puzzli na czas”. Logopeda we współpracy z nauczycielami przedszkolnymi realizowała innowację pedagogiczną pn. Poranna rozgrzewka - Gimnastyka buzi i języka.

„Filharmonia” w SP Sokoty

Uczniowie klas młodszych brali udział w wielu akcjach organizowanych przez szkołę. W konkursach plastycznych: Odpoczywaj na wsi, Ogólnopolski Strażacki, Podlaskie drogi do niepodległości; Zdrowo jem. W uroczystościach szkolnych: Ślubowanie klas I; w akademii z okazji odzyskania przez Polskę niepodległości; w akcji cała Polska do hymnu, Internetowy Teatr Telewizji (dzieci obejrzały 4 przedstawienia: Wielkie zagadki Misia Uszatka, Czerwony Kapturek, Plastusiowy Pamiętnik, Błękitny Pies.

We wszystkich klasach zorganizowano wyjazdy i wycieczki krajoznawcze. Wycieczka do Łap na przedstawienie-Kopciuszek, do kina w Wysokiem Mazowieckiem, wycieczka do Białowieży, do Warszawy, do Białegostoku Jumper Park, oraz wycieczka wszystkich klas młodszych do Tykocina z okazji Dnia Dziecka.

Nauczyciele dostosowywali treści, metody i organizację nauczania do możliwości uczniów, umożliwiając im rozwijanie ich osobowości, talentów, kreatywności oraz zdolności umysłowych i fizycznych. Organizowali sytuacje edukacyjne, gry i zabawy zespołowe wymagające współdziałania oraz dostrzegania potrzeb innych, rozwijanie i dbanie o wiarę we własne możliwości oraz poczucie własnej wartości.

Realizowano bloki tematyczne, które uwrażliwiają uczniów do podejmowania dojrzałych decyzji i uświadamiają o konieczności ponoszenia konsekwencji za swoje decyzje i czyny. W działaniach opiekuńczo - wychowawczych, ogromną rolę odegrały działania wychowawców świetlicy oraz wychowawców klas w zakresie realizacji wychowania do wartości, kształtowania postaw i respektowania norm społecznych. Uczniowie brali udział w uroczystościach klasowych, szkolnych i dla lokalnego środowiska, były to: Akcja Szkoła Pamięta, Święto Szkoły, Dzień Niepodległości, Konkurs Podlaskie do Niepodległości oraz konkursy organizowane przez świetlicę szkolną.

Ogromną rolę w działaniach wychowawczych pełni biblioteka szkolna, rozwijając zainteresowania i uzdolnienia oraz wyzwalając twórcze postawy uczniów. Organizuje udział

w wielu konkursach zewnętrznych (12 osób), uzyskując nagrody i wyróżnienia. Biblioteka prowadzi redakcję gazetki szkolnej *Pisemko* (2 numery), zajęcia teatralne w klasie Va oraz wiele akcji czytelniczych.

Wszyscy uczniowie /54/ przystąpili do egzaminu ósmoklasisty. Wyniki jakie uzyskali pokrywają się z wynikami klasyfikacji końcowej z poszczególnych przedmiotów. Wyniki przedstawiają się następująco: język polski – 56%, matematyka – 40%, język angielski – 50%. Są to wyniki porównywalne z wynikami, i trochę niższe uzyskanymi na terenach wiejskich lub w naszym powiecie.

Na zakończenie roku szkolnego 2022/23 uczniowie klas IV-VIII otrzymali stypendia dyrektora – 86 oraz wójta - 61.

Uczniowie, którzy mają największe trudności z nauką zostali objęci pomocą. Natomiast uczniom niepełnosprawnym zapewniono wsparcie nauczycieli współorganizujących kształcenie.

Obecnie szkoła i przedszkole korzystają z elektronicznego dziennika LIBRUS. Dzięki temu, z łatwością odbywa się monitorowanie i kontrola prowadzenia w nim zapisów realizacji zajęć i frekwencji i oceniania. Rodzice coraz chętniej komunikują się poprzez dziennik elektroniczny.

Kadra pedagogiczna przygotowana jest do zapewnienia bezpieczeństwa w szkole, korzystamy z materiałów informacyjnych i edukacyjnych w obszarach: reagowanie w sytuacjach nadzwyczajnych, stosowanie bhp, dbanie o bezpieczny wypoczynek uczniów, zapewnienie bezpiecznej drogi do szkoły, udzielanie pierwszej pomocy, przeciwdziałanie agresji i przemocy, wyrównywanie szans uczniów, promowanie zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie uzależnieniom, promowanie bezpieczeństwa w sieci, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, dbanie o atmosferę w szkole. W szkole opracowano i wdrożono odpowiednie procedury. W sytuacjach trudnych szkoła informowała miejscową policję oraz komendę powiatową policji o zaistniałej sytuacji. Należy stwierdzić, że stan bezpieczeństwa jest zadowalający.

Ważnym elementem pracy szkoły była aktywna współpraca z rodzicami, którzy uczestniczyli we współorganizowaniu imprez szkolnych i środowiskowych (dyskoteki szkolne, wyjazdy i wycieczki szkolne), w pozyskiwaniu funduszy na rzecz szkoły, w działaniach na innych płaszczyznach na rzecz szkoły i środowiska.

W szkole stosuje się wiele nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów, np. akcje i projekty czytelnicze, spotkania autorskie, wycieczki do ciekawych miejsc, nietypowe lekcje historii, patriotyzmu czy WOS-u, projekty językowe, edukacyjne, konkursy szkolne. Oprócz tego na zajęciach nauczyciele chętnie wykorzystują nowatorskie rozwiązania programowe i audiowizualne środki dydaktyczne. To wszystko sprzyja poszerzaniu wiedzy, rozwijaniu umiejętności i zainteresowań, kształtuje postawy otwartości i kreatywności, uczy wyrażania własnego zdania oraz podnosi samoocenę uczniów.

Realizacja zadań programu wychowawczo-profilaktycznego w znacznym stopniu umożliwiła realizację działań we współpracy ze środowiskiem, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek. W tym zakresie szkoła współpracuje z rodzicami, policją, SANEPIDEM, GOPS, CKB w Sokołach, PPSP, PCPR i PPP w Wysokiem Mazowieckiem, OSP i MDPOż w Sokołach. Odbyły się spotkania policji powiatowej z uczniami klas IV-VIII dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich.

Nauczyciele z naszej szkoły chętnie doskonalą się i doskonalą w różnych formach. W miarę możliwości szkoła dofinansowuje te przedsięwzięcia.

Prowadzone były działania w ramach szkolnego koła wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych. Szkoła brała udział w akcjach charytatywnych, np. na rzecz mieszkańców naszej gminy, na rzecz pomocy dzieciom Afryki – Adopcja Serca i innych zależnie od potrzeb. Realizowano promocję zdrowia wg wytycznych Sanepidu. Przeprowadzono szkolenie sanitarne (udzielenia I pomocy przedmedycznej, sztuczne oddychanie, resuscytacja krążeniowo-oddechowa).

Nauczyciele realizują zadania o tematyce wychowawczo-profilaktycznej. Są to działania z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwko agresji i przemocy, profilaktyka zagrożeń płynących z Internetu, działania proekologiczne, kształtowanie postaw patriotycznych. Były to pogadanki - na zajęciach edukacyjnych – przy okazji omawiania tekstu lub z powodu jakiegoś zdarzenia w klasie lub w szkole, działania w ramach projektu „Dbajmy o Ziemię”, śpiewanie hymnu na ważnych uroczystościach szkolnych, przypominanie symboli narodowych, ważnych dat i świąt, poznawanie miejsc pamięci narodowej, zwiedzanie wystawy poświęconej Sybirakom – deportacji mieszkańców Gminy Sokoły i okolic.

Udział w uroczystościach patriotycznych

Monitorowanie pracy szkoły prowadzone było zgodnie z planem. Monitorowanie polegało na systematycznym pozyskiwaniu informacji przez dyrektora szkoły od nauczycieli, wychowawców klas, pedagoga i psychologa szkolnego. Poprawie ulega baza szkoły w związku z udziałem realizacji projektów edukacyjnych. Rozwijało się współdziałanie nauczycieli i dzielenie się wiedzą, szczególnie w zakresie znajomości nowych narzędzi pracy zdalnej, dostępnych programów i aplikacji, które można wykorzystać na lekcjach.

Pomimo poszukiwań i ogłoszeń, w dalszym ciągu w szkole brakuje pielęgniarki. Jest to duży problem w codziennej pracy szkoły.

W części pomieszczeń szkolnych, obok hali sportowej funkcjonuje Klub Dziecięcy dla dzieci do 3 lat. Opieką objętych było 15 dzieci. Posiłki dla dzieci z Klubu Dziecięcego przygotowuje stołówka szkolna.

8.2 Szkoła Podstawowa w Kowalewsczyźnie

Od 2011 roku Szkoła Podstawowa w Kowalewsczyźnie prowadzona jest przez Stowarzyszenie Wsi Nadnarwiańskich.

W roku 2023 do Szkoły Podstawowej w Kowalewsczyźnie uczęszczało 39 dzieci – do 31.08.2023 r.; 36 dzieci od 1.09.2023 r. do 31.12.2023 r. oraz 2 dzieci z obwodu szkoły realizowało obowiązek szkolny w OREW. Realizowano 221,3 godzin zajęć edukacyjnych w tygodniu zgodnie z Arkuszem organizacyjnym szkoły zatwierdzonym przez organ prowadzący. Do szkoły uczęszcza 1 uczeń z niepełnosprawnością dla którego zatrudniony jest nauczyciel współorganizujący kształcenie, 1 uczeń posiadał opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się. Realizowane były zajęcia terapeutyczne przez pedagoga szkolnego z dzieckiem z oddziału przedszkolnego oraz z uczniem z niepełnosprawnością dotyczące wspomagania rozwoju kompetencji emocjonalno - społecznych. Zajęcia prowadziło 17 nauczycieli (5 zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, 12 w niepełnym) w tym 4 dyplomowanych, 5 mianowanych, 8 nauczycieli początkujących. Pracownicy administracji i obsługi (księgowy, kadrowy i sprzątaczkę) byli zatrudnieni na 1,25 etatu.

Wyniki nauczania i wychowania

- do egzaminu 8 - klasisty przystąpiło 5 uczniów, średnie % wyniki: j. polski 55, j. angielski 55, matematyka 38
- średnia ocen w nauce – średnia szkoły 4,34
- średnia frekwencja szkoły – 75,31 %
- 5 uczniów kl. 4-8 uzyskało średnią ocen na koniec roku powyżej 4,75, w tym 2 uczniów ze średnią powyżej 5,3
- w klasyfikacji rocznej brak uczniów z ocenami niedostatecznymi
- w ramach kół zainteresowań funkcjonuje koło katechetyczne
- w szkole funkcjonuje samorząd uczniowski, biblioteka szkolna
- powołane są zespoły: dydaktyczno - wychowawcze kl.1-3 i kl.4-8, ds. pp-p oraz WDN
- dwoje nauczycieli uzyskało stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, postępowanie egzaminacyjne przeprowadzone było przez organ prowadzący szkołę tj. stowarzyszenie
- jeden nauczyciel uzyskał stopień nauczyciela dyplomowanego

Projekty realizowane w roku szkolnym 2023:

- Program edukacji żywieniowej uczniów kl. I – VI Junior – Edu – Żywnienie przygotowany przez MEiN i MZ realizowany przez SGGW
- Mleko i produkty mleczne Program dla szkół
- Program realizowany przez PPSSE w Wysokim Mazowieckiem Czyste powietrze wokół nas program przeznaczony dla dzieci 5-6 letnich, którego celem jest zwiększenie umiejętności dzieci w wieku przedszkolnym (5 i 6 latków) w zakresie radzenia sobie w sytuacji, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń, jak również wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy
- Program realizowany przez PPSSE w Wysokim Mazowieckiem "Moje dziecko idzie

do szkoły” celem programu było: podniesienie poziomu wiedzy rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym na temat zdrowego stylu życia, roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków zdrowotnych oraz przekonanie o słuszności podejmowania działań profilaktycznych w domu i środowisku szkolnym.

- Program Bezpieczna Placówka realizowany przez Akademia Edukacji Perfekt
- Lekcja Enter
- Realizowane były 2 innowacje pedagogiczne: Lekturki spod chmurki; Rymowane – zapamiętane.
- Uczniowie SP w Kowalewsczyźnie jak co roku brali udział akcja pod patronatem MEiN: Szkoła pamięta – porządkowanie nagrobków na cmentarzu parafialnym w Waniewie, zapalenie zniczy przy tablicy upamiętniającej Państwa Krysiewiczów Zawołani po imieniu, Szkoła do Hymnu
- Odbyła się wycieczka do Tykocina zorganizowana w ramach środków pozyskanych z programu Poznajemy Podlaskie Podlaskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej
- Szkoła Podstawowa w Kowalewsczyźnie realizowała zadanie powierzone przez Organ prowadzący w trakcie wakacji, były to warsztaty rozwijające aktywność fizyczną, propagujące zasady zdrowego odżywiania, zdrowy styl życia oraz sposoby aktywnego spędzania czasu wolnego; w ramach tego zadania zorganizowano 2 wyjazdy: Wycieczka do Ośrodka Edukacji Leśnej Cyraneczka w Pietkowie, Wycieczka do Twierdzy Osowiec i Biebrzańskiego Parku Narodowego sfinansowane ze środków pozyskanych z funduszu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokolach
- Projekty i programy realizowane w I półroczu roku szkolnego 2023/2024:
  - Laptop dla 4-klasistów – 2 uczniów
  - Laptop dla nauczyciela – 10 uczniów
  - Nagroda jednorazowa KEN 10 nauczycieli
  - Bezpieczna placówka
  - Bieg po zdrowie kl. 4 – PSSE Wysokie Mazowieckie
  - Program dla szkół – mleko i produkty mleczne

Konkursy szkolne

Uczniowie SP w Kowalewsczyźnie wzięli udział w wielu konkursach na różnych szczeblach. Główne sukcesy w 2023 roku to:

- wyróżnienie dla uczennicy kl. 8 w VI edycji konkursu „*Historia najnowsza Polski w poezji dzieci i młodzieży*”, organizowanym przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku. W konkursie brali udział uczniowie z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego oraz uczniowie ze szkół poza granicami Polski. Wyróżniony przez komisję konkursową wiersz pod tytułem „*Ogień*” (opowiadający o losach Józefa Kurasia ps. *Ogień*, żołnierza podziemia niepodległościowego, walczącego z sowietami i władzami

komunistycznymi po 1944 r.) znajdzie się w tomiku poezji, który zostanie wydany przez IPN i zaprezentowany na gali podsumowującej konkurs w październiku 2023 r.

- *V miejsce ucznia kl. 8 w etapie wojewódzkim XXVIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego im. mjr Marka Gajewskiego „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1887–1922. O niepodległość i granice Rzeczypospolitej”*

Wychowanie i bezpieczeństwo

Szkoła jest bezpieczna dla uczniów. Budynek szkoły jak i jego otoczenie jest przyjazne dla uczniów. Budynek szkoły oraz urządzenie na placu szkolnym są poddawane bieżącej konserwacji oraz corocznym przeglądom technicznym. W szkole panuje przyjazna atmosfera, która sprzyja osiąganiu zaplanowanych wysokich wyników wychowawczych. Panują właściwe relacje między uczniami oraz między nauczycielami i uczniami. W roku szkolnym 2023 dwoje dzieci objętych było dożywianiem.

Kontrole zewnętrzne

Przeprowadzone zostały okresowe kontrole: obiektu szkoły, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, przewodów dymowych i spalinowych, placu zabaw i boiska. Odbyła się 1 kontrola Kuratorium Oświaty w Białymstoku Delegatura w Łomży z zakresu prowadzonego nadzoru pedagogicznego w związku z dokonywaną oceną pracy dyrektora szkoły.

Inwestycje

Na bieżąco przeprowadzono konieczne naprawy i usuwano usterki. W czasie wakacji pomalowano sale lekcyjne oraz łazienki na parterze budynku szkoły, przygotowano i wyposażono dodatkową salę lekcyjną przeznaczoną dla kl. 1. Pozyskano podręczniki w ramach dotacji. Zakupiono olej opałowy celem zapewnienia centralnego ogrzewania budynku.

Nadzór pedagogiczny

Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły w roku szkolnym 2023 został zrealizowany. Działania zawarte w programie wychowawczo - profilaktycznym szkoły zostały zrealizowane. Proces kształcenia w szkole przebiega prawidłowo. Szkoła zapewnia bardzo dobre warunki do zdobywania wiedzy, rozwijania talentów, uzupełniania braków, kształtuje właściwe postawy i zachowania uczniów. Właściwie kształtuje osobowość młodego pokolenia. Dzięki indywidualizacji nauczania już w klasach początkowych uczniowie są mobilizowani do efektywnej pracy.

Nauczyciele na bieżąco są zapoznawani ze zmianami w prawie oświatowym. Dokumenty szkoły są na bieżąco dostosowywane do zmian w prawie oświatowym. Kontrolowane jest, aby dokumentacja przebiegu nauczania i wychowania prowadzona była zgodnie z przepisami. Współpraca z wieloma różnymi instytucjami przyczynia się do uatrakcyjnienia procesu edukacyjno-wychowawczego.

Dbając o wszechstronny rozwój uczniów, wyniki nauczania i wychowania, zatrudniana jest wykwalifikowana kadra pedagogiczna. Nauczyciele chętnie uczestniczą w różnych formach doskonalenia, poszerzają swoją wiedzę i kompetencje uczestnicząc w studiach podyplomowych, kursach, szkoleniach, konferencjach, warsztatach oraz szkoleniach w ramach WDN.

Szkoła Podstawowa w Kowalewszczyźnie jest małą placówką, ale jest bardzo przyjazna uczniom i bezpieczna. Panuje w niej rodzinna atmosfera. Uczniowie czują się tu dobrze i chętnie uczęszczają do szkoły. Są traktowane w sposób troskliwy, zawsze podmiotowo, ich potrzeby są właściwie rozpoznawane. Nauczyciele mają bardzo dobry kontakt z uczniami. Istnieje możliwość indywidualnego podejścia do ucznia dzięki małej liczbie uczniów w klasach. Jest to przyjazne miejsce do nauki i rozwijania swoich zainteresowań.

Szkoła bardzo dobrze pełni w sposób zaplanowany oraz wynikający z bieżących potrzeb wszystkie swoje funkcje, czyli dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą i kulturalną.

8.3 Klub Dziecięcy w Sokołach

Klub Dziecięcy powstał przy Szkole Podstawowej w Sokołach, w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2021 oraz projektu „Gmina Sokoły wspiera Maluchy! – utworzenie Klubu Dziecięcego w Sokołach” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Oś priorytetowa II: Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa. Działanie 2.2 Działania na rzecz równowagi życia.

Na przebudowę i rozbudowę pomieszczeń Szkoły Podstawowej otrzymano dofinansowanie w wysokości 356.000,00 zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego oraz 447.882,20 zł w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2021 (moduł 1a). Całkowita kwota poniesiona w ramach tego zadania wyniosła 1.017.013,53 zł. Natomiast zakup wyposażenia do Klubu Dziecięcego wymagał nakładów w kwocie 117.689,80 zł. Tu również gmina pozyskała dofinansowanie w wysokości 93.945,53 zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego. Okres realizacji projektu to: 01.06.2021 - 31.06.2023 r.

Klub Dziecięcy został formalnie utworzony 1 czerwca 2021 r. Uchwałą Nr XXII/150/2021 Rady Gminy Sokoły z dnia 27 maja 2021 r. jako jednostka budżetowa pod nazwą „Klub Dziecięcy w Sokołach”. Jego siedziba mieści się przy ul. Kościelnej 5. Jednostka ma nadany statut oraz ustalone wysokości opłat za wyżywienie.

Dnia 30 września 2021 r. Klub Dziecięcy w Sokołach został wpisany do rejestru żłobków i klubów dziecięcych pod numerem 19662/Z, a od dnia 1 października rozpoczął swoje funkcjonowanie. Klub liczy 20 miejsc - tyle dzieci zostało zapisanych i tyle uczęszczało do niego do końca realizacji projektu.

Po zakończeniu realizacji projektu (od 01.07.2023 r.) działalność klubu jest finansowana z opłat ponoszonych przez rodziców dzieci oraz z budżetu Gminy Sokoły. Opłata stała wynosi 1000 zł miesięcznie + opłata za wyżywienie w wysokości 14 zł dziennie. Rodzice mogą ubiegać się o dopłatę z ZUS w wysokości 400 zł miesięcznie (Program 400+).

Obecnie do klubu uczęszcza 14 dzieci, a zatrudnionych w nim jest 8 osób (4 osoby na cały etat (w tym jedna przebywa na urlopie macierzyńskim), dwie osoby na ½ etatu, jedna osoba na ¼ etatu i jedna osoba na umowę zlecenie).

Klub dziecięcy w Sokołach

Celem Klubu Dziecięcego w Sokołach jest przede wszystkim stworzenie miejsca, w którym największą wartością jest dziecko, oraz które umożliwi rodzicom powrót do pracy, a także lepsze godzenie obowiązków zawodowych z rodzinnymi. Dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat korzysta z fachowej i profesjonalnej opieki. Rodzice mogą skupić się na codziennych obowiązkach, mając pewność, że pozostawiają swoje pociechy w radosnym i przyjaznym miejscu.

Do zadań klubu dziecięcego należą:

- zapewnienie dziecku opieki w warunkach zbliżonych do warunków domowych;
- zagwarantowanie maluchom właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka,
- prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniając rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Założone cele klubu dziecięcego to:

- tworzenie miejsca przyjaznego dziecku, pełnego miłości, troski, zrozumienia dla jego potrzeb, obaw i lęków oraz zapewniającego mu bezwzględną pomoc w każdej sytuacji;
- budowanie relacji między personelem klubu dziecięcego, a rodzicami opartych na zaufaniu, wzajemnym szacunku, odpowiedzialności za dobro dzieci i współpracy;
- budowanie więzi między opiekunami klubu dziecięcego, a dziećmi poprzez przytulanie, rozmowy, bycie „z” i „obok” dziecka;
- kształtowanie w dzieciach odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego radzenia sobie z niepowodzeniami i stresem związanym z rozłąką z rodzicami;
- budowanie systemu wartości, w tym wychowywanie dzieci, tak żeby lepiej orientowały się, co jest dobre, a co złe;

- kształtowanie pierwszych postaw społecznego współdziałania w zespole rówieśników, budzenie i rozwijanie uczuć przywiązania, życzliwości i empatii, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;
- troszczenie się o stan zdrowia i prawidłowy rozwój fizyczny przez zapewnienie dzieciom właściwej opieki, wyrabianie prawidłowych nawyków higienicznych oraz prowadzenie zajęć ogólnorozwojowych;
- zaspokajanie potrzeb dziecka związanych z zabawą, ruchem na powietrzu, snem, prawidłowym żywieniem, higieną;
- troszczenie się o rozwój umysłowy dziecka, rozwijanie myślenia i mowy poprzez zaznajamianie z otaczającym światem i przyrodą;
- rozwijanie wyobraźni i umiejętności manualnych dziecka poprzez różne formy działalności plastyczno – technicznej;
- wprowadzanie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wypowiedzania się poprzez muzykę, ruch oraz sztuki plastyczne;
- współdziałanie z rodzicami poprzez udzielanie rzetelnej informacji o postępach, trudnościach i zachowaniu dziecka.

Klub dziecięcy w Sokołach

9. Kultura

Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Sokołach jest gminną jednostką organizacyjną działającą w formie **samorządowej instytucji kultury**, powołaną do prowadzenia działalności kulturalnej i bibliotecznej w ramach zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym.

Centrum jest **wpisane do rejestru instytucji kultury** pod nr 3 i **posiada osobowość prawną**. Powstało z połączenia samorządowych instytucji kultury z dniem 1 stycznia 2017 r. zgodnie z uchwałą nr XIII/94/2016 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury – Biblioteki Publicznej Gminy Sokoły i Gminnego Ośrodka Kultury.

Od 1 lipca 2023 Wójt Gminy Sokoły powierzył pełnienie obowiązków dyrektora Magdalenie Pietruczak.

Zatrudnienie: p.o. dyrektor (1 et.), starszy bibliotekarz (1 et.), instruktor (1 et.), pracownik gospodarczy (1/2 et.). Dodatkowo instruktor zajęć muzyczno-wokalnych na umowę zlecenie (56 h/m-c – nieobecny od listopada 2023 r. do marca 2024 r.), instruktor zajęć muzyczno-wokalnych na umowę zlecenie (25 h/m-c- zatrudniony na czas nieobecności dotychczasowego instruktora), instruktor indywidualnych zajęć wokalnych (10 h/m-c). Od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. był zatrudniony pracownik na stanowisku instruktor (1/2 et.).

CKB swoją działalnością obejmuje obszar gminy Sokoły. W skład CKB wchodzi Biblioteka Publiczna w Sokołach i Centrum Informacji Turystycznej w Waniewie.

Zakres działalności CKB szczegółowo określa jego statut (uchwała nr XIII/94/2016 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury – Biblioteki Publicznej Gminy Sokoły i Gminnego Ośrodka Kultury). Zadania skupiają się na sferze kultury, działalności bibliotecznej oraz turystyce.

Główne zrealizowane działania – 2023 r.:

Lp.	Dzień	Działanie	Liczba dni
1.	06.01.2023	Kolędowanie zespołu Harmonica w Sokołach post on-line	1
2.	15.01.2023	VI Sokolskie Śpiewanie Małemu Nowonarodzonemu	1
3.	19.01.2023	Koncert zespołu Harmonica podczas „Noworocznej Gali AgroBiznesu” w SGGW w Warszawie	1
4.	20.01.2023	Dzień Babci i Dziadka – koncert w CKB	1
5.	25.01.2023	Karnawałowy Wieczorek Taneczny	1
6.	01.02.2023	Dyplomy w ramach projektu „Mała książka – wielki człowiek” – post on-line	1
7.	02.02.2023	Wspólne kolędowanie przy ognisku z zespołem Harmonica	1
8.	30.01-3.02.2023	„Ferie z kulturką” – interdyscyplinarne zajęcia dla dzieci w CKB	5
9.	05.02.2023	Wyjazd do OiFP w ramach projektu „Sokolski Klub Seniora”	1
10	14.02.2023	Piotr Ostrowski nominowany do nagrody Osobowość Roku – post on-line	1
11	16.02.2023	Tłusty Czwartek – post on-line	1
12	22.02.2023	Uczestnicy zespołu Harmonica - Stypendyści Marszałka Województwa Podlaskiego – post on-line	1
13	01.03.2023	Narodowy Dzień Żołnierzy Wyklętych – spotkanie w CKB	1
14	08.03.2023	Dzień Kobiet – post on-line	1
15	10.03.2023	Dzień Mężczyzn – post on-line	1
16	10.03.2023	Wspólne pieczenie ciasteczek	1
17	11.03.2023	Dzień Softysa – post on-line	1
18	12.03.2023	Dzień Kobiet – spotkanie w CKB	1
19	17.03.2023	Ogłoszenie o zapisach do Klubu Seniora w Sokołach – post on-line	1
20	18.03.2023	Wyjazd do TD w ramach projektu „Sokolski Klub seniora”	1
21	24.03.2023	Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod okupacją niemiecką – upamiętnienie rodziny W. i S. Krysiewiczów w Waniewie	1
22	27.03.2023	Spotkanie Klubu Książki	1
23	02.04.2023	Koncert zespołu Harmonica podczas Jarmarku Wielkanocnego w Białymstoku	1
24	20.03-05.04.2023	Kurs Ozdób Wielkanocnych	6
25	06.04.2023	Życzenia wielkanocne – post on-line	1
26	18.04.2023	Udział w III Wojewódzkim Przeglądzie Amatorskiej Twórczości Teatralnej PIKtoGRAMy w kategorii Mistrzowie Piosenki w Białymstoku	1
27	22.04.2023	Wyjazd Szlakiem Tatarskim w ramach projektu „Sokolski Klub Seniora”	1

28	27.04.2023	Nagroda Osobowość Roku dla Piotra Ostrowskiego w plebiscycie Gazety Współczesnej” i „Kuriera Porannego”	1
29	2.05.2023	Koncert zespołu Harmonica w Karpaczu	1
30	03.05.2023	Gminne Obchody Święta 3 Maja	1
31	06.05.2023	Wyjazd do Białegostoku w ramach projektu „Sokolski Klub Seniora”	1
32	08.05.2023	Dzień Bibliotekarzy i Bibliotek – post on-line	1
33	15.05.2023	Spotkanie z przedstawicielką firmy Farmasi – Klub Seniora w Sokołach	1
34	16.05.2023	Spotkanie autorskie z Joanną Olech	1
35	26.05.2023	Dzień Matki – post on-line	1
36	19. 05.2023	Udział w II Podlaskim Przeglądzie Piosenki „Krok do Kariery” w DK w Łapach	1
37	20.05.2023	Koncert zespołu Harmonica podczas Dni SGGW 2023	1
38	21.05.2023	Wyjazd do OiFP w ramach projektu „Sokolski Klub Seniora”	1
39	29.05.2023	Dzień Animatora Kultury – post on-line	1
40	29.05.2023	Wieczór filmowy – Klub Seniora w Sokołach	1
41	07.06.2023	„Pozwól mi przyjść do Ciebie” – koncert religijny	1
42	11.06.2023	Dzień Dziecka – impreza plenerowa	1
43	11.06.2023	Wyjazd do Warszawy w ramach projektu „Sokolski Klub Seniora”	1
44	18.06.2023	Udział w Powiatowym Konkursie Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Polskie przeboje” w GOK w Czyżewie	1
45	20.06.2023	Wyjazd dla uczestników zajęć w CKB – podsumowanie rocznej pracy w CKB	1
46	23.06.2023	Życzenia z okazji Dnia Ojca – post on-line	1
47	26.06.2023	Wieczór filmowy – Klub Seniora w Sokołach	1
48	27.06.2023	Podsumowanie projektu „Sokolski Klub Seniora”	1
49	30.06.2023	Wręczenie nagród w VII Majowym Konkursie Jednego Wiersza zorganizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Ciechanowcu	1
50	02.07.2023	Koncert podczas uroczystości wręczenia medali za długoletnie pozycie małżeńskie	1
51		Zakończenie sezonu 2022-2023, wyjazd do „Jumperparku”	1
52	10.07.2023	Prezentacja pomocy przedmedycznej dla Klubu Seniora Sokoły	1
53	10-14.07.2023	Wakacje w CKB- I turnus	5
54	24-28.07.2023	Wakacje w CKB- II turnus	5
55	30.07.2023	„Waniewo- Odpust- Natura 2023”, otwarcie po remoncie kładki Waniewo-Śliwno i wieży widokowej.	1
56	08-29.08.2023	„Dobry czas dla nas”- projekt z programu Bardzo Młoda Kultura	13
57	11.08.2023	Koncert zespołu „Harmonica” w Gibach	1
58	11.08.2023	Obchody 86. rocznicy rozpoczęcia tzw. Operacji polskiej NKWD	1
59	28.08.2023	Pokaz filmu „Opiekun”	1
60	13.08.2023	Koncert zespołu „Harmonica” podczas dożynek w Kuleszach Kościelnych.	1
61	14.08.2023	Spotkanie z oficerem prasowym KPP w Wysokiem Mazowieckiem Anną Zarembą	1
62	15.08.2023	Wizyta młodzieży z Dolistowa, w ramach projektu „WidziMy się”	1
63	21.08.2023	Warsztaty dotyczące profilaktyki nowotworowej prowadzone przez Stowarzyszenie „Eurydyki”	1
64	03.09.2023	Dożynki Gminno-Parafialne w Sokołach	1
65	17.09.2023	Narodowe Czytanie „Nad Niemnem”	1
66	19.09.2023	Wyjazd Klubu Seniora Sokoły do „Ziółowego Zakątka”	1
67	19.09.2023	Przesłuchania do zajęć wokalnych i instrumentalnych	1
68	30.09.2023	Współorganizacja przysięgi Wojsk Obrony Terytorialnej w Sokołach	1
69	09.10.2023	„Wieczór francuski” Klubu Seniora Sokoły	1
70	14.10.2023	Życzenia na Dzień Edukacji Narodowej- post on-line	1
71	23.10.2023	Wieczór filmowy Klubu Seniora Sokoły	1

72	05.11.2023	II Ogólnopolski Przegląd Piosenki Patriotycznej „Do kraju tego...”	1
73	11.11.2023	Gminne obchody Święta Niepodległości	1
74	11.11.2023	Koncert zespołu „Harmonica” w Turośni Kościelnej	1
75	12.11.2023	Podopieczne CKB- Anastazja Ochocka, Julia Dmuchowska, Gabriela Jabłońska laureatkami w XXI Powiatowym Konkursie Piosenki w Szepietowie	1
76	15.11.2023	Dziecięcy Koncert Patriotyczny	1
77	16,26.11.2023	Sesja relaksacyjna pt. „Moc Gongów”	2
78	17.11.2023	Spotkanie autorskie z Celina Mioduszewską	1
79	19.11.2023	Współorganizacja I Warsztatów Architektoniczno-Budowlanych w CWT w Sokołach	1
80	20.22.2023	Wieczór historyczny- wykład prof. Adama Dobrońskiego	1
81	30.11.2023	Wieczerek taneczny	1
82	02.12.2023	Odebranie nagrody dla CKB podczas uroczystej gali pt. „WYtwórcy kultury”	1
83	03.12.2023	Jarmark Świąteczny w CWT w Sokołach	1
84	04,11,18.12.2023	Kurs ozdób świątecznych	3
85	05.12.2023	Instruktor CKB Piotr Ostrowski odebrał nagrodę marszałka za całokształt działalności artystycznej	1
86	13.12.2023	Upamiętnienie wprowadzenia stanu wojennego	1
87	20.12.2023	Spotkanie opłatkowe	1

87 wydarzeń = 119 dni

Dzień Kobiet w CKB

Warsztaty Architektoniczno – Budowlane w CWT

Stan czytelnictwa w Bibliotece Publicznej –2023 r.

Biblioteka	Czytelnicy	Odwiedziny w wypożyczalni	Odwiedziny w czytelnicy	Wypożyczenia	Księgozbiór	Zakup nowych woluminów		
						ogółem	Śr.W	DARY
SOKOŁY	268	1947	3488	5969	13654	251	203	48

Zajęcia stałe w placówce:

- plastyczne
- warsztaty rękodzieła (makrama)
- świetlicowe
- taneczne
- teatralne
- pracownia komputerowa (2602 osoby korzystające z pracowni komputerowej)

Koła/kluby/sekcje/grupy artystyczne:

- Klub Książki
- Zespół Harmonica
- zespoły dziecięco-młodzieżowe (dzieci do kl. III, kl. IV-VI, grupa młodzieżowa, gitara i klawisz, indywidualne zajęcia wokalne)

Wystawy:

- Izba Minionej Epoki – stała CKB

Współpraca z innymi podmiotami:

- CIS, szkoły i placówki oświatowe, inne instytucje kultury, placówki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne i obywatelskie, przedsiębiorstwa prywatne, policja, PIK, UMWP, etc.

Szkolenia/wyjazdy:

- pracownicy CKB brali udział w szkoleniach / forach / wyjazdach studyjnych/konferencjach / warsztatach z zakresu kultury, turystyki, działalności bibliotecznej

Stypendia:

- Instruktor Centrum Kulturalno-Bibliotecznego i siedmiu uczestników zajęć otrzymało stypendia Marszałka Województwa Podlaskiego w dziedzinie twórczości artystycznej

W ramach projektu „Sokolski Klub Seniora”:

Do końca lutego 2023 roku uczestnicy otrzymali wsparcie psychologa, socjoterapeuty i prawnika. W 2023 r. realizowano następujące zajęcia: komputerowe, fotograficzne, muzyczne, aqua zumba, gimnastyka rehabilitacyjna, warsztaty z rękodzieła, warsztaty kulinarne „kuchnie świata”, warsztaty artystyczne z elementami arteterapii.

Ponadto, odbyły się spotkania eksperckie z kosmetologiem, przedstawicielem służby zdrowia, psychologiem oraz socjoterapeutą.

Sokolski Klub Seniora uczestniczył w wycieczkach krajoznawczych i wyjazdach kulturalnych:

- Luty - wyjazd do Opery i Filharmonii Podlaskiej
- Marzec - wyjazd do Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgieerki w Białymstoku
- Maj - wyjazd do Opery i Filharmonii Podlaskiej, wycieczka po Supraślu i Białymstoku
- Kwiecień - wycieczka Szlakiem Tatarskim
- Czerwiec - wycieczka do Warszawy

W czerwcu zorganizowano wernisaż podsumowujący projekt wraz z balem seniora. W ramach wernisażu uczestnicy przedstawili prace stworzone na warsztatach z rękodzieła i arteterapii oraz zaprezentowali swoje talenty wokalne i instrumentalne ćwiczone na II części zajęć muzycznych. Odbyła się też wystawa fotografii zrobionych w ramach II części warsztatów fotograficznych. Była to okazja do spotkania i zintegrowania się. Kontynuowano zatrudnienie animatora, w wymiarze 0,3 etatu, pełniącego dyżury w trakcie godzin otwarcia

klubu, organizującego czas członkom klubu, wspierającego w zajęciach prowadzonych ramach klubu, odpowiadającego za czynności organizacyjne związane z działaniem klubu.

Dofinansowania/środki zewnętrzne:

Projekt „Sokolski Klub Seniora” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 zawarta w dniu 20.09.2021 r. pomiędzy Polskim Stowarzyszeniem Doradczym i Konsultingowym w Białymstoku a Gminą Sokoły i Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Sokołach. Wartość projektu 689 437,50 zł, dofinansowanie 654 837,50 zł. Projekt realizowany jest w latach 2022-2023. Dofinansowanie w kwocie 11 000 zł dla projektu „Dobry czas dla nas” w ramach programu „Bardzo Młoda Kultura 2023-2025” realizowanego przez Podlaski Instytut Kultury i Narodowe Centrum Kultury.

Narodowe Czytanie 2023 r.

Jarmark Bożonarodzeniowy z udziałem Harmoniki w CWT

Zajęcia nordic walking

10. Działalność z zakresu polityki społecznej

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach, tak jak w latach ubiegłych, realizował zadania statutowe z zakresu pomocy społecznej, udzielając świadczeń pieniężnych, pomocy w formie usług, pracy socjalnej. Oprócz zadań wynikających z pomocy społecznej realizowane były zadania przekazane przez Gminę określone odpowiednimi aktami prawnymi:

- ustawa o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawa z 2001 Prawo ochrony środowiska;
- ustawa o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawa o dodatku węglowym;
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – tzw. SPECUSTAWA

i innych przepisów z obszaru wsparcia społecznego.

Realizacją zadań przydzielonych Ośrodkowi zajmuje się dwóch starszych pracowników socjalnych, jeden pracownik socjalny, referent ds. świadczeń rodzinnych, kierownik oraz 9 osób zatrudnionych na umowę zlecenie wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania zgodnie z zaleceniami lekarza.

W 2023 roku realizowano:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 -2026
3. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sokoły na lata 2014 - 2023
4. Opracowano Ocenę zasobów Pomocy społecznej za rok 2023.

POMOC SPOŁECZNA

5. przeprowadzono łącznie **166** wywiadów środowiskowych,
6. wydano **136** decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy,
7. wypłacono świadczenia pieniężne:
  - a) zasiłki stale dla 16 osób (166 świadczeń) na kwotę – **103473,54 zł.**
+ ubezpieczenie zdrowotne za 13 osoby na kwotę – **8745,72 zł.**
  - b) zasiłki okresowe dla 21 rodzin, 121 świadczeń na kwotę – **76760,50 zł.**
  - c) zasiłki jednorazowe celowe dla 11 rodzin (28 świadczeń) na kwotę – **10300,00 zł.**
  - d) pomoc w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowana była w formie posiłku **19** uczniom i zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności dla **46** osób. Na posiłki wydatkowano kwotę **4072,50 zł**, a na zasiłki celowe wydatkowano kwotę **18600,00zł.**
  - e) w Domach Pomocy Społecznej przebywało **2** osoby, dopłata do kosztów pobytu wyniosła **80907,32 zł.**
  - f) w schronisku dla osób bezdomnych przebywała jedna osoba z terenu naszej gminy, na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **4919,30 zł.**
  - g) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 5-rga dzieci - 1124 godzin na łączną kwotę **107345 zł.**
  - h) 10 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej i pieczy instytucjonalnej – gmina ponosiła częściowo odpłatność w kwocie **120337,34 zł.**

Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko liczby przyznanych i wypłaconych świadczeń. To pomoc w rozwiązywaniu wielu skomplikowanych spraw życiowych, prowadzona w postaci pracy socjalnej. Na co dzień realizując zadania pracownicy socjalni współpracowali: z innymi ośrodkami pomocy społecznej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, KRUS-em, ZUS-em, Urzędem Skarbowym, Ośrodkiem Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczym w Perkach Karpiach, Niepublicznym Zakładem Opiekuńczo - Pielęgnacyjnym w Dworakach Staśkach, Powiatowym Urzędem Pracy (aktywizacja osób bezrobotnych w celu podjęcia pracy, aktywizacja dłużników

alimentacyjnych), Domem Pomocy Społecznej, szkołami znajdującymi się na terenie gminy w zakresie istniejących potrzeb, służbą medyczną (lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa) w przypadku osoby niepełnosprawnej, chorej, które wymagały fachowej pomocy medycznej i pomocy w załatwianiu spraw, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (współpraca z zakresu pieczy zastępczej, dofinansowania z PFRON, orzecznictwa w zakresie ustalenia stopnia niepełnosprawności), Policją, sołtysami, mieszkańcami, z rodziną w rozwiązywaniu trudnych sytuacji losowych i życiowych, Sądami i Prokuraturą, prowadzono ścisłą współpracę z kuratorami sądowymi, mającymi nadzór nad środowiskami z terenu naszej gminy, udzielano pomocy klientom w wypełnianiu dokumentów, pisaniu podań, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych., PKPS w Łomży w ramach prowadzonej współpracy korzystano z pomocy żywnościowej finansowanej ze środków UE.

Osoby wymagające wsparcia (tj. psychologa, radcy prawnego itp.) mogły skorzystać nieodpłatnie z rozmowy z specjalistami lub psychologiem zatrudnionym w Punkcie Konsultacyjnym. Mieszkańcy skorzystali również z pomocy oferowanej przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Starych Raciborach.

W 2023 roku podpisano umowę ze Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot” z Ożarowa Mazowieckiego, co umożliwiło bezdomnym z naszej gminy korzystanie z sieci schronisk prowadzonych przez Stowarzyszenie (najbliższe w Kalinowie Czosnowie gm. Wysokie Mazowieckie).

W 2023 roku współpracowaliśmy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Łomży. Współpraca umożliwiła korzystanie naszym mieszkańcom z pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (POPŻ). W ubiegłym roku wydaliśmy 43 skierowań do odbioru żywności: dla 159 osób w rodzinie.

POMOC DLA UCHODźCÓW Z UKRAINY

W ramach prowadzonego zadania wypłacono 14625,13 zł., z czego na wypłatę świadczenia jednorazowego 300+ wraz z obsługą 1224,00 zł., świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenie społecznej w kwocie 13401,13 zł

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W naszej Gminie z tej pomocy w 2023 roku korzystało 17 dzieci, których rodzice nie płacą zasądzonych przez sąd alimentów. W tym okresie przyjęto 15 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wydano 15 decyzji przyznających prawo do świadczeń z FA. Najniższa kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dziecko wyniosła 192,97 zł., a najwyższa – 500,00 zł. miesięcznie.

W okresie od 01 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacono kwotę – 71001,86 zł.

W tym samym okresie komornicy odzyskali 29153,12 zł. z tego:

- na dochody budżetu państwa przekazano – 26126,08 zł.

- na dochody własne gminy przekazano – 3027,04 zł.

W 2023 roku przeprowadzono 2 wywiady z dłużnikami alimentacyjnymi i odebrano 2 oświadczenia o stanie majątkowym.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Wysokiem Mazowieckiem w 2023 roku skierowano 1 pismo o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników. Do organu właściwego wierzyciela wysłano 8 informacji o podjętych działaniach wobec dłużników. Do organów właściwych dłużnika wysłano 8 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Realizując zadania nałożone ustawą o świadczeniach rodzinnych w 2023 roku wydano 305 decyzje administracyjne. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych wydatkowano kwotę **2065500,00** zł. w tym na koszty obsługi przeznaczono **61965,00** zł oraz **12537,76** zł jako pomoc dla obywateli Ukrainy (świadczenia rodzinne).

Świadczenia rodzinne przedstawiają się następująco

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego wypłacono dla 232 rodzin na dzieci
- 2) zasiłki pielęgnacyjne pobierało 110 osób uprawnionych;
- 3) świadczenia pielęgnacyjne pobierało 28 rodziców/opiekunów osób niepełnosprawnych;
- 4) specjalny zasiłek opiekuńczy pobierany był przez jedną osobę (opieka nad osobą dorosłą niepełnosprawną w stopniu znacznym);
- 5) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka pobrało 24 rodziców;
- 6) świadczenie rodzicielskie pobierane było na 7-ro dzieci.

ZAŚWIADCZENIE CZYSTE POWIETRZE

W roku 2023 wpłynęły 132 wnioski z żądaniem wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Na podstawie wniosków wydano 132 zaświadczenia do ubiegania się o pomoc z programu „Czyste Powietrze”.

DODATEK WĘGLOWY

W ramach prowadzonego zadania w 2023 roku wypłacono świadczenie dla 4 osób (w ramach postępowania odwoławczego) na łączną kwotę 12240,00 zł. z tego na koszty obsługi. wydatkowano kwotę 240,00 zł.

DODATEK NA OGRZEWANIE PRADEM

W 2023 roku przyjęto 10 wniosków o wypłatę dodatku elektrycznego. Wypłacono 10 świadczeń na kwotę 10500,00zł.

KARTA DUŻEJ RODZINY

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach wpłynęło 78 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Łącznie wydano 186 tradycyjnych kart. Koszt realizacji zadań związanych z przyznaniem przez gminę kart w tym roku wyniósł 136,00 zł.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Zgodnie z art. 176 ust 5 cytowanej ustawy, do zadań własnych gminy należy m.in. współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej i pieczy instytucjonalnej np. placówce opiekuńczo wychowawczej. Ośrodek w 2023 roku pokrywał koszty za 10 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, koszt tego zadania wyniósł 120337,34 zł., w zakresie Gminnego Programu Wspierania Rodziny, przyjętego Uchwałą Nr XIX/126/2020 Rady Gminy Sokoły z dnia 10 grudnia 2020 roku.

W zakresie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 podejmowano działania zgodnie z założeniami programowymi mającymi na celu systematycznej współpracy jednostek działających na rzecz dzieci na terenie gminy Sokoły.

Głównym planowanym efektem było osiągnięcie polepszenia sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz ograniczenie patologii oraz uwrażliwienie społeczeństwa lokalnego na krzywdę dzieci i zachęcenie do współpracy z instytucjami.

Wspieranie rodziny ma na celu uświadamianie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, że ich sytuacja nie może być trwała. Pomimo wizyt prowadzonych przez pracowników socjalnych w wymienionych środowiskach trudno jest zmotywować rodziny do określonych działań w kierunku osiągnięcia zakładanych celów między innymi skorzystania z porad i konsultacji specjalistów działających na terenie gminy tj. Punktu Konsultacyjnego, oddziału uzależnień. Prowadzone próby nie w każdym przypadku pozwoliły na uzyskanie planowanych efektów.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Wójt Gminy Sokoły Zarządzeniem Nr 49.2023 z dnia 21 września 2023 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny. W 2023 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu oraz 28 spotkań grup roboczych, z których sporządzono protokoły. Podczas prac Zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy na terenie Gminy Sokoły, omawiano akty prawne, według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy, omawiano również zadania jakie spoczywają na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych, procedury „Niebieskiej Karty”. Spotkania Zespołu mają na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu. Zespół Interdyscyplinarny w 2023 roku realizował również działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Sokoły na lata 2021-2026 (współpraca z Posterunkiem Policji w Sokołach, szkołami, OPS-em i innymi)

W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 17 formularzy „Niebieskiej Karty-A” sporządzonych przez:

- Komendę Powiatową Policji w Wysokim Mazowieckiem – 13 kart
- Posterunek Policji w Sokołach – 4 karty

Zamkniętych zostało 15 kart natomiast 2 karty pozostawiono do dalszego monitorowania ze względu na istniejące sytuacje.

Poza działaniami lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone były działania edukacyjne poruszające problem agresji i przemocy w 2023 roku w Zespole Szkół w Sokołach. Działania te prowadzone były przy wsparciu Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, a skierowane były do nauczycieli, rodziców i uczniów. Przeprowadzono rozmowy z 6 osobami nadużywającymi alkoholu - stosującymi przemoc w rodzinie.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zgodnie z nakreśloną wizją w opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2023 uznano, iż Gmina stanie się miejscem przyjaznym i bezpiecznym dla jej mieszkańców, poprawią się warunki życia rodzin wielodzietnych, z dziećmi długotrwale chorymi i niepełnosprawnymi, w związku z trwałą rozbudową placówek przewidzianych dla osób niepełnosprawnych. Dostępna będzie pomoc psychologiczna i pedagogiczna. Osoby starsze, niepełnosprawne, ubogie, otoczone zostaną opieką. Poprzez powstanie placówek wiele osób znajdzie tu pracę, w związku z tym nadrzędnym celem strategii jest wsparcie osób i rodzin oraz pomoc o charakterze

profilaktycznym w prawidłowym ich funkcjonowaniu, usamodzielnianiu oraz rozwiązywaniu pojawiających się problemów. Biorąc pod uwagę nakreślone cele gmina sukcesywnie realizuje zapisy strategii poprzez osiągnięcie zadań i celów jakie sobie założyła.

Strategia i programy koordynowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach. W ramach ich realizacji gromadzone były informacje pozyskane z podmiotów zaangażowanych w realizację działań określonych w programach. Zbiorcze sprawozdania przedstawione zostały Radzie Gminy w Sokołach w dniu 14 marca 2024 r.

11. Ochrona zdrowia

11.1 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Pełnomocnik Wójta Gminy Sokoły ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powołany zarządzeniem nr 27.2023 Wójta Gminy Sokoły z dnia 14 czerwca 2023 r. na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ((t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) prowadzi i koordynuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Sokoły.

ZAKRES ZADAŃ PEŁNOMOCNIKA WÓJTA GMINY SOKOŁY DS. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Prowadzenie i koordynacja realizacji zadań gminy Sokoły wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Nadzór nad realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i wydatkowaniem środków publicznych w ramach wyżej wymienionego Programu.
3. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokołach w ramach realizacji zadań wynikających z Programu.
4. Przygotowanie i przedkładanie Wójtowi Gminy Sokoły:
  - 1) projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
  - 2) projektu planu dochodów i wydatków w zakresie realizacji Programu;
  - 3) sprawozdania merytorycznego i finansowego z realizacji Programu;
  - 4) projektu raportu z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

5. Udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Przeprowadzanie otwartych konkursów ofert lub organizowanie trybu tzw. małych zleceń z pominięciem procedury konkursowej na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
7. Współpraca z Centrum Kulturalno-Bibliotecznym w Sokołach oraz dyrektorami szkół z terenu gminy Sokoły w zakresie prowadzenia dla dzieci i młodzieży profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej dotyczącej rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii.
8. Sprawowanie kontroli merytorycznej wykonywanych zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
9. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii.
10. Wdrażanie i przeprowadzanie na terenie gminy Sokoły ogólnopolskich i regionalnych kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
11. Inicjowanie i wspieranie lokalnych inicjatyw z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
12. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.
13. Tworzenie warunków do udzielania rodzinom w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
14. Wytwarzanie i dostarczanie informacji publicznej do publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021, poz. 2277 z późn. zm.). Powołana została zarządzeniem nr 1.2020 Wójta Gminy Sokoły z dnia 2.01.2020 r. W skład Komisji wchodzi 9 osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych to m.in. pracownicy socjalni OPS, pracownik Urzędu Gminy, pedagogzy, lekarz specjalista terapii uzależnień, dzielnicowy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Przedmiotem działania Komisji jest prowadzenie zadań związanych z problematyką uzależnień na terenie Gminy Sokoły w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Do zadań komisji należy w szczególności:

- 1) Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i behawioralnych w zakresie:

- zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,

- udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnym, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

2) Rozpatrywanie zawiadomień osób i instytucji o przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

3) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w szczególności poprzez:

- przyjmowanie zgłoszeń o przypadku nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek określonych w przepisie art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. informacji o osobach, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny,
- zapraszanie na rozmowę osób, co, do których wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu w/w przesłanek oraz innych osób w celu weryfikacji powziętych informacji oraz motywowanie do kontaktu z placówką leczenia odwykowego i podjęcie leczenia,
- kierowanie na badanie przez biegłych (psychologa, lekarza psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego,
- kierowanie wniosków do sądu rejonowego w celu wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia przez sąd obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.

4) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji i ilości punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy.

5) Dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy na podstawie upoważnienia wydanego przez Wójta.

6) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych.

7) Tworzenie i realizacja Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Komisja podejmuje również działania mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

W ramach działalności Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2023 roku odbyła 9 spotkań. Rozpatrzono 17 wniosków o objęcie postępowaniem osoby nadużywające alkoholu. Wnioski zostały złożone przez:

- Rodziny osób nadużywających alkoholu - 5
- OPS w Sokołach - 1
- Komisariat Policji w Sokołach - 11

Wobec osób zgłoszonych podjęto działania:

- Przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywuujące oraz pogadanki na temat szkodliwości oraz wszelkich zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu z 16 osobami.
- Skierowano 1 wniosek do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
- Skierowano 4 osoby, w celu uczestnictwa w spotkaniach terapeutycznych na oddziale leczenia uzależnień w Dworakach Staśkach.
- Przeprowadzono 4 rozmowy z członkami rodzin osób zgłoszonych do GKRPA.
- Przeprowadzono 2 rozmowy motywacyjne z zakresu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2023 roku Komisja wydała 7 pozytywnych postanowień na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydano 1 zezwolenie jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu z przeznaczeniem na Dożynki Gminne.

W Punkcie Konsultacyjnym mieszczącym się w Urzędzie Gminy Sokołach udzielono pomocy dla 56 osób, w tym 41 kobiet, 15 mężczyzn i 0 dzieci/młodzieży. Punkt działa na podstawie zawartej umowy z Psychologiem Panią Teresą Bazyluk.

Realizując zadania Komisja współpracuje z Zespołem Interdyscyplinarnym, OPS, Policją, Sądem Rejonowym w Wysokiem Mazowieckiem oraz placówkami oświatowymi na terenie gminy.

Wpływy z zezwoleń na alkohole 132 905,57 zł.

W ramach działalności Komisji w 2023 r. wydatkowano kwotę 73 058,85 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi, na narkomanię oraz uzależnienie behawioralne.

Wykaz złożonych wniosków które zostały dofinansowane:

L.p.	Wnioskodawca	Cel	Kwota dofinansowania
1	Klub Abstynencki „Łabędź” Wysokie Mazowieckie	Dotacja na zadanie na wsparcie osób uzależnionych	2 000,00 zł
2	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołach	Świąteczna Paczka dla dzieci z rodzin w których występuje problem alkoholowy	9 999,00 zł
3	Stowarzyszenie „Sięgnij po więcej”	wyjazd 20 seniorów na pływalinię „Wodnik”	3 448,00 zł
4	Centrum Kulturalno- Biblioteczne w Sokołach	Wspólne kolędowanie w CKB w Sokołach	6 100,00 zł
5	Koło Gospodyń Wiejskich „Narwiański Babiniec”	Wjazd na Powiatowy Zjazd Kół Gospodyń Wiejskich Bitwa Regionów	1 488,72 zł
6	Koło Gospodyń Wiejskich „Bruszewiaczy”	Organizacja Dożynek Gminnych	3 000,00 zł

7	Koło Gospodyń Wiejskich „Narwiański Babiniec”	Organizacja Dożynek Gminnych	3 000,00 zł
8	Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Sokołach	Jarmark bożonarodzeniowy 2023	5 000,00 zł
9	Komenda Powiatowa Policji	Zakup odblasków	500,00 zł
10	Proboszcz Bazyliki Mniejszej w Sokołach	Ferie zimowe – zagospodarowanie czasu wolnego	10 106,45 zł
11	Szkoła Podstawowa w Sokołach	Zakup sprzętu sportowego mającego na celu stworzenie przestrzeni wielofunkcyjnej	1 983,83 zł
12	Klub Sportowy KS PREBET	Wyjazd młodzieży w zgrupowaniu sportowym połączony ze spotkaniami dotyczącymi profilaktyki antyalkoholowej i antynikotynowej	600,00 zł
13	Klub Sportowy w Sokołach	Turniej piłkarski dla seniorów jako alternatywna forma zdrowego trybu życia i spędzania czasu wolnego	1 579,00 zł
14	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Nadnarwiańskich	Półkolonie – zagospodarowanie czasu wolnego Wakacje 2023	6 977,50 zł
15	Proboszcz Bazyliki Mniejszej w Sokołach	Półkolonie – zagospodarowanie czasu wolnego Wakacje 2023	12 116,35 zł
16	Konkurs Plastyczny OSP	Dofinansowanie zakupu zestawów artystycznych dla uczestników konkursu	2 400,00 zł
17	Przeciwdziałanie narkomanii Wójt Gminy Sokoły	Zakup gogli profilaktycznych	2 760,00 zł

Inne wydatki:

L.p.	Wnioskodawca	Cel	Kwota dofinansowania
1	Punkt Konsultacyjny	- Wynagrodzenie - podatek - ZUS	9 861,60 zł
2	Diety członków GKRPA	- wynagrodzenie - podatek - ZUS	16 104,99 zł
3	Wynagrodzenie pełnomocnika	- wynagrodzenie - ZUS	8 208,39 zł
3	Szkolenie członków GKRPA	Opłata za szkolenie	1 980,00 zł

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokołach wykonywała swoje zadania z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków, intensyfikując działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do mieszkańców gminy zgodnie z celami i zadaniami Gminnego Programu ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomani oraz uzależnieniom behawioralnym.

12. Pozostałe jednostki działające na terenie gminy

12.1 Ośrodek Rehabilitacyjno -Edukacyjno – Wychowawczy w Perkach Karpiach

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Perkach Karpiach

W budynku po byłej Szkole Podstawowej w Perkach Karpiach we wrześniu 2009 roku utworzono Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Perkach Karpiach.

OREW jest miejscem przeznaczonym dla dzieci i młodzieży wymagających kompleksowego, interdyscyplinarnego wsparcia dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Działalność ośrodka ma charakter regionalny, a więc obejmuje cały powiat wysokomazowiecki oraz gminy sąsiednie. W międzyczasie zmieniały się organy prowadzące. Obecnie ośrodek prowadzony jest przez Sokolskie Stowarzyszenie Rozwoju.

Sokolskie Stowarzyszenie Rozwoju zostało założone w 2017 r. z inicjatywy miejscowych pedagogów specjalnych. Stowarzyszenie prowadzi działalność publiczną na rzecz poprawy warunków życia społeczności gminy sokoły oraz wszechstronnego rozwoju społeczno -gospodarczego. Głównym jego celem jest wspieranie, edukacja i rehabilitacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Podejmuje również projekty, zadania publiczne oraz współpracuje z innymi podmiotami działającymi na rzecz społeczności lokalnej. Sokolskie Stowarzyszenie Rozwoju od września 2019 r. prowadzi Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy, a od 2020 r. również Niepubliczną Szkołę Specjalną Przystosowaną do Pracy. Ośrodek i Szkoła położone są na terenie malowniczej gminy Sokoły, w niewielkiej wsi Perki Karpie. Ideą placówek jest zapewnienie wychowankom i ich rodzinom atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i wzajemnego szacunku. Stowarzyszenie zatrudnia 21 osób, do placówek uczęszcza 31 podopiecznych z terenu powiatów wysokomazowieckiego i białostockiego.

Wychowankowie i opiekunowie w Ośrodku OREW, Perki Karpie

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy jest niepubliczną, specjalistyczną placówką, przeznaczoną dla dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 25 lat z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, które wymagają kompleksowej i wielodyscyplinarnej pomocy. Pobyt w Ośrodku jest bezpłatny a dojazd do niego finansowany przez Urząd Gminy/Miasta odpowiedni miejscu zamieszkania wychowanka.

Ośrodek to placówka pobytu dziennego dająca możliwość spełniania obowiązku szkolnego na wszystkich etapach edukacji, od dzieci przedszkolnych po młodzież przygotowującą się do dorosłego życia. Zapewnia edukację, rehabilitację, pomoc psychologiczno – pedagogiczną, logopedyczną, terapię integracji sensorycznej, NDT – Bobath.

Wychowankowie przyjmowani są na wniosek rodziców dziecka i na podstawie odpowiedniego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Edukacja zorganizowana jest w zespoły: wychowania przedszkolnego, rocznego przygotowania przedszkolnego, edukacyjno-terapeutyczne, rewalidacyjno-wychowawcze. Priorytetem Ośrodka jest wspieranie wychowanków w ich codziennym życiu, a największą nagrodą są postępy podopiecznych, ich uśmiech, duma z pokonania kolejnej przeszkody.

W OREW prowadzone są także bezpłatne zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju obejmujące dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do momentu pójścia do szkoły. Celem WWR jest stymulacja w zakresie kompensacji braków rozwojowych małego dziecka oraz udzielanie psychopedagogicznego wsparcia jego rodzinie. Realizacja wczesnego wspomaganie rozwoju odbywa się na podstawie wskazań Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Niepubliczna Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy zapewnia kontynuację procesu edukacyjno – terapeutycznego po ukończeniu szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym oraz niepełnosprawnością sprzężoną. Oferuje zajęcia w pracowni gospodarstwa domowego, introligatorsko – biurowej, rękodzieła i napraw, udział w praktykach wyjazdowych w różnych instytucjach.

Zajęcia wspomagające rozwój, OREW, Perki Karpie

Celem nadrzędnym jest przygotowanie uczniów do dojrzałego życia w społeczeństwie, wspomaganie autonomii, utrwalanie dotychczasowych i nabywanie

nowych umiejętności dotyczących funkcjonowania osobistego oraz przygotowanie do podjęcia aktywności zawodowej w zakładach pracy chronionej, warsztatach terapii zajęciowej i we własnym gospodarstwie domowym.

W pracy z dziećmi i młodzieżą stosowane są różne metody pracy, przy doborze których brane są pod uwagę ich możliwości oraz ograniczenia ruchowe, intelektualne oraz emocjonalne. Należą do nich między innymi: metoda Tomatisa stymulacja mózgu muzyką i głosem hipoterapia wyjazdowa, dogoterapia, felinoterapia, arteterapia, terapia neurotaktylna, Metoda Ruchu Rozwijającego wg Weroniki Sherborne, Dobrego Startu oraz metoda Handle. Ośrodek i szkoła zapewnia również ofertę dla rodziców między innymi wycieczki integracyjne, warsztaty, wykłady, pokazy z zakresu rehabilitacji, pedagogiki, medycyny itp.

Placówki działają w oparciu o profesjonalną, wykwalifikowaną kadrę pełną pomysłów, pasji, zaangażowania i pozytywnej energii. Zespół tworzą m.in.: oligofrenopedagodzy, surdopedagodzy, tyflopopedagodzy, specjaliści ds. autyzmu, fizjoterapeuta, psycholog. Pracownicy merytoryczni ustawicznie podwyższają swoje kwalifikacje, kończą różne formy doskonalenia zawodowego, studia podyplomowe oraz wszelkiego rodzaju warsztaty uwzględniające specyfikę swojej pracy. Z uwagi na bezpieczne warunki oraz indywidualne podejście do każdego dziecka i jego rodziny wychowankowie odnoszą sukcesy w zakresie rozwoju intelektualnego i fizycznego.

OREW i PDP posiadają bardzo dobrą bazę lokalową i wyposażenie o wysokim standardzie - przestronne sale edukacyjne, terapeutyczne, gabinety specjalistyczne - bogato wyposażone w pomoce do zajęć, salę rehabilitacyjną, hydroterapię, salę doświadczenia świata, salę integracji sensorycznej.

Oferta Ośrodka i Szkoły jest integralna i z roku na rok systematycznie wzbogacana o nowe specjalistyczne terapie. Podmioty podążają za wymaganiami rodziców dzieci niepełnosprawnych oraz pełną realizacją zaleceń wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju.

Formy rehabilitacji, OREW, Perki Karpie

Ośrodek i Szkoła w Perkach Karpicach to szczególne miejsce, w którym każde dziecko traktowane jest podmiotowo. Indywidualizowana terapia podnosi jakość życia uczniów. Wychowankowie wspierani są w ich codziennym życiu poprzez stwarzanie optymalnych warunków edukacji, rozwoju, opieki oraz rehabilitacji.

12.2 Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolektyw w Starych Raciborach

W grudniu 2006 roku w budynku po byłej Szkole Podstawowej w Starych Raciborach powstały Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolektyw, których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Pomocy Szansa z siedzibą w Witowicach.

Budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej Kolektyw w Starych Raciborach

Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolektyw w Starych Raciborach to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, przeznaczona dla osób niepełnosprawnych po 16 roku życia. Warsztat realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społeczno-zawodowej zgodnie z ustalonymi regulacjami prawnymi. Placówka działa w oparciu o statut i regulamin zatwierdzone przez zarząd stowarzyszenia.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego i działa od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 -15.30. W godzinach pracy warsztatu przewiduje się jedną przerwę 45 minutową na spożycie posiłku, a w przypadkach, gdy będzie tego wymagał stan zdrowia uczestników indywidualny rytm zajęć z odpowiednią przerwą na wypoczynek. WTZ jest czynny przez cały rok z wyłączeniem jednego miesiąca przeznaczonego na przerwę wakacyjną (zazwyczaj jest to jeden z letnich miesięcy tj. lipiec lub sierpień). Placówka działa w oparciu o roczny plan pracy zatwierdzony przez dyrektora jednostki. Plan ten obejmuje rozkład zajęć w poszczególnych pracowniach, rodzaj zajęć pozaobowiązkowych (kółka zainteresowań), działania psychologa i specjalisty do spraw rehabilitacji oraz wspólne zadania wszystkich pracowników (realizacja projektów związanych z realizacją celów statutowych stowarzyszenia).

Uczestnikami Warsztatów są osoby orzeczoną umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Najczęściej występującą niepełnosprawnością wśród podopiecznych było upośledzenie umysłowe, choroby neurologiczne oraz zaburzenia psychiczne, w tym głównie schizofrenia paranoidalna.

Główną formą terapii w Warsztatach w Starych Raciborach jest ergoterapia, która odbywa się poprzez zajęcia warsztatowe w 6 pracowniach tematycznych, jest to pracownia: artystyczna, ogrodnicza, papieru, techniczno-stolarska, wikliny, pracownia umiejętności społecznych.

Uczestnicy sami wybierają daną pracownię w zależności od własnych zainteresowań, uzdolnień oraz możliwości psychofizycznych.

Zajęcia warsztatowe mają przede wszystkim na celu wyposażenie uczestnika w takie

umiejętności, które będzie mógł on wykorzystywać w trakcie podjętej pracy zawodowej. Chodzi tu o takie umiejętności jak: współpraca w grupie, poprawna komunikacja interpersonalna, rozumienie i przestrzeganie regulaminów, znajomość praw i obowiązków pracowniczych, utrzymanie czystości własnego stanowiska pracy, znajomość przepisów bhp, wykonywanie poleceń oraz przyjmowanie konstruktywnej krytyki itp.

Do Warsztatu uczęszcza 55 uczestników, którzy są mieszkańcami powiatu wysokomazowieckiego i białostockiego. Starostwo Powiatu Wysokomazowieckiego jest jednostką nadzorującą działalność warsztatu i przekazującą środki finansowe na funkcjonowanie placówki, przy wymogu, iż 90% środków pochodzi z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i 10% z budżetu samorządu. Z pozostałymi powiatami, powiat macierzysty podpisuje umowy na zwrot kosztów związanych z uczestnictwem w warsztacie podopiecznych pochodzących z innego powiatu niż powiat wysokomazowiecki.

Działalność Warsztatów to m.in. :

- prowadzenie rehabilitacji społeczno-zawodowej w oparciu o techniki terapii zajęciowej
- doradztwo zawodowe
- trening umiejętności społecznych
- zajęcia artystyczne: muzyczne, aktorskie, rękodzielnicze
- realizacja własnych projektów dot. edukacji prowadzenia zdrowego stylu życia, aktywności sportowej, zdrowia psychicznego, treningu kompetencji społeczno-zawodowych,
- organizacja staży zawodowych, podjęcia zatrudnienia w ZAZ
- wsparcie psychologiczno-psychiatryczne
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, prawnych, zdrowotnych
- wsparcie uczestników i ich rodzin w środowisku zamieszkania

Zajęcia terapeutyczne, Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolektyw w Starych Raciborach

Każdy uczestnik warsztatu realizuje swój indywidualny program rehabilitacji i terapii (dalej iprit), który obowiązuje przez cały rok. IPRiT obejmuje takie sfery jak: ogólny stan zdrowia i higiena osobista, czynności życia codziennego i ogólna zaradność, sferę: intelektualną, społeczną, emocjonalno-motywacyjną, potencjał zawodowy, postawę i umiejętności zawodowe, stosunek do opiekuna i współpracowników oraz współpracę z rodziną. Ocena iprit uczestnika dokonywana jest co sześć miesięcy przez Radę Programową (dalej RP). W przypadku oceny półrocznej dokonywana jest ona w obecności podopiecznego

placówki. Po okresie trzech lat RP dokonuje kompleksowej oceny postępów w rehabilitacji uczestników. Na podstawie analizy trzyletniego funkcjonowania podopiecznego w warsztacie RP podejmuje decyzję w kwestii:

- a) podjęcia zatrudnienia przez uczestnika i kontynuowania rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy;
- b) potrzeby skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia ze względu na brak postępów w rehabilitacji i złe rokowania co do możliwości osiągnięcia postępów uzasadniających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy po odbyciu dalszej rehabilitacji w warsztacie;
- c) przedłużenia uczestnictwa w terapii ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji.

Warsztat zatrudnia 15 pracowników, w tym 11 instruktorów terapii zajęciowej, psychologa, księgową, specjalistę ds. rehabilitacji oraz dyrektora. Jedna z instruktorek pełni również obowiązki pielęgniarki, natomiast dyrektor placówki realizuje zadania z zakresu doradztwa zawodowego. 90% pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym.

Kadra pracownicza, Warsztaty Terapii Zajęciowej Kolektyw w Starych Raciborach

Kiermasz ozdób świątecznych wykonanych przez uczestników WTZ

12.3 Centrum Rehabilitacji i Adaptacji MD CARE

W 2012 roku NZOZ utworzył Oddział Rehabilitacji, gdzie zakres terapeutyczny obejmuje między innymi rehabilitację neurologiczną, powypadkową i ogólnousprawniającą. W latach 2011 - 2014 w Centrum funkcjonował zakład opiekuńczo leczniczy dla dzieci wentylowanych mechanicznie.

W ramach umowy z NFZ w 2015 roku działalność rozpoczął Dzienny Oddział Psychogeriatry dla osób powyżej 60 roku życia, zaś w czerwcu 2018 r. powstał Całodobowy Oddział Psychogeriatry.

Począwszy od 2019 roku, w ramach Centrum Chorób Cywilizacyjnych, powstały także dzienne i stacjonarne Oddziały Leczenia Zaburzeń Nerwicowych oraz dzienny Oddział Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i dzienny Oddział Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych.

Od 2019 roku NZOZ realizuje również projekt Centrum Wsparcia, czyli usługi asystenta osoby niepełnosprawnej realizowanej na terenie powiatu wysokomazowieckiego oraz bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla uczestników projektu. Z kolei od 2020 roku funkcjonuje projekt „Przepis na samodzielność”, w ramach którego świadczone są usługi asystenta osoby niepełnosprawnej na terenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego, łącznie z wypożyczalnią sprzętu rehabilitacyjnego.

Obecnie w „MD Care” zatrudnionych jest ponad 80 osób - lekarze, pielęgniarki różnych specjalizacji, m.in. psychiatry, chorób wewnętrznych, seksuolodzy, terapeuci, psychologowie, rehabilitanci, którzy na co dzień opiekują się około 130 pacjentami.

Budynek Centrum MDCARE, Dworaki Stańki

Oddziały:

Centrum Rehabilitacji i Adaptacji:

- Stacjonarny i Dzienny Oddział Psychogeriatry,
- Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy,
- Zakład Rehabilitacji.
- Centrum Leczenia Chorób Cywilizacyjnych:
  - Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
  - Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych,
  - Dzienny i Całodobowy Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych.

Sala rehabilitacyjna, MD CARE, Dworaki Stański

Działalność:

- opieka nad pacjentami w różnym wieku i cierpiących z różnych powodów somatycznych, psychosomatycznych, emocjonalnych i psychicznych
- opieka psychogeriatryczna i długoterminowa
- rehabilitacja osób po udarach, wypadkach, czy cierpiących na różne zaburzenia (np. zaburzenia żywienia, seksualne)
- terapie nerwicowe
- terapie uzależnień od alkoholu
- terapie uzależnień od substancji psychoaktywnych

Do Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego przyjmowane są osoby, które wymagają całodobowej opieki pielęgnacyjnej, ale nie hospitalizacji, w ramach świadczeń zdrowotnych z powodu złego stanu zdrowia, którego przyczyną są:

- zdiagnozowana choroba przewlekła, w wyniku której uzyskali 40 punktów lub mniej w skali Bartel,
- zmiany starcze, które pozwoliły na uzyskanie 40 lub mniej punktów wg zmodyfikowanej skali Bartel.

Sala opieki pielęgnacyjnej, MD CARE, Dworaki Stański

ZAKRES OPIEKI W ZAKŁADZIE PIELĘGNACYJNO-OPIEKUŃCZYM

Świadczenia medyczne finansowane przez NFZ w ramach ubezpieczenia zdrowotnego obejmują:

- świadczenia lekarskie,
- świadczenia pielęgniarские (podawanie leków, monitorowanie podstawowych parametrów życiowych, tlenoterapia, pielęgnacja odleżyn, odparzeń),
- zabiegi pielęgnacyjne (karmienie, toaleta ciała, zmiana bielizny i pieluchomajtek),
- zabiegi z zakresu rehabilitacji ogólnej (dobrane przez lekarza specjalistę do stanu zdrowia i wieku),
- farmakoterapię,
- leczenie dietetyczne,
- opiekę psychologa,
- terapię zajęciową,
- zaopatrzenie w niezbędne leki oraz wyroby medyczne,
- wykonanie podstawowych badań diagnostycznych.

Ponadto prowadzona jest edukacja zdrowotna, której celem jest przygotowanie Pacjenta oraz członków jego rodziny/opiekunów do prowadzenia samoopieki i samoobsługi po opuszczeniu zakładu w warunkach domowych.

FORMY OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI W MD CARE

Zgodnie z ministerialnymi zaleceniami, pobyt w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym ma charakter czasowy, co oznacza, że chory stale lub czasowo powraca do domowego środowiska, gdzie opieka nad nim jest kontynuowana na innych warunkach.

Do Zakładu pensjonariusze przyjmowani są:

- w ramach kontraktu z NFZ – na pobyty długoterminowe,
- w ramach odpłatnych świadczeń medycznych – na pobyty długoterminowe oraz krótkoterminowe: wyręczające i poszpitalne.

W Centrum Rehabilitacji MD Care można skorzystać z OctaGym, jedynej w Polsce urządzenia, które umożliwia prowadzenie wielowymiarowej terapii Pacjentów z zaburzeniami układu mięśniowo-szkieletowego poprzez ćwiczenia w 576 pozycjach.

Terapia urządzeniem OctaGym

12.4 Zespół Szkół Rolniczych w Krzyżewie

Zespół Szkół Rolniczych im. Stefanii Karpowicz w Krzyżewie jest dzisiejszą formą dawnej szkoły rolniczej z internatem, która została założona i wybudowana w 1912 r. z majątku fundatorki Stefani Karpowicz. Szkoła przetrwała dwie wojny światowe, zawieszając w tym okresie swoją działalność tylko na 2 lata. W latach 40 XX w. szkołę upaństwowiono, a w roku 1950 została przeniesiona do Karolewa koło Kętrzyna. W 1958 roku powróciła do Krzyżewa i od tamtej pory nieustannie kształci okoliczną młodzież w dziedzinie rolnictwa. Aktualnym organem prowadzącym szkołę jest Powiat Wysokomazowiecki.

4 lipca 2021 r. ZSR w Krzyżewie obchodzono uroczystość 40-lecia nadania szkole imienia patronki Stefanii Karpowicz i wręczenia sztandaru.

Obecne kierunki nauki prowadzone są w następujących specjalizacjach:

1. Technikum: technik agrobiznesu, technik handlowiec, technik weterynarii, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki;
2. Centrum Kształcenia Ustawicznego: technik rolnik, rolnik, pszczelarz.

Liczba uczniów na koniec 2023 r. w technikum wyniosła 124 osoby, a w CKU – 65 osób. Szkoła zatrudnia 20 nauczycieli.

Zespół Szkół Rolniczych w Krzyżewie

12.5 Oddziały Rehabilitacyjne oraz Zakład Aktywności Zawodowej Krzyżewie

W 2022 r. na terenie gminy Sokoły powstały dwa oddziały Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem dwa oddziały rehabilitacyjne Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem i Zakład aktywności Zawodowej, których organem prowadzącym jest Powiat Wysokomazowiecki. Są to:

- Oddział Rehabilitacji Ogólnoustrojowej Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem otwarty w maju 2022 r., prowadzi rehabilitację pacjentów w szczególności w zakresie rehabilitacji urazowo – ortopedycznej, neurologicznej czy reumatologicznej, posiada 21 łóżek,
- Oddział Rehabilitacji Pulmonologicznej Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem otwarty w październiku 2022 r., prowadzi rehabilitację pacjentów w szczególności w zakresie przewlekłej choroby płuc, nieżyty oskrzeli z zaburzeniami wentylacji, astmy oskrzelowej,

stanów przed i pooperacyjnych w zakresie klatki piersiowej, stanów po przebytych zapaleniach płuc, posiada 20 łóżek,

- Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej – powstał 15 czerwca 2022 r., zatrudnia 56 osób w tym 40 osób niepełnosprawnych, zajmuje się prowadzeniem pensjonatu/kwater wypoczynkowych, pralni, stołówki dla oddziałów rehabilitacyjnych i szkoły, świadczy usługi ogrodniczo-florystyczne.

12.6 Ośrodek Zdrowia w Sokołach

Ośrodek Zdrowia w Sokołach funkcjonuje od 2004 r. przy ul. Wspólnej 1 w nieruchomości będącej własnością Gminy Sokoły. Pierwsza umowa została zawarta przez firmę „CERES” Cezary Reszeć. Okres trwania umowy najmu lokalu obowiązuje do 31 czerwca 2025 r.

Pismem z dnia 15 marca 2023 poinformowano Wójta Gminy Sokoły o przekształceniu w dniu 2 grudnia 2022 r. firmy CERES w Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CERES Spółka z o.o. z siedzibą w Sokołach. Zgodnie z art. 553 Ustawy z dnia 15.09.2000 r. Kodeks spółek handlowych – spółka pod firmą NZOZ CERES sp. z o.o. stała się następcą prawnym przedsiębiorcy przekształconego, co nie ma wpływu na ważność uprzednio zawartych umów, w tym umowy najmu lokalu.

W związku z wieloma prośbami skierowanymi do Urzędu w 2023 r. Wójt Gminy Sokoły zaprosił prezesa Spółki Pana Roberta Gajdę na wspólne posiedzenie wszystkich Komisji Rady Gminy w dniu 18 kwietnia 2023 r., gdzie mieszkańcy przedstawili problemy jakie napotykali w ośrodku zdrowia po zmianie podmiotu prowadzącego tę jednostkę. Wójt gminy wysłał również pismo z prośbą o wyjaśnienia dotyczące poprawy jakości obsługi mieszkańców gminy Sokoły w Ośrodku. W odpowiedzi Pan Gajda poinformował, że trudności są przejściowe i związane głównie z restrukturyzacją podmiotu prowadzącego działalność leczniczą w Sokołach.

13. Współpraca ze związkami międzygminnymi, stowarzyszeniami i innymi podmiotami

13.1 Współpraca ze związkami międzygminnymi i stowarzyszeniami

Gmina Sokoły bierze czynny udział w tworzeniu związków międzygminnych, stowarzyszeń i porozumień których celem jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów podmiotów będących członkami stowarzyszeń, w szczególności poprzez:

- inicjowanie, propagowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi współpracy,
- prowadzenie działalności edukacyjno-doradczej skierowanej do działających na rzecz jednostek samorządu terytorialnego osób,
- promocji i rozwoju turystyki oraz kreowanie pozytywnego wizerunku regionu województwa podlaskiego,
- Integracja działań samorządów w zakresie ochrony środowiska,

- popularyzacja walorów przyrodniczo - krajobrazowych dorzecza górnej Narwi.

Gmina Sokoły współpracuje z związkami i stowarzyszeniami, takimi jak:

- Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego ul. Świętojańska 24, 15-277 Białystok,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej ul. Kantaka 4, 61-812 Poznań,
- Związek Samorządów Polskich ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa,
- Związek Powiatowo-Gminny Łomżyńskie Forum Samorządowe Pl. Stary Rynek 14, 18-400 Łomża,
- Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna ul. Malmeda 6, 15-440 Białystok,
- Stowarzyszenie Gmin Górnej Narwi ul. Lipowa 4, 18-106 Turośń Kościelna,
- Stowarzyszenie N.A.R.E.W. - Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi ul. Lipowa 4, 18-106 Turośń Kościelna,
- Związek Powiatowo - Gminny „Nad Awissą” - ul. Ludowa 15A, 18-200 Wysokie Mazowieckie

13.2 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Program Współpracy na rok 2023 Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Sokoły Nr XXXVI/243/2023 z dnia 14 lutego 2023 r. w ramach realizacji powyższego Programu, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Wójt Gminy Sokoły zarządzeniem Nr 8.2023 z dnia 8 marca 2023 r. ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 2) ochrony i promocji zdrowia

w terminie od 06.04.2024 r. do 31 grudnia 2023 r. Na realizację wyżej wymienionych zadań przeznaczono kwotę:

- 1) 45.000,00 zł (słownie złotych: czterdzieści pięć tysięcy 00/100);
- 2) 2.000,00 zł (słownie złotych: dwa tysiące 00/100).

Oferty złożyły dwie organizacje pozarządowe. Oferty te zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję powołaną przez Wójta Gminy Sokoły.

Na realizację zadań w formie wsparcia, dotacji udzielono następującym organizacjom pozarządowym:

- 1) Klubowi Sportowemu Sokoły, ul. Rynek Mickiewicza 10, 18-218 Sokoły – na realizację zadania publicznego pn.: „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej oraz ochrony i promocji zdrowia” w wysokości 40.000,00 zł (słownie złotych: czterdzieści tysięcy 00/100), z czego wydatkowano 25.388,91 zł (słownie złotych: dwadzieścia pięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt osiem 91/100), a nie wykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 14.188,91 zł (słownie złotych: czternaście tysięcy sto osiemdziesiąt osiem 91/100) zwrócono na konto urzędu;
- 2) Klubowi Rodzin Abstynenckich „ŁABĘDŹ”, ul. Ludowa 19, 18-200 Wysokie Mazowieckie – na realizację zadania pn. „Udzielanie pomocy i wsparcia z zakresu

socjoterapii i psychologii oraz rehabilitacji osobom uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin” w wysokości 2.000,00 zł (słownie złotych: dwa tysiące 00/100).

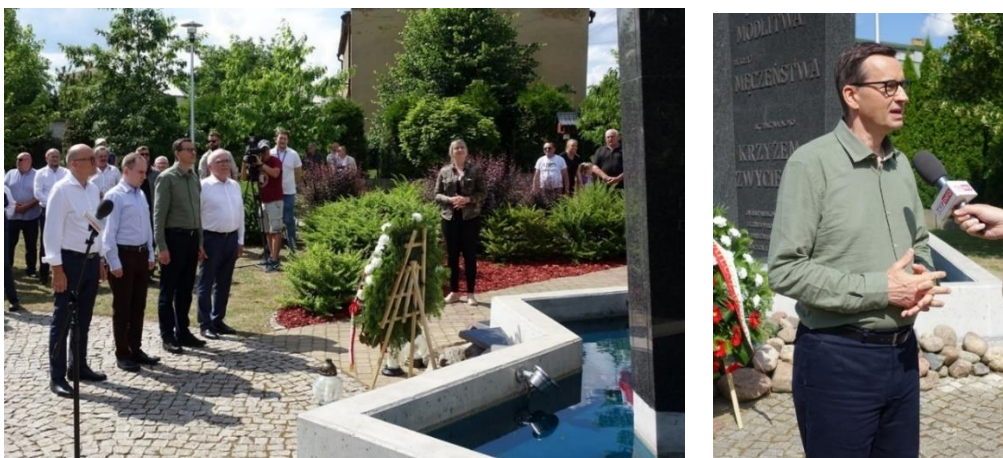
łącznie w 2023 r. organizacjom pozarządowym udzielono dotacji w wysokości 27.399,91 zł (słownie złotych: dwadzieścia siedem tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt dziewięć 91/100).

14. Ważne wydarzenia gminne z 2023 r.

14.1 Wizyta premiera Mateusza Morawieckiego w Sokołach

25 czerwca 2023 r. Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki odbył krótką wizytę w Sokołach by złożyć kwiaty pod pomnikiem Pamięci Ofiar Operacji Polskiej NKWD 1937-1938. Pomnik ten powstał z inicjatywy Fundacji "Piękno Życia" i został współfinansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W spotkaniu uczestniczyli również Sekretarz Stanu w KPRM Adam Andruszkiewicz, Starosta Wysokomazowiecki Bogdan Zieliński, członek Fundacji "Piękno Życia" Mariusz Mikulski, Wójt Gminy Sokoły Józef Zajkowski oraz Przewodniczący Rady Gminy Sokoły Krzysztof Grabowski wraz z radnymi. Na pamiątkę wizyty pan Wójt wręczył panu Premierowi obraz - panoramę Sokół.

Wizyta Premiera Mateusza Morawieckiego w Sokołach

14.2 Uroczysta przysięga Wojsk Obrony Terytorialnej

W sobotę 30 września 2023 r. w Sokołach odbyła się największa w tym roku przysięga wojskowa żołnierzy 1 Podlaskiej Brygady Obrony Terytorialnej.

Wydarzenie to było zwieńczeniem tegorocznego projektu pn. "Wakacje z WOT", w ramach którego terytorialną służbę wojskową rozpoczęło niemal 350 mieszkańców województwa podlaskiego. Przysięgę na sztandar Wojska Obrony Terytorialnej złożyło blisko 130 ochotników.

W wydarzeniu wzięli udział m. in. wiceminister edukacji i nauki Dariusz Piontkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Michał Wiśniewski, wicewojewoda podlaska Bogusława Szczerbińska, poseł Jarosław Zieliński i senator Jacek Bogucki. Wójt Gminy Sokoły Józef Zajkowski z rąk dowódcy brygady płk Mieczysława Gurgielewicza otrzymał podziękowanie za wsparcie i pomoc w organizacji uroczystej przysięgi wojskowej.

Uroczysta przysięga Wojsk Obrony Terytorialnej

14.3 Imprezy w Centrum Wystawienniczo-Targowym w Sokołach

Centrum Wystawienniczo-Targowe w Sokołach zostało uroczyście otwarte we wrześniu 2022 r. podczas Dożynek Gminno-Parafialnych.

Od tej pory w halach odbywały się różnorodne wydarzenia, gromadzące zarówno mieszkańców gminy Sokoły a także osoby z całej Polski. W 2023 roku zostało w nim zorganizowane 10 imprez, które zostały opisane poniżej oraz inne wydarzenia takie jak: półkolonie dla dzieci, pokaz sprzętu wojskowego na placu przed CWT, Quo Vadis hodowco – konferencja zorganizowana przez Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu, szkolenie rotacyjne Wojsk Obrony Terytorialnej czy jarmark Bożonarodzeniowy.

II Podlaska Aukcja Bydła Hodowlanego

W dniu 19 stycznia 2023 r. odbyła się II Podlaska Aukcja Bydła Hodowlanego zorganizowana przez Podlaski Związek Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Zainteresowanie wydarzeniem było ogromne, hale wypełnił tłum odwiedzających, licytacje przebiegały z dużym zaangażowaniem zarówno wystawiających jak i kupujących.

Od godziny 9:00 rano można było oglądać przygotowane na wystawę sztuki bydła. O godz. 11:00 impreza została rozpoczęta i po przywitaniu gości przez prezesa Podlaskiego ZHBiPM Stanisława Żochowskiego, przystąpiono do aukcji. Zwierzęta można było licytować w kilku kategoriach: krowa, jałowica cielna, cieliczka, buhaj hodowlany oraz zarodki od polskich matek (nowość).

Aukcje przebiegały bardzo aktywnie, w szczególności jałowic cielnych.

II Podlaska Aukcja Bydła Hodowlanego

Konferencja pt. „Rolnictwo precyzyjne w kontekście Wspólnej Polityki Rolnej”

26 marca 2023 r. miała miejsce konferencja pt. „Rolnictwo precyzyjne w kontekście Wspólnej Polityki Rolnej”.

Na wydarzeniu poruszone zostały istotne kwestie dotyczące najnowocześniejszych metod upraw roślin, mających zastosowanie szczególnie w uprawie kukurydzy. Zagadnienie digitalizacji procesów produkcji rolnictwa omówił dr hab. Inż. Andrzej Borusiewicz, profesor MANS w Łomży. Natomiast dyrektor SDOO w Krzyżewie, Arkadiusz Kalinowski przedstawił rekomendacje najnowszych odmian kukurydzy zalecanych do uprawy w warunkach klimatycznych województwa podlaskiego. Zaprezentowane zostały również możliwości wykorzystania danych rolniczych przy pomocy innowacyjnych narzędzi i technologii nawożenia upraw rolnych, a także nowoczesne rozwiązania w procesach optymalizacji rolniczych kosztów produkcji. Paweł Śliwowski z Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie omówił temat Ekoschematów, które jako jedno z narzędzi Wspólnej Polityki Rolnej wpisują się w rolnictwo precyzyjne.

Spotkanie było również okazją do poznania innowacyjnych maszyn do precyzyjnej uprawy polowej.

Konferencja pt. „Rolnictwo precyzyjne w kontekście Wspólnej Polityki Rolnej”

EKO-REGIO-TARG

W dniu 21-05-2023 r. odbył się pierwszy EKO-REGIO-TARG. Wystawcy zaprezentowali własnoręcznie tworzone produkty takie jak miody i wyroby pochodne, tłoczone na zimno oleje, domowe ciasta, ciasteczka, chleby, babki ziemniaczane, smalec, sękacze czy lizaki wytwarzane według starej receptury. Można było również zakupić suszone, ekologiczne zioła czy wyroby z drewna.

EKO-REGIO-TARG

Dożynki Gminno – Parafialne

Dnia 3 września 2023 roku odbyły się Dożynki Gminno-Parafialne w Sokołach. Organizatorami imprezy byli: Wójt Gminy Sokoły Józef Zajkowski, Proboszcz parafii Sokoły Zdzisław Dylnicki, Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Sokołach. Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą Dziękczynną w Bazylice Mniejszej w Sokołach. Przedstawiciele samorządu, instytucji i poszczególnych wiosek przygotowali wieńce dożynkowe i dary ołtarza. Podczas oficjalnej części Starostwie dożynek Sylwia i Wojciech Czajkowscy przekazali gospodarzowi gminy Józefowi Zajkowskiemu chleb dożynkowy z tegorocznych zbiorów. Podzielili się również tym darem z gośćmi oraz mieszkańcami gminy. Okolicznościowe przemówienia wygłosili: Józef Zajkowski Wójt Gminy Sokoły, Jacek Bogucki Senator RP, Marek Olbyrś Wicemarszałek Województwa Podlaskiego, Bogdan Zieliński Starosta Wysokomazowiecki, Henryk Dębowski przewodniczący klubu PiS w Radzie Miasta Białystok, Zenon Perkowski przewodniczący Koła Terenowego WiR w Sokołach.

W programie imprezy znalazły się występy uczniów ze Szkoły Podstawowej w Kowalewszczyźnie oraz zespołów muzycznych „Harmonica”, ZPiT „Skowronki” z Brańska, „Piekut Band”, „Renoma”, „Sylena”, gwiazdami wieczoru byli: Paweł Tur i zespół 4EVER. Imprezę zakończył efektowny pokaz sztucznych ogni.

Podczas wydarzenia przeprowadzona została konferencja ekologiczna, prezentacja Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy, przejażdżki dorożką, pokaz tłoczenia soków i oleju na zimno w tłoczni mobilnej, prezentacja sponsorów i partnerów oraz lokalnych firm uczestniczących w wydarzeniu: WChIRZ, SDOO, ZSR w Krzyżewie, WTZ w Starych Raciborach, strefa dla dzieci: dmuchańce, kącki zabaw, malowanie twarzy.

Zadanie publiczne dofinansowane ze środków Województwa Podlaskiego.

Msza Św. Dożynkowa 2023 r.

Korowód dożynkowy

Koncert na zakończenie Dożynek 2023

I Podlaskie Warsztaty Architektoniczno-Budowlane

19 listopada 2023 roku odbyły się I Podlaskie Warsztaty Architektoniczno-Budowlane. Wydarzenie zostało zorganizowane przez firmę Składy Budowlane Rolteks Sokoły, a współorganizatorami byli Wójt Gminy Sokoły oraz Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Sokołach.

Wystawie towarzyszyły wykłady, prelekcje oraz warsztaty przygotowane przez firmy goszczące na imprezie. Ponad 20 wystawców zaprezentowało najnowsze osiągnięcia technologiczne i aktualne trendy branży budowlanej. Ważna była także otwarta forma imprezy. Każdy, czy to profesjonalista czy osoba prywatna, mógł zapoznać się z ofertą, zapytać o szczegóły, porozmawiać o nowościach.

Przygotowano również atrakcje dla młodszych uczestników wydarzenia: dmuchane miasteczko, kącki tematyczne: malowanie twarzy, wykonywanie bransoletek, wykręcanie balonów. Koncert gwiazdy wieczoru, Paulli, dodał wydarzeniu artystycznego charakteru.

I Podlaskie Warsztaty Architektoniczno-Budowlane

Od 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. Wójt Gminy Sokoły wraz z Centrum Kulturalno-Bibliotecznym w Sokołach byli współorganizatorami wydarzeń mających miejsce w Centrum Wystawienniczo-Targowym. Jednocześnie przez cały czas Gmina Sokoły stara się o pozyskanie dzierżawcy do organizacji i obsługi wydarzeń w CWT. Dwukrotnie (w 2022 r. i w 2024 r.) ogłaszane były przetargi na dzierżawę obiektu, jednak w odpowiedzi na nie, nie wpłynęły żadne oferty. W najbliższym czasie planowane są kolejne czynności, mające służyć wyłonieniu zarządcy / dzierżawcy hal.

Szanowni Państwo!

Przedstawiam Państwu Raport o Gminie Sokoły sporządzony zgodnie z artykułem 28aa Ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 poz. 609). W dokumencie tym przedstawiono stan gminy w roku 2023 oraz wskazano szereg zadań podjętych i kontynuowanych w ostatnim okresie mających na celu poprawę jakości życia jej mieszkańców oraz jej ogólny rozwój.

Jako Wójt Gminy Sokoły, który rozpoczął swoją pracę na tym stanowisku 8 maja 2024 r. doceniam trafne przedsięwzięcia, które zostały podjęte przez poprzedniego Wójta Pana Józefa Zajkowskiego wspólnie z ówczesną Radą Gminy. Postaram się je kontynuować, doprowadzić do końca, a także podjąć szereg własnych inicjatyw, które będę przedstawiał aktualnej Radzie Gminy. Najbardziej zależy mi na poprawie jakości życia mieszkańców, w tym przyjaznym szkolnictwie, poprawie jakości dróg, także dojazdowych do pól, utrzymaniu porządku i czystości oraz rozwoju gospodarczym naszej Małej Ojczyzny.

Liczę również, że dzięki wspólnym i merytorycznym działaniom z Radą Gminy Sokoły wypracujemy jak najlepsze pomysły na inwestycje oraz przedsięwzięcia, które będą zaspokajać potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Sokoły, 28.05.2024 r.

Radosław Choiński

Wójt Gminy Sokoły